

ଉତ୍କଳ ଗାଳ୍ପିକା

ଉତ୍କଳ

ସଂଧ୍ୟାନୀ ସିରିଜ୍

ଭ ସ ନି ପି

(ଡିଟେକ୍ଟିଭ୍ ଉପନ୍ୟାସ)

ଡି.ଏମ୍. ଡାହାଣୀ

ମଳୟ ପ୍ରକାଶନୀ
ବାଙ୍କାବଜାର, କଟକ-୨

ସଂଧାନୀ

ର

ଲେମ ଦୂର୍ବଳ ରୁଦ୍ଧ ଶ୍ଳାଘକାରୀ

ଓ ଫରବର୍ତ୍ତୀ ଆକର୍ଷଣ

ମହାକାଳର

ପ୍ରତିନିଧି

ପ୍ରକାଶକ :

ମଳୟ ପ୍ରକାଶନୀ

ବାଙ୍କାବଜାର

କଟକ-୨

ମୁଦ୍ରାକର :

ମହାନୁପ୍ରାଣସ

ହରିପୁର ରୋଡ଼

କଟକ-୧

ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ,

ମାର୍ଚ୍ଚ, ୧୯୭୭

୧୨୫ ପଇସା .

ମନମତାଣିଆ ସାହିତ୍ୟ ସମ୍ବାର !

ଉପନ୍ୟାସ—

ମନର ମୟୂର	ଯଜ୍ଞନ୍ କୁମର ଦାସ	୨-୦୦
ମାନସୀ	”	୨-୨୫
ସ୍ୱାମିନୀ	”	୨-୨୫
ଫାଲ୍‌ଗୁନର ଉପବନେ	”	୨-୦୦
ଦୁଇଟି ନାଶ ଦୁଇଟି ପ୍ରେମ	ଉମା ଦାସ	୧-୫୦
ଧୂସର ମାଟି ସବୁଜ ଶଯ୍ୟା	ରଘୁନାଥ ମହାପାତ୍ର	୧-୭୨
ପଛକଥା ଭୁଲି ହୁଏନା	ଗୋପୀନାଥ ବେହେରା	୧-୫୦

ଡିଟେକ୍ଟିଭ—

ମୀରା ସିରିଜ୍	ସେଗେନ୍ କୁମାର ମହାନ୍ତି	୩୦-୦୦
ରହୁ (ସଂଧ୍ୟା ସିରିଜ୍)	ରଜନୀକାନ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକ	୧-୨୫
ସୀମାନ୍ତ ଛୁଆ (୧୧୧୪)	ଭୁପେନ ଗୋସ୍ୱାମୀ	୩-୦୦
ରାତି ନିଶ୍ଚୁମ ପୁରୀ ନିଶ୍ଚୁନ	ଶିରିଧାରୀ ମହାରଣା	୨-୦୦
ସାଗର ତଳର ଦୟା	ବସନ୍ତ କୁମାର ପଟ୍ଟନାୟକ	୨-୦୦
ମୃତ୍ୟୁର ପଦଧ୍ୱନି	କଣ୍ଠୁରି ଚରଣ ଦାସ	୧-୭୫

ନାଟକ—

ଝରପୁଲ	ଶିରିଧାରୀ ମହାରଣା	୨-୫୫
ଆଲୋକ	ଭଞ୍ଜକିଶୋର ପଟ୍ଟନାୟକ	୩-୦୦
ଭୂପଥର	ଭୁବନେଶ୍ୱର ମହାପାତ୍ର	୨-୨୫
ଯଥା ନଳସ୍ୟ ଦମୟନ୍ତୀ	କୃଷ୍ଣଚରଣ ବେହେରା	୧-୭୫
ଅଧିକାର	ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନ	୦-୫୫
ଗରବ	ଭଞ୍ଜ କିଶୋର	୨-୫୦

ସମାଲୋଚନା—

ଓଡ଼ିଆ ନାଟକର ଚଳନ୍ତି ଯୁଗ୍ମ ଓ ପ୍ରତିଭା	୨-୦୦
------------------------------------	------

ସାହିତ୍ୟ ସଂସାର, ବାଙ୍କୀବଜାର, କଟକ-୨

ଶ୍ରୀଷ୍ଠ ଆସିଗଲା !

ଶ୍ରୀଷ୍ଠର ଏଇ ଅସହ୍ୟ ଦିନଗୁଡ଼ିକ ଆନନ୍ଦ ମୁଖର
କରିବାପାଇଁ ଆପଣଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ସହଚର

ମାସିକ ଉପନ୍ୟାସ ପତ୍ରିକା

ମଳୟ

ରହସ୍ୟ ଦିନ ଡିଟେକ୍ଟିଭ ସିରିଜ୍

ପ୍ରତ୍ୟେକର ମୂଲ୍ୟ ମାତ୍ର ୧୨୫ ପଇସା
ଆଜି ଖଣ୍ଡେ କିଣି ପଢ଼ିବା କରନ୍ତୁ ।

ମଳୟ, ବାଙ୍କାବଜାର, କଟକ-୨

ଭ ସ୍ଵ ନି ପି

ସେମାନେ ଦୁଇଜଣ କଷଟି ଭିତରେ ବସିଥିଲେ । ବିଶ୍ଵାସ
ଲୋଡ଼ ବ୍ୟବସାୟୀ ଶାରଦା ପ୍ରସନ୍ନ ଚୌଧୁରୀ ଓ ତାଙ୍କର ଏକାନ୍ତ
ନରହରି ସାମନ୍ତର ।

ହଁ, ଏଇ ମୋର ଶେଷ ଉଇଲ୍ । ମୁଁ ଶ୍ରୀ ଶାରଦା ପ୍ରସନ୍ନ
ଚୌଧୁରୀ, ନିବାସ ଉଦୟନ ପୁର—ଜିଲ୍ଲା, ବାଲେଶ୍ଵର—

ଏକାନ୍ତ ନରହରି ସାମନ୍ତର କଷଣ ସ୍ଥିତିପ୍ରାୟ ଆଲୋକରେ
ଉଇଲ୍, ଖଣ୍ଡିକ ହାତରେ ଧରି ପଢ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଆରମ୍ଭ
ତତ୍ତ୍ଵରେ ଶାୟିତ ବୃଦ୍ଧ ବ୍ୟବସାୟୀ ଶାରଦା ପ୍ରସନ୍ନ ଚୌଧୁରୀ
ଦେହରେ ଖଣ୍ଡି ଏ ଶାଲ୍ ଘୋରେଇ ହୋଇ ଧୂମ୍ରପାନ କରୁ କରୁ
ଉଇଲ୍ ଟିକୁ ଶୁଣୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଦୁରଯାଏ ପଡ଼ା ହେବା ପରେ
ସେ ବାଧା ଦେଇ ଚିତ୍କାର କରି କହିଲେ—Stop ନରହରି,
Stop—

ପଡ଼ା ବନ୍ଦ କରି ନରହରିବାବୁ ବସିବୁତ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁଲେ
ଶାରଦାବାବୁଙ୍କ ଆଡ଼େ ।

ଶୁଣ, ନରହରି ! ଉଇଲ୍ ଖଣ୍ଡିକ ଟିକିଏ ଅଦଳ ବଦଳ
କରିବାର ଦରକାର କରୁଛି ।

କିପରି ଭାବେ ବଦଳାଇବେ ବୋଲି ମନସ୍ଥ କରିଛନ୍ତି ?

ଶୁଣ ! ସାମାନ୍ୟ ଅଦଳ ବଦଳ କରିବା ଲାଗି ଏଇ ଝଡ଼
ଦୃଷ୍ଟି ରାତିରେ ତୁମକୁ ଆସିବା ଲାଗି ଖବର ଦେଇଛି, ବେଶି କିଛି
ନୁହେଁ, ଖୁବ୍ ସାମାନ୍ୟ ଅଦଳ ବଦଳ । ମୁଁ ଯାହା ଭାବୁଛି ସେହି
ଟିକକ ଉଇଲ୍‌ରେ ଯେପରି ଲେଖା ହୁଏ ।

ଉତ୍ସାହରେ ବୃଦ୍ଧ ଶାରଦା ପ୍ରସନ୍ନବାବୁ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇବାକୁ
ଲାଗିଲେ । ଶ୍ଵେତ ଶୁଭ୍ର କେଶଗୁଚ୍ଛ ଗୁଡ଼ିକ ପବନରେ ଏପାଖ-
ସେପାଖ ହେବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ମୁହଁରେ ଅସ୍ଥି ଗୁଡ଼ିକ ଅତି ରୁଷ ଭାବେ ଲୋଳଚର୍ମ ଠେଲି
ସଜାଗ ହୋଇ ଉଠିଥାଏ । କୋଟର ପ୍ରବସ୍ଥ ଚଷ୍ମ ଦୁଇଟିରେ
ନିଦ୍ରାର ଆଭାସ ସୁପରିସ୍ପଷ୍ଟ ।

କକ୍ଷର ପୁରତନ କାଚର ଗବାକ୍ଷ ଉପରେ ଝଡ଼ ଓ
ଦୃଷ୍ଟିର ଆଘାତ ଲାଗି ଭୟାବହ ଶବ୍ଦ ଉତ୍ପତ୍ତ ହେଉଥାଏ, ସେ
ଏକ ପ୍ରଳୟଙ୍କର ଶବ୍ଦ । ବୃଦ୍ଧ ଶାରଦା ପ୍ରସନ୍ନ ଭଲ ଭାବେ ଆରମ୍ଭ
ଚତୁର୍ଦ୍ଧାରେ ବସି ବିଷାଦ ପୂର୍ଣ୍ଣ କଣ୍ଠରେ କହିଲେ—ବ୍ୟର୍ଥ, ମୋର
ଜୀବନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟର୍ଥତାରେ ଭରି ଯାଇଛି । ଏତେ ଅର୍ଥ, ଏତେ

ସମ୍ମାନ କୌଣସି ଭଲ କାର୍ଯ୍ୟରେ କି ନିୟୋଜିତ ହୋଇ ପାରିଲା ?
କାହିଁକି ଏପରି ବ୍ୟର୍ଥ ହୋଇଗଲା ଜୀବନର ସ୍ୱର୍ଗ ୮୦ ବର୍ଷ !

ଫାର୍ଦ୍ ନିଃଶ୍ୱାସ ତ୍ୟାଗ କଲେ ଶାରଦା ପ୍ରସନ୍ନ । ମୁହୂର୍ତ୍ତେ
ନୀରବ ରହି ମୃଦୁ କଣ୍ଠରେ କହିଲେ—ଦିନେ ନୁହେଁ, ମାସେ ନୁହେଁ,
ଫାର୍ଦ୍ ୧୭ ବର୍ଷ ହେଲା ପ୍ରତିଦିନ ରାତିରେ ଏହି ପ୍ରକାଶ ପ୍ରାସାଦର
ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରକୋଷ୍ଠରେ ଭୂତ ପରି ଏପାଖ ସେପାଖ ହୋଇଛି—
ଠିକ୍ ଯେଉଁ ଦିନୁ ଅଜୟ ଏଠାର ଗୁଡ଼ି ଚାଲିଗଲା—ସେଇ
ଦିନଠୁ—

ଏଟିଏଁ ନରହରିବାବୁ ଶାରଦାବାବୁଙ୍କର ଅନ୍ୟମନସ୍କତା
ଦେଖି ଭୟ ପାଇ ଧୀର କଣ୍ଠରେ କହିଲେ—ମୁଁ ଆପଣଙ୍କର
ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜୀବନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଶେଷ କିଛି ଜାଣେନା, ଶାରଦା
ବାବୁ ! କୌଣସି ଦିନ ମଧ୍ୟ ଆପଣ ଆପଣଙ୍କର ନିରୁଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପୁଅ
ଅଜୟବାବୁ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କିଛି ମୋ' ଆଗରେ ପ୍ରକାଶ କରି
ନାହାନ୍ତି ।

ତୁମେ ଠିକ୍ କହିଛ, ନରହରି ! ବାସ୍ତବରେ ମୁଁ କେବଳ
ଅଜୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେବେ କୌଣସି କଥା ତୁମକୁ କହି ନାହିଁ ।
କାହିଁକି କହିଲୁ ? ପିତା ସହିତ ପୁଅର କଳହ, ଏହା କି କାହାର
ନିକଟରେ ପ୍ରକାଶ କରିବା ଉଚିତ ? ତେବେ, ଆଜି ମୁଁ ଆଉ ତୁମ
ପାଖରେ ଲୁଚାଇ ରଖିବି ନାହିଁ । ତୁମେ କେତେଦୂର କଣ ଶୁଣିଛ
କୁହ—

ଯାହା କିଛି ବାହାରୁ ଶୁଣିଛି, ବିଶେଷ କିଛି ଜାଣେନା
କହିଲେ ତଳେ । କଣ ପାଇଁ କଲ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ଓ କାହିଁକି

ଅଜୟବାବୁ ବରଟ ସମ୍ପତ୍ତିର ମାୟା, ଦେବତୁଲ୍ୟ ପିତାକୁ ଗୁଡ଼ି ନିରୁଦ୍ଧିଷ୍ଟ ହେଲେ—କହି ନରହର ପ୍ରଶ୍ନାତ୍ମକ ଭଙ୍ଗିରେ ଚାହିଁଲେ ଶାରଦାବାବୁକୁ ।

ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ଖଣ୍ଡେ କଣ ମନେ ମନେ ଭାବିଲେ ଶାରଦାବାବୁ, ତାପରେ ଧୀରେ ଧୀରେ ଆରମ୍ଭ କଲେ—ପିତା ପୁଅର ମତର ଅମେଳ କଥା ତୁମେ ନିଶ୍ଚୟ ଜାଣିଛ । ଅଜୟର ବୟସ ସେତେବେଳେ ବ.୨୭ର୍ଷ । ସେ ମୋର ବୃଦ୍ଧ ବୟସର ସନ୍ତାନ, ସେଥିପାଇଁ କୌଣସି ଆଦର ଯତ୍ନ ପାଉଥିଲା ଓ ଏହି ସୁଯୋଗ ଯୋଗୁଁ ଅଳ୍ପଦିନ ଭିତରେ ଅତିଶୟ ଜିଦ୍‌ଖୋର ମଧ୍ୟ ହୋଇ ଉଠିଥିଲା । ଅଗାଧ ଧନଶାଳୀ ବୃଦ୍ଧ ପିତାର ଏକମାତ୍ର ମାତୃହର ସନ୍ତାନର ପ୍ରକୃତି ଏପରି ହେଲେ ଯାହା ହୋଇଥାଏ ତାହାହିଁ ଦଟିଲା । ବ.ଏସ୍. ପି. ପାଣ୍ଡୁ କରିବା ପରେ ବିଲ୍‌ଡରେ ଇଞ୍ଜିନିୟର ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ସେ ଜିଦ୍ ଧରି ବସିଲା—କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଏଥିରେ ରାଜି ହେଲି ନାହିଁ । ଏହା ଯୋଗୁଁ ପ୍ରଥମେ ସାମାନ୍ୟ ମନୋମାଳିନ୍ୟ, ପରେ ଉଭୟଙ୍କ ଭିତରେ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ରାଗ ଏବଂ ସେହି ରାଗ ଏପରି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଉଠିଲା ଯେ ଧିନେ ସେ ଘର ଗୁଡ଼ି, ବୃଦ୍ଧ ପିତାକୁ ଗୁଡ଼ି ସ୍କୁଲ ମାଷ୍ଟର ଚାକିରୀ ନେଇ ଦେଶାନ୍ତରା ହେଲା । ସେଠାରେ ଥାଇ ସେ ବିବାହ କଲା ଗୋଟିଏ ଗରିବ ଘର ଝିଅକୁ । ମୋର ସନ୍ତାନ ସେତେବେଳେ, ତାର ଅଭିମାନ ମଧ୍ୟ ଠିକ୍ ମୋର ପରି ଅନ୍ତରରେ ଭରି ରହିଥିଲା ।

ଟିକିଏ ମାରବ ରହି ବୃଦ୍ଧ ଶାରଦାବାବୁ ପୁଣି କହିଲେ—
ଅଭିମାନ ସ୍ବରୂପ ପିତୃ ହୃଦୟ ତେବେ ସୁଦ୍ଧା ପୁଅର କୌଣସି

ସମ୍ଭାଦ ରଖିଲ ନାହିଁ—ସେ ମଧ୍ୟ ପିତା କଥା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୁଲି
ଗଲା—

କହୁ କହୁ ବୃଦ୍ଧଙ୍କ ଚକ୍ଷୁ ଦୁଇଟିରୁ ଲୋତକ ଧାର ବନ୍ୟା-
କାରରେ ଝରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ନରହରିବାବୁ ଏକ ଦୃଷ୍ଟିରେ
ରୁହିଁଥାନ୍ତି ଶାରଦାବାବୁଙ୍କୁ । ଶାରଦା ନିଜର ଲୁଗା କୁଅରେ ଆଖି
ଦୁଇଟି ପରିଚ୍ଛାର କରି କହିଲେ—ତୁମେ ବିଶ୍ୱାସ କର, ନରହରି !
ଅଭିମାନ, ବିରାଟ ଅଭିମାନ—ଯେଉଁ ଦିନ ସମ୍ଭାଦ ପାଇଲି ସେ
ଗୋଟିଏ ପୁଅ ସନ୍ତାନ ଲାଭ କରିଛି, ଇଚ୍ଛା ହେଲା ପବନରେ
ଉଡ଼ିଯାଇ ବଂଶର ଏକମାତ୍ର ପିଣ୍ଡଦାତାକୁ କୋଳରେ ଧରି କିଛି
ଆଦର କରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଅଭିମାନ, ଅଭିମାନ କିଏ ପଥର ପରି
ସ୍ତବ୍ଧରେ ଯେପରି ରୁପି ହୋଇ ଗଲା—ଅଭିମାନ ବଡ଼ ନିଷ୍ଠୁର
ବସ୍ତୁ, ନରହରି—ବଡ଼ ନିଷ୍ଠୁର !

ବାହାର ଆଡ଼ୁ ଝଲକାଏ ପବନ ଆସି ଝରକା ଉପରେ
ଆଘାତ କଲା । ଉଭୟେ ଚଞ୍ଚଳ ହୋଇ ଉଠିଲେ । କୋଡୋଟି
ମୁହୂର୍ତ୍ତ ନିସ୍ତବ୍ଧତାରେ ଅତିବାହିତ ହେଲା ।

ପ୍ରବ୍ୟ—ମୃତ୍ୟୁପରି ଶୀତଳ ପ୍ରବ୍ୟତା ।

ପ୍ରବ୍ୟତା ଭଙ୍ଗ କରି ନରହରିବାବୁ ପଚାରିଲେ—ତାପରେ
କଣ ହେଲା ?

ସ୍ତ୍ରୀ ଥରେ ଦୀର୍ଘଶ୍ୱାସ ତ୍ୟାଗ କଲେ ଶାରଦାବାବୁ ।
କହିଲେ, ତାପରେ ଯାହା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ, ଯାହା ନିଶ୍ଚିନାଶକ
ତାହାହିଁ ଘଟିଲା । ମାତ୍ର ତିନି ବର୍ଷର ଶିଶୁଟିକୁ ରଖି ଅଜୟ ସ୍ତ୍ରୀ
ଆଖି ବୁଜିଲା, ଠିକ୍ ଯେପରି ଅଜୟର ମା' ତିନି ବର୍ଷ ଶିଶୁଟିକୁ

ମୋ' କୋଳରେ ରଖି ଚରନ୍ତିନ ପାଇଁ ପର ଲୋକରେ ଯାଇ
ବସିଲ । ଆଉ ମୁଁ ପାଷାଣ ହୃଦୟ ବୃଦ୍ଧ ମୃତ୍ୟୁପଥ ଯାନ୍ତି ପୁର
ପରି ସେହି ସମ୍ପାଦ ଶୁଣି ପଥର ପର ସ୍ଥିର ହୋଇ ବସି ରହିଲ
ଯଶ ଧନ ପଦ୍ମ ଦେଇ ।

ଅଜୟର ପିଲାଟିର ନାମ ବୋଧହୁଏ—

ରହେଶ୍ୱର... ଶାରଦାବାବୁ କହିଲେ ।

ରହେଶ୍ୱର । ଏଥର ଠିକ୍ ମନେ ପଡ଼ିଛି ।... ତାପରେ ଟିକଏ
ମାରବ ରହି ପୁଣି ପଢ଼ିଲେ... ଆପଣ କଣ ସମ୍ପତ୍ତିରୁ ରହେଶ୍ୱର
ନାମରେ କିଛି ଉଇଲ୍ କରି ଦେବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି, ଶାରଦାବାବୁ ?

ତାହା ହେଲେ ମୋର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ତୁମେ ବୁଝି ପାରିଛ,
ନରହରି...

ବୃଦ୍ଧ ପୁଣି ଧୂମ୍ର ପାନ ଲାଗି ଉଦ୍‌ଯୋଗ କଲେ ।

ଧୂମ୍ର ପାନ କରୁ କରୁ କହିଲେ—ତୁମେ ଦେଖିପାରୁଛ,
ନରହରି—ଦିନ ମୋର ପାଖେଇ ଆସୁଛି । ମୁଁ ବେଶ ବୁଝିପାରୁଛି
ସେପାରିର ଡାକ କାନରେ ବାଜୁଛି । ଏଇ କେତେଦିନ ହେଲା
ଖାଲି ମନେ ହେଉଛି, ମୋର ସମସ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ବିନାମୟରେ
ରହେଶ୍ୱରକୁ ଯଦି ପାଆନ୍ତି । କିନ୍ତୁ, କିନ୍ତୁ ସେ ନିଶ୍ଚୟ ମୋ' ନାମ
ଶୁଣିଲେ ଘୃଣାରେ ନାସିକା କୁଞ୍ଚନ କରିବ । ସେ ହୁଏତ ଜାଣେ
ତାର ପିତା ପ୍ରତି ମୁଁ କିପରି ନିଷ୍ଠୁର ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲି ।
ତେବେ ସୁଦ୍ଧା ମୁଁ ତାକୁ ବଞ୍ଚିତ କରିବାକୁ ଚାହେଁନା, ନରହରି !
ମୁଁ ଏହା ମଧ୍ୟ ଜାଣେ, ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ କେଉଁଠାରେ କିପରି
ଅବସ୍ଥାରେ ଅଛି.....

ବୃଦ୍ଧ ଶାରଦାବାବୁ ନୀରବ ହେଲେ ।

ଆପଣ ତାହାହେଲେ କପରି ଭାବେ ସମ୍ପତ୍ତି ବଣ୍ଟନର ମନସ୍ଥ କରିଛନ୍ତି ?... ନରହରି ବାବୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରି ଉତ୍ତରର ଅପେକ୍ଷାରେ ରହିଲେ ।

ନରହରି !—ବୃଦ୍ଧ ଡାକିଲେ ।

ନରହରିବାବୁ ଚାହିଁଲେ ବୃଦ୍ଧ ଆଡ଼େ ।

ଶୁଣି, ନରହରି ! ଉତ୍ତରରେ ଯାହା ଲେଖାଅଛି ସବୁ ସେହିପରି ଥିବ, କେବଳ ତୁମେ ଏତିକି ଯୋଗ କରିଦିଅଯେ, ମୋର ଏହି ଘର ଓ ନଗଦ ଲକ୍ଷେ ଟଙ୍କା ରହେଶ୍ୱର ପାଇବ ।

ବେଶ୍.....

ପକେଟବୁକ ବାହାର କରି ନରହରିବାବୁ ଲେଖି ନେଲେ ।

ଆଉ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନ, ଶାରଦାବାବୁ ।

କି ପ୍ରଶ୍ନ ?—ବୃଦ୍ଧ ଶାରଦାବାବୁଙ୍କ ଆଖି ଦୁଇଟିରେ ବିସ୍ମୟଭର ଚିହ୍ନ ।

ଯଦି ଆପଣଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ପୂର୍ବରୁ, ଭଗବାନ ତାହା ନ କରନ୍ତୁ—ଆପଣଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁପୂର୍ବରୁ ଯଦି ରହେଶ୍ୱରର ମୃତ୍ୟୁ ହୁଏ, ତାହାହେଲେ ସମ୍ପତ୍ତି ଓ ଟଙ୍କା କିଏ ପାଇବେ ? ହାସପାତାଳକୁ ସବୁ ଦାନ କରିଦିବ ନା, କଣ ?—

ନା-ନା-ନା । ..ପ୍ରବଳ ଭାବେ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ବାଧାଦେଇ କହିଲେ ଶାରଦାବାବୁ—ମୋର ଏତେ ପରିଶ୍ରମର ଫଳ ବ୍ୟବଧର

ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କେହି ପାଇବେ ନାହିଁ । ରହେଶ୍ୱରର 'ସଦା ମୃତ୍ୟୁ
ଦେବେ' ତାହାହେଲେ ସବୁ ସମ୍ପତ୍ତି ଓ ଟଙ୍କା ମୋର ଭ୍ରାତୃପୁତ୍ର
ରଜତ ଚୋଧୁରୀ ପାଇବ ।

ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ଚିନ୍ତାକରି ନରହରିବାବୁ ପୁଣି ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ—
ଏହି ଉଇଲ ବଦଳାଇବା କଥା ରଜତବାବୁ ଜାଣିଛନ୍ତି କି ?

ହଁ, ସେ ଜାଣେ । କଥା ପଢ଼ୁ ପଢ଼ୁ ଦିନେ ମୁଁ ତାକୁ
ମୋର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଛି । ମୋର ମତ ସହିତ ସେ ମଧ୍ୟ
ଏକମତ । ରଜତ ବଡ଼ ପ୍ରଶ୍ନବାଦୀ ଓ ଅମାୟିକ ।

ଏହି ସମୟରେ ବାହାର ଆଡ଼ୁ କବାଟ ଉପରେ କରଦାତର
ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଗଲା ।

କିଏ ?...ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ ଶାରଦାବାବୁ ।

ଭୂତ୍ୟା ଧାନବନ୍ଧୁ ଘର ଭିତରକୁ ଆସିଲା ।

କଣ କହୁଛୁ, ଧନା ।—

ଜଣେ ବାବୁ ଆପଣଙ୍କୁ ଦେଖା କରିବାକୁ ଆସିଛନ୍ତି ।

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ! ଏହି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଝଡ଼ ବୃଷ୍ଟିରେ କେହି କାହାର
ସହିତ ପୁଣି ଦେଖା କରିବାକୁ ଆସନ୍ତି । ଯା', କହିଦେ...ମୁଁ
ଅସୁସ୍ଥ, କେହି ଯେପରି ମୋତେ ବରକ୍ତ ନ କରନ୍ତି.....

ମୁଁ ତାଙ୍କୁ କହିଛି, ବାବୁ । ସେ କହିଲେ, ଭାରି ଜରୁରୀ
କାମ—ଯେମିତି ହେଉ ସେ ଦେଖା କରିବେ—

ଅସନ୍ନୁଷ୍ଠ କଣ୍ଠରେ ଶାରଦାବାବୁ ପଚାରିଲେ—ନାଁ
କହିଛନ୍ତି ?

ପଚୁରିଥିଲି । କିନ୍ତୁ ସେ ମୋତେ କହିବାକୁ ନାହିଁ ହେଲେ ।

ବାଜେ ସବୁ । ଆଗୁ, ଯା'—ତାଙ୍କୁ ଡାକିଦିଅ.....

ଭୂତ୍ୟ ଚାଲିଗଲା । କିନ୍ତୁ ସମୟପରେ ଜଣେ ଯୁବକ...
ଦେହରେ ଖଣ୍ଡିଏ ମଇଳା ପଞ୍ଜାବା ଓ ଛୁଣ୍ଟାଲୁଗା, ସଫାଜୀ ବର୍ଷା
ପାଣିରେ ଭଜି ଯାଇଥାଏ—ନିଦାରୁଣ ଉତ୍କଣ୍ଠା ନେଇ ଘର
ଭିତରକୁ ଆସିଲା ।

କ'ଣ ଆପଣଙ୍କର ଦରକାର ?...ପଚୁରିଲେ ଶାରଦାବାବୁ ।

ମୁଁ ଲକ୍ଷପତି ଶାରଦା ଚୌଧୁରୀଙ୍କ ସହିତ ଦେଖା କରିବାକୁ
ଆସିଛି ।—ଯୁବକ ସପ୍ତଚକ୍ର କଣ୍ଠରେ କହିଲା ।

ମୁଁ ନିଜେ ଶାରଦା ପ୍ରସନ୍ନ ଚୌଧୁରୀ । ଆପଣ କଣ ଚାହାନ୍ତି ?

ମୁଁ...ମାନେ, ଯୁବକ ଦ୍ଵିଧାଗ୍ରସ୍ତ କଣ୍ଠରେ କହିଲା...ବଡ଼
ଦୁଃସମ୍ବାଦ ନେଇ ଆସିଛି । ରହେଶ୍ଵର ବୋଲି ଗୋଟିଏ ପିଲା
ଆମର ମେସ୍‌ରେ ଥିଲା । ନିଉମୋନିଆରେ ପଡ଼ି ଚାଲିଗଲା ସେ
ପରଲୋକ ଗମନ କରିଛି ।...ଆଗନ୍ତୁକ ଯୁବକ କହୁ କହୁ ଖଣ୍ଡିଏ
death certificate ଓ ଅଜୟ ଚୌଧୁରୀଙ୍କର ଶାରଦା
ପ୍ରସନ୍ନଙ୍କଠାରୁ ପାଇଥିବା ଦୁଇ ଖଣ୍ଡ ଚିଠି ତାଙ୍କ ହାତକୁ ବଢ଼ାଇ
ଦେଲା ।

କ'ଣ କହିଲେ ? ରହେଶ୍ଵର ନାହିଁ ?...ବୃଦ୍ଧ ଶାରଦା ପ୍ରସନ୍ନ
ଅତି ଦୁଃଖରେ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରି କିନ୍ତୁ ସମୟ ସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁହଁମାଡ଼ ହୋଇ
ବସିଲେ ।

ଘର ଭିତରେ ଯେପରି ଅକସ୍ମାତ ବଜ୍ରପାତ ହେଲା ।

ବାହାରେ ଝଡ଼ ବୃଷ୍ଟିର ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଶବ୍ଦ କରୁଣ ହୃଦୟ ପରି
ମନେ ହେଉଥାଏ ।

ଶାରଦାବାବୁ କିଛି ସମୟଯାଏ ସ୍ଥାଣୁପରି ବସିରହି ଧୀରେ ଧୀରେ କହିଲେ...ତୁମର ନାମ କଣ ?

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ସିଂହ...ଆଗନ୍ତୁକ ଯୁବକର ଆଖିରେ ଅଶ୍ରୁ ମଧ୍ୟ ବହନୀ ଦେଲା । ଲୁହ ପୋଛି ଯୁବକ କହିଲା...ଆମ୍ଭେମାନେ ଏକା ସମୟରେ ଆଉଁ । ତାର ମୃତ୍ୟୁପରେ ବାକ୍ୟ ଫିଟାଇ ଏଇ ଦୁଇଗଣ୍ଡ ଚାଟି ପାଇଲି । ପରିଚୟ ତାର ଜାଣେନା । ଏହି ଚାଟିରେ ଆପଣଙ୍କର ନାମ ଓ ଠିକଣା ଦେଖି ମନେ ହେଲା ଆପଣ ବୋଧହୁଏ ରତ୍ନେଶ୍ୱରର ନିକଟ ଆତ୍ମୀୟ ହେବେ । ଖୋଜି ଖୋଜି ଆପଣଙ୍କର ଘର ପାଇଲି । ଭାରି ଭଲ ପିଲା ରତ୍ନେଶ୍ୱର । କାହାରିକୁ କିଛି କୁହେନା, ବେମାର ଅବସ୍ଥାରେ ତାର ଆତ୍ମୀୟ ସ୍ୱଜନ କେହି ଅଛନ୍ତି କି ନାହିଁ ପଚାରିଛି, କିନ୍ତୁ କାହାରି କଥା ସେ କହି ନାହିଁ । ଦୁନିଆରେ ସେ ଏକା ବୋଲି ବରବର କହି ଆସୁଛି । ଗୋଟିଏ ଗ୍ରେଟ ଦୋକାନରେ ସେ ହସାବପତ୍ର ଲେଖାଲେଖି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଥିଲା । ତାର ପିତାର ମୃତ୍ୟୁପରେ ଟଙ୍କା ପଇସା ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ବେଶି ପଡ଼ାପଡ଼ି କରି ପାରିଲା ନାହିଁ ବୋଲି କହୁଥିଲା ।

ବୁଦ୍ଧ ମନେ ମନେ କେତେ କଣ ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଆଗନ୍ତୁକ ଯୁବକଟି ଆଡ଼େ ଚାହିଁଲେ, ଚାହିଁଲେ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପବିଷ୍ଟ ଏଟିଫି ନରହରି ସାମନ୍ତରାଜ ଆଡ଼େ । ତାପରେ ତଳିଆ ତଳୁ ପାଞ୍ଚଗଣ୍ଡ ଦଗଟକିଆ ନୋଟ ବାହାର କରି ଯୁବକ ଆଡ଼କୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଉ ଦେଉ କହିଲେ—ତୁମର ଯାତାୟାତର ଖରଚ ନିଅ । ତୁମେ ମୋତେ ସମ୍ମାନ ଦେଇ ସାହାଯ୍ୟ କରିଛ । ରତ୍ନେଶ୍ୱର ମୋର ନାତି ହୁଏ.....

ନା-ନା...ଯୁବକ ଟଙ୍କାତଳ ନେବାପାଇଁ ଅସ୍ଥିକାର କଲା ।

ବୁଦ୍ଧ ଶାରଦାବାବୁ ଅନୁରୋଧ କଣ୍ଠରେ କହିଲେ—ନା-ନା,
ନେବାକୁ କୁଣ୍ଡାବୋଧ କରନା । ତୁମେ ଏହା ନ ନେଲେ ମନରେ
ବଡ଼ ଦୁଃଖ ପାଇବି...

ଅଗତ୍ୟା ଯୁବକଟି ହାତବଡ଼ାଇ ଟଙ୍କାତଳ ନେଲା । ଚିଡ଼ି
ଚିଡ଼ି ହୋଇ କହିଲା—ଏତେ ବଡ଼ ଦୁଃସମ୍ବାଦ—ମୋତେ ପୁଣି ଆଜି
ଦେବାକୁ ହେଲା । ରହେଶ୍ୱର ପରି ପିଲା ମୁଁ ଜୀବନରେ କେତେକ
ଦେଖିନାହିଁ ।

ଯୁବକ ନମସ୍କାର କରି ବିଦାୟ ନେଲା ।

ଶାରଦାବାବୁ ଚିତ୍କାର କରି ଭୃତ୍ୟକୁ ଡାକିଲେ । ଭୃତ୍ୟ
ଫାନବରୁ ପ୍ରବେଶ କରିବାମାତ୍ରେ ସେ ରଜତକୁ ଡାକି ଦେବାଲାଗି
ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ ।

ଅଳ୍ପ ସମୟ ପରେ ୩୦.୩୨ ବର୍ଷର ଗୋଟିଏ ଯୁବକ ଆସି
ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଛୁଡ଼ା ହେଲା ।

ମୋତେ ଆପଣ ଡାକୁଥିଲେ, ବଡ଼ ବାପା ?...ଯୁବକ
ପଚାରିଲା ।

ରଜତ ! ଶୀଘ୍ର କଣ୍ଠରେ ବୁଦ୍ଧ କହିଲେ...ବର୍ତ୍ତମାନ ସମ୍ବାଦ
ପାଇଲି ମୋର ରହେଶ୍ୱର ନିଉମୋନିଆରେ ମରି ଯାଇଛି...

କଣ କହିଲେ ?...ରଜତ ଚମକି ପଡ଼ିଲା ଯେପରି ।

ହଁ, ରଜତ ! ରହେଶ୍ୱର ଆଉ ଜୀବନରେ ନାହିଁ । ଏହି
ଚିଠି ଦୁଇଗଣ୍ଡ ଓ ତାର death certificate ସେ ମରିଛି
ଦେବାଲା ପ୍ରମାଣ କରାଇ ଦେଉଛି ।...ତାପରେ ନରହରିବାବୁଙ୍କ

ଆଡ଼େ ଚାହିଁ କହିଲେ—ତୁମେ ସେଇଆ କର, ନରହରି—ସବୁ ସମ୍ପତ୍ତିର ରକ୍ଷା ନାମରେ ଉଇଲ କରିଦିଅ ।

ତା' ଛଡ଼ା ଆଉ ଉପାୟ କଣ ?—ନରହରିବାବୁ ନୋଟ ବୁକରେ ରକ୍ଷାର ନାମଟିକୁ ଟିପି ନେଲେ ।

ରକ୍ଷା ଚାଲିଗଲା । ଓଷ୍ଠ ପ୍ରାନ୍ତରେ ତାର ମୃଦୁତା ଚକତରେ ଦେଖାଦେଇ ପୁଣି ଚକତରେ ମିଳାଇ ଗଲା । ଉନ୍ନତ ମହଲ ଉପରକୁ ଆସି ତାର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କକ୍ଷରେ ପହଞ୍ଚି ଚେୟାରଟି ଉପରେ ବସିପଡ଼ି ସିଗାରେଟ୍‌ରେ ଅଗ୍ନି ସଂଯୋଗ କଲା ।

ନରହରିବାବୁଙ୍କୁ ବିଦାୟ ଦେଇ ଶାରଦାବାବୁ ଶଯ୍ୟାରେ ଆଶ୍ରୟ ନେଲେ ।

ଏଣେ ଉନ୍ନତମହଲର ଗବାସବାଟେ ଗୋଟିଏ ଲଲ ଆଲୋକ ବାହାର ପଟେ କାହାରିକୁ ଯେପରି ସଙ୍କେତ ଜ୍ଞାପନ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଧୀରେ ଧୀରେ ଦୋହଲିବାକୁ ଲାଗିଲା । ସେହି ସଙ୍କେତାନୁଯାୟୀ ଉଦ୍ୟାନର ଅନ୍ଧକାରଜନ ସ୍ଥାନରେ ଲୁକ୍କାୟିତ ଥିବା ଶକ୍ତି ଏ ମଟରକାରର ଆତ୍ମାଆତ୍ମରେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଦୁଇଟି କାର୍ ଶକ୍ତିକଣ୍ଠେ ଉସିପଡ଼ି ଗାଡ଼ିରେ ସ୍ଥାପିତ ଦେଲେ ।

ବୃଦ୍ଧ ଶାରଦା ପ୍ରସନ୍ନ ଶଯ୍ୟାରେ ପଡ଼ି ଶେଷ ବ୍ୟାଥାରୁ ଆକ୍ରମିତ ମୃତ୍ୟୁକଥା ଚିନ୍ତା କରୁ କରୁ ମର୍ମପୀଡ଼ାରେ ଯେତେବେଳେ

ବ୍ୟଥା ହେଉଥିଲେ, ରହେଶ୍ୱର ସେତେବେଳେ ବ୍ୟବସାୟୀ ଜଗନ୍ନାଥ ପ୍ରସାଦଙ୍କର ଗହରେ ବସି ହସାବପତ୍ର ମିଳାଇବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ।

ଜଗନ୍ନାଥବାବୁ ଚକିଆରେ ଆଉଁଳପଡ଼ି ରୁହୁ ଆଡ଼େ ଦୃଷ୍ଟି ପକାଇତ କରି ନିଜର ବ୍ୟବସାୟ କଥା ମନେ ମନେ ଚିନ୍ତା କରୁଥିଲେ, ଏହି ସମୟରେ ଦୋକାନ ସାମନାରେ ଖଣ୍ଡିଏ ଫିଆଟ ଗାଡ଼ି ବ୍ରେକ କରି ଛୁଡ଼ା ହେବା ଦେଖି ଚକ୍ରମାଟିକୁ ଉପରକୁ ଟେକି ଦେଇ ଆଗନ୍ତୁକକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ବାବୁ ଲାଗିଲେ ।

ପିଆଜ ରଙ୍ଗର ଗ୍ଲୋଟ ଗାଡ଼ି ଖଣ୍ଡିକ ।

ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣକ ଗାଡ଼ିରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସିଲେ ତାଙ୍କର ବୟସ ୪୫ ଭିତରେ । ମୂଲ୍ୟବାନ ସିଲ୍‌କ ସୁଟ ପରିଧାନ କରିଥାନ୍ତି, ସୁନ୍ଦର ସୁଶ୍ରୀ ରୂପ । ଦୁଇପାଖ କାନର ବାଲଗୁଡ଼ିକ ସାଦା ଦେଖା ଯାଉଥାଏ, ଦୃଷ୍ଟି ଅତି ଝେଷ୍ଟ ।

ତାଙ୍କୁ ପ୍ରସ୍ତୁତବେ ଦେଖିବାମାତ୍ରେ ଜଗନ୍ନାଥବାବୁ ସସବ୍ୟସ୍ତରେ ଗହ ଗୁଡ଼ି ଆଗନ୍ତୁକକୁ ସାଦର ଆହ୍ୱାନ ଜଣାଇଲେ ।

ଆସନ୍ତୁ, ରଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ! ହଠାତ୍ ଚରିବର କୁଡ଼ିଆ ଦ୍ୱାରେ ?

ଭୂତ୍ୟ ଖଣ୍ଡିଏ ଚେୟାର ଆଣି ସାମନାରେ ରଖିଦେଲା ।

ରଜେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ବସୁ ବସୁ ମୃଦୁହସ ହସି କହିଲେ—ଆପଣ ଗରିବ, ଜଗନ୍ନାଥ ବାବୁ ! ବୋଧହୁଏ ମୋତେ ପରିହାସ କରୁଛନ୍ତି । କାରଣ, ଆପଣଙ୍କ ଭୁଲନାରେ ମୋର ଅବସ୍ଥା କହିବୁଙ୍କର ମାତ୍ର । ଉଭୟେ ହସିଲେ ।

କେତୋଟି ମୁହୂର୍ତ୍ତ ପରିହାସ ପୂର୍ଣ୍ଣ କଥାବାଣୀରେ ଅତି-
ବାହିତ ହେଲା ।

ବ୍ୟବସାୟୀ ବୁଦ୍ଧି ଜଗଦୀଶବାବୁଙ୍କର ଅତି ଶାସ୍ତ୍ରୀ । ବୃଥା
ସମୟ କିଛି ତାଙ୍କର ଅଭ୍ୟାସ ବଢ଼ିବୁତ । ହସି ହସି କହିଲେ—
ହଠାତ୍ ଅସମୟରେ ଆସିଲେ କାହିଁକି, ରଞ୍ଜେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ! ଫୋନ୍‌ରେ
କହିଥିଲେ—

ବାପା ଦେଇ ରଞ୍ଜେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ କହିଲେ—ସବୁ କଥା କଣ
ଫୋନ୍‌ରେ କହିଦୁଏ ? ଯେପରି ପ୍ରୟୋଜନ ନ ଥିଲେ ଆସିବାର
କୌଣସି ଦରକାର ନ ଥିଲା ।

ନିଷ୍ଠୁର୍ଯ୍ୟ—ନିଷ୍ଠୁର୍ଯ୍ୟ...ବଞ୍ଚି ପରି ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ଶ୍ରୀକାର
କଲେ, ଯେପରି ରଞ୍ଜେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ସ୍ବଦେହରେ ଆସି କୌଣସି ଅନ୍ୟାୟ
କରି ନାହାନ୍ତି ।

ଶୁଣିଲୁ, ଜଗଦୀଶ ବାବୁ !...ଆଉ ଟିକିଏ ପାଖକୁ ଲାଗି
ଆସିଲେ ରଞ୍ଜେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ।

ରଞ୍ଜେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କର କଥାବାଣୀରୁ ସେ ବୁଝିପାରିଲେ ନିଷ୍ଠୁର୍ଯ୍ୟ
କୌଣସି ଗୁପ୍ତକଥା ସେ ଏକାନ୍ତରେ କହିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ।
ଜଗଦୀଶବାବୁ ଉତ୍କର୍ଷ ହୋଇ ଶୁଣିବାଲାଗି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ ।

ମୁଁ ରହେଶ୍ବରକୁ ଏଠାରୁ ନେଇଯିବାକୁ ଆସିଛି
ଜଗଦୀଶ ବାବୁ !—

ଜଗଦୀଶବାବୁ ପ୍ରଥମେ କୌଣସି ଉତ୍ତର ଦେଇପାରିଲେ
ନାହିଁ । ରହେଶ୍ବର ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଅଗାଧ ସ୍ନେହ ଓ ବିଶ୍ୱାସ ଏଇ
କେଇଟା ଦିନ ଭିତରେ ବେଶ ବଢ଼ିମୁଲ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲା । ପିଲାଟି

ଅତି ବୁଦ୍ଧିମାନ ଓ ପରିଶ୍ରମୀ ବୋଲି ବ୍ୟବସାୟ-ସୁଲଭ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସେ ଯାଞ୍ଚ କରି ସାରିଛନ୍ତି । ତାକୁ ଗୁଡ଼ିଦେଲେ ଏପରି କର୍ମୀ ସେ ସହଜରେ ପାଇଁବେ କି ନାହିଁ ଏ ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ଯଥେଷ୍ଟ ସନ୍ଦେହ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ରହେଶ୍ୱର ଉପରେ ତାଙ୍କର ଅଧିକାର ତ ସୀମାବଦ୍ଧ । ରାଜେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ପିଲଟିକୁ ଯେତେବେଳେ ଏହିଠାରେ ଗୁଡ଼ି ଦେଇଗଲେ ସେତେବେଳେ ରୁକ୍ତି ଥିଲା ଯେ ଯେତେବେଳେ ସେ ଇଚ୍ଛା କରୁବେ ରହେଶ୍ୱରକୁ ଏଠାରୁ ନେଇଯାଇ ପାରିବେ ।

ବୁଦ୍ଧିମାନ ଅଧିକାର କରିବାର କି ଆଉ ଉପାୟ ଅଛି ?

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କର କ୍ଷମତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜଗଦୀଶବାବୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓପାକବଦ୍ଧାଲ ।

କାହିଁକି ଆଉ ସେ ବିରୋଧ କରିବେ ? ଲାଭ କଣ ସେଥିରେ ?

ବରଂ ସେ ନିଜେ ହାସ୍ୟାସ୍ତଦ ହେବେ । ବ୍ୟବସାୟରେ କ୍ଷତି ଘଟିବା ମଧ୍ୟ ବିଚାର ନୁହେଁ ।

ଜଗଦୀଶ ବାବୁକୁ ନିରବ ଦେଖି ରାଜେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ କହିଲେ—
କଣ ଶୁଭୁଛନ୍ତି ଆପଣ ?

ନା-ନା, ଶ୍ରାବକ କଣ ! ରହେଶ୍ୱର ତ ମୋର ନୁହେଁ,
ଆପଣଙ୍କର.....

ଆପଣ ଅଭିମାନ କରି ଏସବୁ କଥା କହୁଛନ୍ତି, ଜଗଦୀଶ ବାବୁ ! ମୁଁ ଜାଣେ ଆପଣ ରହେଶ୍ୱରକୁ କେତେ ଭଲ ପାଆନ୍ତି । ପିଲଟିର ଏପରି ବୁଦ୍ଧି ଯେ, ଯେ କୌଣସି ଲୋକକୁ ସେ ସହଜରେ ନିଜର କରି ନେଇପାରେ । ଏପରି ପିଲାର ଭବିଷ୍ୟତ କାହିଁକି ଆମେ ନଷ୍ଟ କରିବା କହନ୍ତୁ...ରାଜେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ଅତି ସ୍ପଷ୍ଟ କଣ୍ଠରେ କହିଲେ ।

ଆପଣ ତାର ଭବିଷ୍ୟତ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କଣ ଚିନ୍ତା କରୁଛନ୍ତି ?...ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନ କଣ୍ଠରେ ଜଗଜ୍ଞ ବାବୁ ପଚାରିଲେ ।

ତାର ବୟସ ଅଛି, ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ଖୁବ୍ ପିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯଦି ସେ ଚାକିରୀ କରେ, ଭବିଷ୍ୟତରେ କେତେ ଆଉ ସେକଗାର କରିପାରିବ ? ତେଣୁ ଠିକ କରୁଛି ତାକୁ ପଢ଼ାଇବ । ତାର ପିତୃ ବନ୍ଧୁମ୍ । ଅଜୟ ତାର ସବୁ ଦାୟିତ୍ଵ ମୋ' ଉପରେ ଦେଇ ଯାଇଛି । ଅକାରଣରେ ପ୍ରତିଭା ତାର ନଷ୍ଟ କରିବ କାହିଁକି ? ତାର ପଢ଼ାପଢ଼ିର ସବୁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରି ରଖିଛି ।

ରାଇଟ୍ । ଆପଣଙ୍କର ଏହି ମନ୍ତବ୍ୟ ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନକୁ ଅଭିନନ୍ଦନ ଜଣାଉଛି, ସଞ୍ଜେଇ ବାବୁ ! ମୋ' ମତରେ ମଧ୍ୟ ରତ୍ନେଶ୍ଵର ପଢ଼ୁ ଭବିଷ୍ୟତରେ ସେ ମଣିଷ ହେଉ । ଲେକେ ତାକୁ ଚହେନ୍ତି ।

ଦୁଇ ବନ୍ଧୁ ଏଣୁତଣୁ କଥାବାର୍ତ୍ତା ପକାଇ ଅବଶେଷରେ ରତ୍ନେଶ୍ଵରର ମଙ୍ଗଳ କାମନାରେ ପଞ୍ଚମୁଖ ହୋଇ ଉଠିଲେ ।

ରତ୍ନେଶ୍ଵର ଗାଡ଼ରେ ଆସି ବସିଲା ।

କିଛି ଦୂର ଆସିବାପରେ ରତ୍ନେଶ୍ଵର ପଚାରିଲା, ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନ କେଉଁଠାକୁ ଯାଇଛୁ, ମଉସା ?

ଗାଡ଼ର ଷ୍ଟିୟରିଂ ଉପରେ ହାତ ରଖି ମୃଦୁତ୍ଵ ସଞ୍ଜେଇ ବାବୁ କହିଲେ—ଆମ ଘରକୁ । ତୁମକୁ ଆଉ ଚାକିରୀ କରିବାକୁ ହେବ ନାହିଁ । ତୁମେ ପଢ଼ାପଢ଼ି କରି ଆଗେ ମଣିଷ ହୁଅ, ତାପରେ ଚାକିରୀ କରିବ—

ମୁଁ ପଢ଼ିବି ?...ଆନନ୍ଦରେ ରତ୍ନେଶ୍ଵରର ଆଖି ଦୁଇଟି ଯେପରି ନୃତ୍ୟ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ସେ ଏଥର କଲେଜକୁ ଯିବ, କେତେ ପିଲାଙ୍କ ସହିତ ମିଶିବ, କେତେ ବଡ଼ ବଡ଼ କଥା ଜାଣିବ । ଗ୍ରହ ଜୀବନର ଚିତ୍ର ତାର ଆଖି ଆଗରେ ଖେଳିଗଲା—ନିରୁ,ଧୀରୁ,

ସନ୍ତୋଷ...ସ୍କୁଲରେ ସେମାନେ କେତେ ମଜା କରୁଥିଲେ । ଦୁଇଟି ବୋଲି ସେମାନଙ୍କର ଦୁର୍ନାମ ରହିଲେ ସୁଦ୍ଧା ପାଠପଢ଼ାରେ ସେମାନେ ଥିଲେ ଧରୁର । ଗଣିତରେ ରହେଶ୍ୱର, ସାହିତ୍ୟରେ ଧୀରୁ ଓ ଇତିହାସରେ ସନ୍ତୋଷ ପର, ଇଉନିଭର୍ସିଟିରେ ଆଉ କିଏ ଏପରି ସୁନାମ ଅର୍ଜନ କରି ଥିଲେ !

ଶ୍ରୀମ ଜୀବନର ଆଉ ଗୋଟିଏ ଘଟଣା ରହେଶ୍ୱରର ମନେ ପଡ଼ିଲା ।

ସେ ଏକ ସ୍ମରଣୀୟ ଘଟଣା ।

ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷାର ଫଳ ଆଜି ବାହାରିବା କଥା । ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ରହେଶ୍ୱରକୁ ଭାବି ପଠାଇଲେ । ରହେଶ୍ୱର କୁଲକୁ ଆସି ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକଙ୍କର ଅର୍ଘ୍ୟ ଘର ପାଖକୁ ଆସି ଦେଖିଲା ଧୀରୁ, ନିରୁ ଓ ସନ୍ତୋଷ ସମସ୍ତେ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଅଛନ୍ତି । ପର୍ଦ୍ଦା ବାହାରେ ଠିଆ ହୋଇ ସେ ଶୁଣିପାରିଲା, ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ତା ସମ୍ମୁଖରେ ଏମାନଙ୍କୁ କଣ କହୁଛନ୍ତି । କାନ ଡେରିଲା ରହେଶ୍ୱର ।

ହଁ, ତାରି କଥା ! ତାରି ସମ୍ମୁଖରେ ଆଲୋଚନା ଚାଲିଛି ।

ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ କହୁଥାନ୍ତି—ମୁଣ୍ଡ ମୋର ନଇଁ ଯାଇଛି । ନିଜକୁ ନିଜେ ଲଜ୍ୟା ବୋଧ କରୁଛି । ଯାହାପାଇଁ ମନରେ ଗର୍ବ ପୋଷଣ କରି ଥିଲି, ସେ ଯେ ଶେଷରେ ମୋତେ ଏତେଦୂର ଅପଦସ୍ଥ କରିବ ତାହା ମୁଁ ସ୍ୱପ୍ନରେ ସୁଦ୍ଧା କଳ୍ପନା କରି ନ ଥିଲି । ରହେଶ୍ୱର ଫେଲ କରିଛି । ଫେଲ କରିଛି ପୁଣି ତାର ଅତି ପ୍ରିୟ ସବ୍‌ଜେକ୍ଟର ।

ପଦ୍ମାର ଏ ପାଖରେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇ ରହେଶ୍ୱର
 ସେତେବେଳେ ଗୋଟାସାରା ଅରୁଥାଏ । ସେ ଫେଲ୍ କରିଛି ।
 ଫେଲ୍ କରିଛି ଅତି ପ୍ରିୟ ସବ୍‌ଜେକ୍ଟରେ—ଅର୍ଥାତ୍ ଅଙ୍କରେ ।
 ସେ'ତ ଭଲ କରି ଜାଣେ ପରୀକ୍ଷାରେ ଗୋଟିଏ ହେଲେ ପ୍ରଶ୍ନ ସେ
 ବାଦ ଦେଇନାହିଁ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକଟିରେ ନିର୍ଭୁଲ ଉତ୍ତର ସେ
 ଲେଖିଛି !

ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକଙ୍କର କଣ୍ଠସ୍ୱର ପୁଣି ଶୁଣାଗଲା—ମୁଁ ଆଜି
 ବୁଝି ଆସିଛି, ସେ ଫେଲ୍ କରିଛି । ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଖବରକାଗଜ
 ଦେଖିଲେ ତାହା ତୁମ୍ଭେମାନେ ଜାଣିପାରିବ । ରହେଶ୍ୱରର
 ଅକର୍ମଣ୍ୟତା ଯୋଗୁଁ ମୋର ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା
 ହେଉଛି । ଏପରି ପିଲାକୁ ମୁଁ ଆଉ କେବେ ସ୍କୁଲ ଦୁଆର ସୁଦ୍ଧା
 ମଡ଼ାଇ ଦେବି ନାହିଁ...ରାଗରେ ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକଙ୍କର କଣ୍ଠସ୍ୱର
 ଅରୁଥାଏ ସେତେବେଳେ ।

ରହେଶ୍ୱରର ମନେ ହେଲା ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ କିଛି ଅନ୍ୟାୟ
 କଥା କହିନାହାନ୍ତି । କାହାର ସମ୍ମାନ ସେ ରଖିନାହିଁ । ସ୍କୁଲର
 ନା, ନିଜର ! ଛୁ-ଛୁ...ଏକଟା ହେଲା ? କାହାକୁ ସେ ନିଲଜି ମୁହଁ
 ଦେଖାଇବ ? ନିଜର ଅପାରଗତା ଓ ଅଯୋଗ୍ୟତାର ଜ୍ୱାଳାରେ
 ନିଜେ ନିଜେ ଯେପରି ଦର୍ପ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା ରହେଶ୍ୱର ।

ପତନର ଶଙ୍କ ଶୁଣି ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟମାନେ ଦର
 ଭିତରୁ ଉଠି ଆସିଲେ । ରହେଶ୍ୱର ସେତେବେଳେ ଅର୍ଦ୍ଧ
 ମୁର୍ଚ୍ଛିତାବସ୍ଥାରେ ତଳେ ପଡ଼ିଛି । ସନ୍ତୋଷ ଦଉଡ଼ି ଯାଇ ଗିଲସେ
 ପାଣି ଆଣି ରହେଶ୍ୱରର ମୁହଁରେ ଛୁଞ୍ଚିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

କିଛି କ୍ଷଣ ପରେ ରତ୍ନେଶ୍ୱରର ଚେତନା ଫେରି ଆସିବାରୁ ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ସନ୍ତୋଷ ସହିତ ତାକୁ ଘରକୁ ପଠାଇ ଦେଲେ ।

ସେହି ଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟା ବେଳେ । ସମ୍ଭାଦ ପତ୍ର ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ । ପରୀକ୍ଷା ଫଳ ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ସ୍ୱତଃସ୍ପୃହ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ପ୍ରଥମେ ସେ ନିଜର ଆଖିକୁ ବନ୍ଦାସ କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଏହା କଣ ତାଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ବିଭ୍ରମ ! ସମ୍ଭାଦପତ୍ରର ପ୍ରଥମ ବଲମରେ ଯେଉଁ ୧୦ ଜଣ କୃତୀ ଛନ୍ଦର ନାମ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି ସୋଗ୍ୟତାନୁସାରେ, ଶ୍ରୀରତ୍ନେଶ୍ୱର ଗୌଧର ନାମ ସର୍ବାଗ୍ରହ ଛପା ହୋଇଛି । ତେବେ, ସେ ଯାହା ବୁଝି ଆସିଥିଲେ ତାହା କଣ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମିଥ୍ୟା । ନିଜ ଉପରେ ଯଥେଷ୍ଟ ରାଗ ହେଲା ତାଙ୍କର । ଏଥର ସେ ବୁଝି ପାରିଲେ ଘର ଭିତରେ ସେମାନେ ଯେତେବେଳେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଉଥିଲେ ପର୍ଦ୍ଦାର ଏପାଖରେ ରତ୍ନେଶ୍ୱର ଠିଆ ହୋଇ ସବୁ ଶୁଣୁଥିଲା । ଓ ନିଜର ଅକୃତକାର୍ଯ୍ୟତାର । କଥା ଶୁଣି ଆଉ ସମ୍ଭାଳି ନ ପାରି ଅଜ୍ଞାନ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା ।

ନିଜକୁ ଅପରାଧୀ ବୋଲି ମନେ କଲେ ସେ ।

ରତ୍ନେଶ୍ୱରର ଏହି ଅବସ୍ଥା ପାଇଁ ସେ ଦାୟୀ ନୁହନ୍ତି ତ ଆଉ କଣ !

ଯେପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଥିଲେ ସେହିପରି ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ ରତ୍ନେଶ୍ୱରଙ୍କର ଘରେ । ରତ୍ନେଶ୍ୱର ସେତେବେଳେ ଅଜୟବାବୁଙ୍କ ପାଖରେ ବସି କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଉଥିଲା । ଅଜୟବାବୁ କହୁଥାନ୍ତି—ସେଥିପାଇଁ ଏତେ ଭାବିବାର କଣ ଅଛି ? ଏଥର ନ ହେଲା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟାସରେ ଦେଖାଯିବ...

ହଠାତ୍ ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକଙ୍କର ଗଳାର ସ୍ଵର ଶୁଣି ଚମକି
ମଡ଼ିଲେ ପିତା ଓ ପୁଅ । ଖବର କାଗଜ ଖଣ୍ଡିକ ହାତରେ ଧରି
ଝଟ ପରି ଘର ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ
ସୁଧାଂଶୁବାବୁ । ତାଙ୍କର ଅଭ୍ୟୁତ ବେଶ ଦେଖି ସେ କେହି
ହସିବେ । କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପରିସ୍ଥିତି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ହସିବା ଦୂରର ଆଉ
ବରଂ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ଉଭୟେ ।

ରହେଶ୍ଵର ! ତୁମେ ପାଶ୍ କରଛ...ମୁଁ ସେତେବେଳେ
ଭୁଲ୍ ସମ୍ବାଦ ଦେଇଥିଲି ଏବଂ ତୁମର ସେତେବେଳକାର ଅବସ୍ଥା
ପାଇଁ ମୁଁ ନିଜକୁ ଦାୟୀ କରୁଛି...ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକଙ୍କର କଣ୍ଠସ୍ଵର
ଆଦୃତରେ ଭରିଗଲା । ଖବର କାଗଜ ଖଣ୍ଡିକ ଅଜୟବାବୁଙ୍କ
ହାତକୁ ବଢାଇ ଦେଇ ରହେଶ୍ଵର ନାମ ଦେଖାଇ ଦେଲେ ।

ପିତା ଓ ପୁଅ ଉଭୟେ ଦେଖିଲେ, ଉଭୟଙ୍କ ମନରେ
ପୁଲକର ଶିହରଣ ଖେଳିଗଲା ।

ତା'ମରେ ନିୟତିର ଭ୍ରୁକୁଟିରେ ସବୁ ଦିନେ ଓଲଟି ଗଲା ।

କଲେଜରେ ଗୋଟାଏ ବର୍ଷ ପୂରଣ ହୋଇ ନାହିଁ, ପିତୃ
ବିପ୍ଳାବରେ ହତାଶ ରହେଶ୍ଵର କଲେଜର ପାଠ ପଢ଼ା ଛାଡ଼ି
ଅଭ୍ୟାସକ୍ରମେ ହୋଇ ଆଉ ଏକ ନବ ଜୀବନ ସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ
ଲାଗିଲା ।

ରଞ୍ଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁଙ୍କ ମୁହଁରୁ ପଡ଼ା ପଡ଼ିର କଥା ଶୁଣି ତାର
ମନେ ହେଲା, ଭଗବାନ ଏଥର ଅନୁଗ୍ରହ କରିଛନ୍ତି । ମା'
ସରସ୍ଵତୀଙ୍କର ଅପାର କରୁଣା ତା' ଉପରେ ।

କଣ ଏତେ ଭାବୁଛୁ, ରହେଶ୍ୱର !... ରାଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁଙ୍କର କଣ୍ଠସ୍ୱରରେ ତମକ ପଡ଼ିଲା ରହେଶ୍ୱର । ଲଜ୍ଜିତ ଭାବେ କହିଲା— ଆପଣଙ୍କର ସ୍ନେହ କୌଣସି ଦିନ ଭୁଲି ପାରିବି ନାହିଁ, ମଉସା ! ଆପଣ ମୋର ପଡ଼ାପଡ଼ିର ଦାୟିତ୍ୱ ବହନ କରୁଛନ୍ତି, ଏହା ମୋ ପକ୍ଷରେ ସୌଭାଗ୍ୟର ପରିଚ୍ଛେଦ ।

ହଠାତ୍ କପରି ଗମ୍ଭୀର ହୋଇ ଉଠିଲେ ରାଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ । କହିଲେ, ଘରେ ଥାଇ ତୁମ୍ଭେ ପଡ଼ାପଡ଼ି ଏଥର ଆରମ୍ଭ କର, ରହେଶ୍ୱର ! ବର୍ତ୍ତମାନ କଲେଜ ଯିବାର ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ । ତୁମ ପାଇଁ ଜଣେ ଭଲ ପ୍ରାଇଭେଟ ଟିଉଟର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିଛି । ପ୍ରତିଦିନ ଦୁଇ ବେଳା ସେ ନିୟମିତ ପଢ଼ାଇବେ ।

ଟିକିଏ ଆଗରୁ ଗୁପ୍ତ ଜୀବନର ଯେଉଁ ସ୍ୱପ୍ନ ରହେଶ୍ୱରର ଆଖି ଆଗରେ ଭରି ଉଠିଥିଲା ତାହା ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ଭାବରେ ରାଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁଙ୍କର ଏହି ପଦକ କଥାରେ ଯେପରି ଧୁଳିଯାତୁ ହୋଇଗଲା ।

କାରୁ ଖଣ୍ଡିକ ପ୍ରକାଶ୍ଟି ଗେଟ ଅତିନିମ୍ନ କରି ରାଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁଙ୍କର ପ୍ରକାଶ୍ଟି ଅଞ୍ଚଳିକାର ପୋର୍ଟିକୋରେ ଆସି ଛୁଡ଼ା ହେଲା ।

ପିତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁପରେ ରହେଶ୍ୱର ଥରେ ଏଠାକୁ ଆସିଥିଲା, ମାତ୍ର ଦୁଇ ଦିନ ସେ ଏହି ପ୍ରାସାଦରେ ରହିଥିଲା । ମାତ୍ର ଏହି ଦୁଇ ଦିନ ଯାପନ ସମୟରେ କି ଗୋଟିଏ ଅହେତୁକ ଆଶଙ୍କା ଯେପରି ପ୍ରେତ ପରି ତାକୁ ମାଡ଼ି ବସିଥିଲା ।

ରାଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁଙ୍କର ପ୍ରକାଶିତ ଅଜ୍ଞାନିକା । ସହରର
ଶେଷ ପ୍ରାନ୍ତରେ—ନିର୍ଜନ ଓ କୋଳାହଳ ରହିତ ସ୍ଥାନଟି ।
କେବଳ ଖଣି ଏ ଏକ ମହଲ କୋଠା ଓ ଦୁଇ ଭିନୋଟି ଖପରିଲ
ଦରଝଡ଼ା ଅନ୍ୟ ବସତ୍ତ ନାହିଁ ।

ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ଗୋଟିଏ ରେଷ୍ଟୁରେଣ୍ଟ । ରେଷ୍ଟୁରେଣ୍ଟରେ ପ୍ରାୟ
ଭଡ଼ ଲାଗି ରହିଥାଏ । ବେଗ୍ ସୁନାମ ଅଜ୍ଞାନ କରିଛୁ ଏହି
ରେଷ୍ଟୁରେଣ୍ଟ ଖଣିକ । ବଡ଼ ଦୂରରୁ ଭୋଜନପ୍ରିୟାଧୀରଦଳ ସକାଳ
ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଆସି ଏଠାରେ ଭଡ଼ ଲଗାଇ ଥାଆନ୍ତି ।

ରେଷ୍ଟୁରେଣ୍ଟର ମାଲିକ ତାରିଣୀବାବୁଙ୍କର ବୟସ
୪୫ ଭିତରେ । ଦେହର ବର୍ଣ୍ଣ ଘନକୃଷ୍ଣ ଓ ଶକ୍ତ ସାମର୍ଥ୍ୟ ଶରୀର ।
ଆଖି ଦୁଇଟି ଗୋଲକାର ଓ ସ୍ପଷ୍ଟ ସ୍ପଷ୍ଟ । ମୁଣ୍ଡର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ଭାଗ କେଶ ବିରଳ—ନାହିଁ ।

ଦୋକାନର କର୍ମଚାରୀ ସଂଖ୍ୟା ସବମୋଟ ସାତ ଜଣ ।

ରାଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁଙ୍କର ପ୍ରାସାଦ ଅତି ସୁରକ୍ଷିତ । ଘରର ଚାରି
ପାଖରେ ସୁଉକ ପାଚେଣ୍ଡା ଓ ପାଚେଣ୍ଡା ଦେହରେ ଲୁହାର ମୁନିଆ
ସ୍ଥାପକ ବସିଥାଏ ।

ଘରର ପଶ୍ଚାତ ଦିଗରେ ପ୍ରକାଶିତ ଉଦ୍ୟାନ ।

ଉଦ୍ୟାନରେ ନାନା ପ୍ରକାର ଦେଶୀ ଓ ବିଦେଶୀ ଫୁଲର
ସମାବେଶ । କେତୋଟି ଆମ୍ବ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଫଳର ଗଛ ମଧ୍ୟ
ଅଛି ।

ଦରର ସମ୍ମୁଖ ଭାଗରେ ପ୍ରକାଶିତ ଲନ ଓ ସୁରଜା ତଳା
ରସାର ଉଭୟ କଡ଼ରେ ମେହେନ୍ଦୀ ଓ ସିଜନ ପ୍ଲାଷ୍ଟିଆରର
ପୋରୁଁ ଅତି ମନୋରମ ଦେଖାଯାଉଥାଏ ।

ରଞ୍ଜେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କର ଶେୟାରର ବିଜନେସ୍ ।

ତଳ ମହଲରେ ପ୍ରକାଶିତ ଅର୍ଥସିଂ—୨୫ଜଣ କର୍ମଚାରୀ
ସବୁବେଳେ କର୍ମବ୍ୟସ୍ତ ଥାଆନ୍ତି । ଦୁଇ ମହଲର ଦରଗୁଡ଼ିକ ଖାଲି
ପଡ଼ିଥାଏ ।

ତଳ ମହଲ ଉପରେ ରଞ୍ଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ରହନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ଦର
ଗୁଡ଼ିକ ଖାଲି । ରଞ୍ଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ବେଚେଲର । ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କିବାହ
କରି ନାହାନ୍ତି । ସ୍ୱୟଂ ସେ, ତାଙ୍କର ପ୍ରାଇଭେଟ ସେକ୍ରେଟେରୀ,
ଭୃତ୍ୟ ଅନାଦି, ପୁରୀର ଓ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣ ଭୃତ୍ୟ, ଭ୍ରାତୃଭାଇ
ହୁଏ ସିଂ—ଏଇମାନେ ପରିବାର ।

ରହେଶ୍ୱରକୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ରଞ୍ଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ଦୋ-
ମହଲରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ ।

ଅନାଦି ପଛେ ପଛେ ଆସି ଠିଆ ହେଲେ ।

ବଳିଷ୍ଠ ମାଂସପେଣୀ, ସଜାଗ ଓ ଉଦ୍ବିଗ୍ନ, ଦେହର ବର୍ଣ୍ଣ
ମସୃକ୍ତ ।

ବୃଷ୍ଟି ଅତି ଶରୀର ଓ ଅନ୍ତର୍ଭେଦ ।

ଖାଦି ରଙ୍ଗର ହାପ୍ ପ୍ୟାଣ୍ଟ ଓ ଦେହରେ ଖଣ୍ଡି ଏ ଛୁଟ
କନାର ହାପ୍ ସାର୍ଟ ଗଳାଇଥାଏ ।

ଅନାଦିକୁ ଦେଖି ରହେଶ୍ୱରର ମନରେ ଆଶଙ୍କା ଉଦୟ ହେଲେପରି ମନେ ହେଲା । ଅନାଦିର ଦୃଷ୍ଟିର ଆତ୍ମଆଲରେ ରହିବାଲାଗି ଚେଷ୍ଟା କଲ ସେ ।

ରଞ୍ଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ରହେଶ୍ୱରକୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ଦୋମହଲର ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗରୁ ଗୋଟିଏ କନ୍ଧକୁ ଆସିଲେ । ଦୁଆର ବନ୍ଦ ଥିଲା, ରଞ୍ଜେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ନିଜେ ଦୁଆର ଖୋଲିଲେ ।

ଘର ଖଣ୍ଡିକ ପ୍ରଶସ୍ତ, କିନ୍ତୁ ଆସ୍ବାବପତ୍ରର ବାହୁଲ୍ୟତା ନାହିଁ । ଗୋଟିଏ ପାଖରେ ଖଣ୍ଡିଏ ପ୍ରିଙ୍ଗ ଖଟ, ଖଟ ଉପରେ ପରିଷ୍କାର ଶଯ୍ୟା, ସମ୍ମୁଖସ୍ଥ ତେ-ପାହିଆ ଉପରେ ଛୋଟ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଟାଇମ୍‌ପିସ । ଗୋଟିଏ ଜାପାନୀ ଫୁଲଦାନରେ ସଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତିତ ସିଜ୍‌ନ ଫ୍ଲୋର ରହିଥାଏ ।

ଘରର ଅନ୍ୟ କୋଣଟିରେ ଗୋଟିଏ ଚଉଲଭଂ ବୁକ୍‌ସେଲଫ୍‌ରେ ନାନା ପ୍ରକାର ବହି ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇଥାଏ ।

ଖଣ୍ଡିଏ କାଠର ଅଳ୍ପଗୁଣୀ, ଖଣ୍ଡିଏ ସୋଫା ଓ ଚଉହଲଗୁ ଖଣ୍ଡିଏ ଚେୟାର ପଡ଼ିଥାଏ ଘରର ମଧ୍ୟ ସ୍ଥଳରେ ।

ତୁମେ ଏଇ ଘରେ ରହିବ, ରହେଶ୍ୱର ! ପାଖରେ ବାଥ୍‌ରୁମ୍, କଲିଂବେଲ୍ ମଧ୍ୟ ଅଛି, ଯେତେବେଳେ କିଛି ଦରକାର ପଡ଼ିବ କଲିଂବେଲ୍ ଟିପିଲେ ଅନାଦି ଆସି ସବୁ ଠିକ୍ କରି ଦେଇଯିବ । ବେଶ୍, ଏଥର ତୁମେ ଏଇ ଘରେ ଥାଅ, ତେଣେ ମୋର ଟିକିଏ ଅର୍ପିସରେ କାମ ଅଛି । ଆଜି ଦିନଟା ଚଣ୍ଡାମ ନିଅ, କାଲି ତୁମର ମାଷ୍ଟର ପଢ଼ାଇବାକୁ ଆସିବେ, କହି ରଞ୍ଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ଘରୁ ବାହାରି ଗଲେ ।

ଅସିଧ୍, ଘର ବସି ରଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ଫାଇଲ ପସ ଦେଖୁ-
ଥିଲେ, ଅସିଧ୍ ପିଅନ ଆସି ଜଣାଇଲ ରଜତବାବୁ ଦେଖା
କରିବାକୁ ଆସିଛନ୍ତି ।

ତାଙ୍କୁ ପଠାଇ ଦେବା ଲାଗି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ରଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ
ଅନୁପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ରଜତବାବୁ ଘର ଭିତକୁ ଆସି ନମସ୍କାର କଲେ, ପ୍ରତି
ନମସ୍କାର କଲେ ରଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ।

ରଜତବାବୁ ସମ୍ମୁଖସ୍ଥ ଚେୟାରଟିରେ ବସିଲେ ।

ସେପାଖର ସମ୍ଭାଦ କ'ଣ, ରଜତବାବୁ ?... ପଚାରିଲେ
ରଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ।

ଯଥା ପୂର୍ବ ତଥା ପରଂ । ଆପଣ ରହେଶ୍ୱରକୁ ନେଇ
ଆସିଛନ୍ତି ବୋଧହୁଏ ?

ନିଶ୍ଚୟ । ଶାରଦାବାବୁ କପରି ଅଛନ୍ତି ?

ମରି ସୁଦ୍ଧା ଲୋକଟା ମରୁନାହିଁ । କେଡ଼େ କଠିନ ପ୍ରାଣ
ଦେଖୁଛନ୍ତି ? ଆପଣ କିନ୍ତୁ ରହେଶ୍ୱର ଉପରେ ସବୁବେଳେ ସଜାଗ
ଦୃଷ୍ଟି ରଖିଥିବେ, ରଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ !

Oh, sure ! ମୋତେ ଆଉ ବରଦ୍ ଶୁଣିବ ବୁଝାଇବା
ଦରକାର ପଡ଼ିବନି ।

ଧନ୍ୟବାଦ୍ । ସେଦିନର ଅଭିନୟ ଖୁବ୍ ସାଫଲ୍ୟତା ଲାଭ
କରିଛି, ବର୍ତ୍ତମାନ ଶେଝରଣା ହେଲେ ହେଲେ ।

ଆପଣ ଅଧ୍ୟାୟ ଦେଉଛନ୍ତି ନାହିଁକି ? ସବୁ ଠିକ୍ ଦେଇଯିବ...

ସେହି ଆଶାରେ ଦିନ ଗଣୁଛି । ଆପଣଙ୍କର କ୍ରିମ୍ ସଫଳତା ଲାଭ କଲେ ୧୦ ହଜାର ଟଙ୍କା ଆପଣ ପାଇବେ ।

କିନ୍ତୁ ଶେଷରେ ଆପଣ ଯଦି...

ରାଜନାୟକ ! ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ବନ୍ଧୁତା ମୋର ନୁହେଁ ନୁହେଁ । ମୁଁ କପରି ଲୋକ ତାହା ଆପଣଙ୍କ ପରି ଅତିବାଚକ ନିଶ୍ଚୟ ପ୍ରଶଂସା କରି ସାରିଛନ୍ତି । By the by. ଆଉ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନ—ରହେଶ୍ୱର ପାଇଁ ମାଷ୍ଟର ଯୋଗାଡ଼ କଲେ ?

ସେଥିରେ ଆଉ ଦେଲି କିଛି ? Tutor ଲୋକଟି ଖୁବ୍ ଭଲ—ଲୋକଟିର ନାମ ଅପୂର୍ବ କିଶୋର, ଖୁବ୍ Smart...

ତାହା ହେଲେ ଆଉ ଚିନ୍ତା କ'ଣ ? ମୁଁ ଚେତେ ଆସୁଛି—ଆପଣଙ୍କ ସବୁ କଥା ବୁଝିବାକୁ ରହିଲେ—

ନମସ୍କାର କରି ରଜତବାବୁ ଚାଲିଗଲେ ।

ଦୁଇଟା ଦିନ ଭିତରେ ଗୁରୁ ଓ ଶିଷ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଯଥେଷ୍ଟ ସ୍ନେହ ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା ।

ଅପୂର୍ବର ଅମାୟିକ ଭଦ୍ର ବ୍ୟବହାରରେ ମୁଖ୍ୟ ଦେଇ ରହେଶ୍ୱର ଗର୍ଭୀର ଭାବେ ଶ୍ରଦ୍ଧା କରିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ସେଦିନ ପଢ଼ୁ ଡେଇଁ ପ୍ରାୟ ଦିନା ଗଢ଼ି ଯାଇଥିଲା । ହଠାତ୍
ପଡ଼ାପଡ଼ି ବନ୍ଦ କରି ଅପୂର୍ବ ରହେଶ୍ୱର ଆଡ଼େ ଚାହିଁ ପଡ଼ିଲେ—
ରହେଶ୍ୱର ! ତମକୁ କେତେଟା କଥା ଆଜି କହିବି, ମୁଁ ଆଜ୍ଞା
କରି ସେହି କଥା ଗୁଡ଼ିକ ତୁମେ ଚିରଦିନ ମନେ ରଖିବ ।

ରହେଶ୍ୱର ବିମୁଗ୍ଧ ହୃଦ୍ରେ ଚାହିଁଲା ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଆଡ଼େ ।

ନିଜର ଅମୃତଥା ଧୀରେ ଧୀରେ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ
ଲାଗିଲା ଅପୂର୍ବ ।

ଅପର କଣୋର ତାର ପ୍ରକୃତ ନାମ ନୁହେଁ । ଛଦ୍ମ ନାମ
ନେଇ ସେ ଏଠାରେ ଆସି ଶିକ୍ଷକତା କରୁଛି ।

ଫର୍ଦ୍ଦ କେତେଟା ବର୍ଷ ତଳର ଇତିହାସ ସେ ଶୁଣିଛନ୍ତିବାକୁ
ଲାଗିଲା ।

ଅଳ୍ପର ଇତିହାସ । ଏପରି ଇତିହାସ ବୋଧହୁଏ କେହି
ଆଜିଯାଏ ରଚନା କରି ନାହାନ୍ତି ।

ପୃଥିବୀ ଇତିହାସର ଏହା ବୋଧହୁଏ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ।

ସେମାନେ ଦୁଇ ଭାଇ । ବିମଳ ଓ ଅବନୀ । ବିମଳ ବଡ଼,
ଅବନୀ ଛୋଟ । ପିତା ରବିଶଙ୍କର ନିଜର ଅଧ୍ୟବସାୟ ଓ ପରିଶ୍ରମ
ବଳରେ ପ୍ରକାଶ ଅଳଙ୍କାରର ଦୋକାନ କରି ବେଶ୍ ସୁଖ୍ୟାତି
ଆର୍ଜନ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ବିମଳ ଓ ଅବନୀଙ୍କ
ଉପରେ ଦୋକାନ ଓ ସଂସାରର ସବୁ ଦାୟିତ୍ୱ ଆସି ପଡ଼ିଲା ।

ରବିଶଙ୍କର ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା ପାଇ ନ ଥିଲେ । ସେ ସୁଯୋଗ ମଧ୍ୟ
ତାଙ୍କ ଭାଗ୍ୟରେ ନୁହଁ ନଥିଲା । ତେଣୁସେ ପିଲା ଦିଓଟିଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚ

ଶିବା ଦେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆପ୍ରାଣ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ବିମଳ ସମ୍ଭାନ ସହ ଇନ୍ଦ୍ରନିଭରସିଠିର ଶେଷ ଡଗ୍ରୀ ଏହି ଦିନ ପାଶ୍ କରିଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଅନୁଜ ଅବନୀ ସ୍ବଳ ପାଇନାଲ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁଦ୍ଧା ଯାଇ ନାହିଁ । ଖେଳ ଓ ଆମୋଦ ପ୍ରମୋଦରେ ମାତ୍ର ଜିବନର ଅଧିକାଂଶ ସମୟ ସେ କ୍ଷୟ କରିଛନ୍ତି ।

ପିତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ବିମଳ ଅବନୀକୁ ବ୍ୟବସାୟରେ ମନ ଦେବା ଲାଗି ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଅବନୀ ସେ ସବୁ ଦାୟିତ୍ବ ନେବା ଲାଗି ଅମତ୍ୟ ଦେଇ କହିଲେ—ବ୍ୟବସାୟରେ ମନ ଦେବା ମୋର ଜାତକରେ ନାହିଁ, ତୁମେ ସବୁ ବୁଝାବୁଝି କର ଭାଇ !

ବିମଳ କିନ୍ତୁ ଗୁଡ଼ିଲ ନାହିଁ । ଜୋର୍ କରି ସେ ଭାଇକୁ ବ୍ୟବସାୟରେ ଖଟାଇଲେ । ହମେ ଦେହସୁଦ୍ଧା ହେଇଯିବାରୁ ଅବନୀ ଆମୋଦ ପ୍ରମୋଦ ବିସର୍ଜନ ଦେଇ ଦୋକାନ ଓ ସଂସାର ନେଇ ସବୁବେଳେ ବ୍ୟସ୍ତ ରହିଲେ । ଏହି ସମୟରେ ଶାଶୀ ଦୋକାନରେ କ'ଣ ଗୋଲମାଲ ଘଟିବାରୁ ସାନ ଭାଇ ଜିମା ଦୋକାନ ଦେଇ ବିମଳ କଲିକତା ଶାଶୀକୁ ଚାଲି ଆସିଲେ ।

ଉଚ୍ଚ ମାସ ପରେ ହଠାତ୍ ସାନ ଭାଇର ମୃତ୍ୟୁ ସମ୍ବାଦ ଶୁଣି କଲିକତାରୁ ଫେରି ଆସିଲେ ବିମଳ । ଅବନୀର ଆକର୍ଷଣ ଓ ରହସ୍ୟମୟ ମୃତ୍ୟୁ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଚଳାଇ ମଧ୍ୟ କୌଣସି ସୁଫଳ ଲଭ ହେଲେ ନାହିଁ । କେବଳ ଏତିକି ସମ୍ବାଦ ମିଳିଲା ଯେ ଅବନୀର ମୃତ ଦେହ ନଦୀ କୂଳରେ ପଡ଼ିଥିଲା, ପୁଲିଶ ତାହା ଆବିଷ୍କାର କରିଛନ୍ତି । ପରେ ଜଣା ଲାଗି, ଅବନୀ କେତେ ଦିନ ହେଲେ

ରଞ୍ଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁଙ୍କ ସହିତ ବନ୍ଧୁତା ସ୍ଥାପନ କରିଥିଲା ଓ ଏହି
କଳାସୂତା ଯୋଗୁଁ ବେଳେ ବେଳେ ରଞ୍ଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁଙ୍କ ଘରେ
ଶୁଣିଯାପନ ମଧ୍ୟ କରୁଥିଲା ।

ସୁଲିଶର ସାହାଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ ସେ ନେଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ସେଥିରେ
ମଧ୍ୟ କୌଣସି ସୁଫଳ ଫଳ ନାହିଁ । ତଥାପି ସେ ହତୋତ୍ସାହ
ନ ହୋଇ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଚଳାଇଲା । ଅବଶେଷରେ ସେ ଜାଣି
ପାରିଲା ରଞ୍ଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁଙ୍କର ଶେୟାର ବିକିନେସ୍ ଏକମାତ୍ର ଆୟର
ମତ୍ତା ନୁହେଁ, ଅର୍ଥାଗମ ବିଭିନ୍ନ ପଥ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ଅଛି । ବିଭିନ୍ନ
ପନ୍ଥାର କୌଣସି ସମ୍ଭାବନ ପାଇଲେ ସୁଦ୍ଧା ଏହି ଦୃଢ଼ ଧାରଣା
ଜନ୍ମିଲା, ଯେ ରଞ୍ଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁଙ୍କୁ କେନ୍ଦ୍ରକରି ଅବଳାର ମୂର୍ତ୍ତି
ପ୍ରତ୍ୟେକକା ଆତ୍ମ-ଗୋପନ କରି ରହିଛି ଏବଂ ଏହି ବିରାଟ ପ୍ରାସାଦଟି
ହେଉଛି ରହସ୍ୟର ଆଗେୟୁଗିରି ।

ଦିନେ ଦିନେ ଗଭୀର ରାତିରେ ସେଠାରେ ବହୁ ବଣିଷ୍ଠ
ଲୋକଙ୍କର ପଦରଞ୍ଜ ପଡ଼େ । କିନ୍ତୁ କାହିଁକି, କଣ ପାଇଁ ସେମାନେ
ଆସନ୍ତି ଏଠାକୁ ?

ସୁଲିଶ ମଧ୍ୟ ଏହି ଗୋପନ ମିଳନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବୁଝି ପାରି-
ନାହିଁ, କୌଣସି ନିର୍ଭର ଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ସେମାନେ ପାଇ ନାହାନ୍ତି,
ଯାହା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ସେମାନେ ଆଗେଇ ଚାଲିବେ ।

ଖବର କାଗଜ ଦେଖୁ ଦେଖୁ ଦିନେ ସେ ଜାଣିପାରିଲା
ରଞ୍ଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ଜଣେ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ ଟିକିଟର ନେବା ଲାଗି ବିଜ୍ଞାପନ
ଦେଇଛନ୍ତି । ଏଇତ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ସୁଯୋଗ ! ବିମଳ ଆଉ ଡେରି କଲ

ନାହିଁ । ତାର ଜଣେ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ସହିତ ରାଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁଙ୍କର ପରିଚୟ
ଥିଲା । ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ସବୁକଥା ଜଣାଇ ଶୁଣି ଏ ମନୋନୟନ ପତ୍ର
ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ନେଇ ରାଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁଙ୍କ ସହିତ ଦେଖା କରିବା
ମାତ୍ରେ ସାଙ୍ଗ ସାଙ୍ଗେ ଚାଲିବା ଚିନ୍ତା କରୁଥିଲେ ।

ରାଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ଜାଣିଲେ ଅପୂର୍ବ କଣୋର ଦରିଦ୍ର, ଶିକ୍ଷିତ
ଜଣେ ଯୁବକ ।

ଶିକ୍ଷା ଆଗର ସବୁ ପ୍ରକାଶ କରି ବିମଳ କହିଲା— ଯେଉଁ
ଦିନ ଅବସର ନୂତନ ଦେହ ଆବୃତ ହେଲା, ତାର ପୂର୍ବ ଦିନ
ସେ ରାଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସିଥିଲା । ଏହା ମୁଁ ପ୍ରମାଣ
ପାଇଛି । କିନ୍ତୁ ଏହା ପରେ ସେ ଆଉ ଘରକୁ ଫେରି ନାହିଁ ।

ଅପଣ ରାଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁଙ୍କୁ ପଚାରି ତାଙ୍କ ଖବର ଦୁଇଲେ
ନାହିଁ କାହିଁକି ?...ପଚାରିଲା ରଞ୍ଜିତଶିର ।

ହସିଲା ଅପୂର୍ବ ଓଭର୍ସେ ବିମଳ । କହିଲା—ତୁମେ ନିହାତି
ପିଲା, ରଞ୍ଜିତଶିର ! ରାଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ ସେ କଣ ସଠିକ
ଉତ୍ତର ଦିଅନ୍ତି ?...ତୁମେତ ଦୁଇଦିନ ହେଲା ଏଠାକୁ ଆସିଲଣି,
କେତେ ପ୍ରକାର ଲୋକ ରାଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁଙ୍କ ପାଖକୁ ଯା-ଆସ
କରୁଛନ୍ତି ଏହା ନିଶ୍ଚୟ ଦେଖିଥିବ ?

ନା, ମୁଁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାହାର ଲୋକ କାହାଙ୍କୁ ଦେଖି
ନାହିଁ...କହି ବୋକା ଦୃଷ୍ଟିରେ ବିମଳ ଆଉ ଚାହିଁଲା
ରଞ୍ଜିତଶିର ।

ବିମଳ ନିଶ୍ଚୟ ଦେଖିବ...ମୃଦୁ ହସିଲା ବିମଳ ।

କିନ୍ତୁ ବମଲର କଥା ସେ ମିଥ୍ୟା ବୁଝି ଦୁଇ ଦିନ ପରେ
ବେହେରା ତାହା ବୁଝି ପାରିଲ । ଏହି ଦୁଇ ଦିନ ଭିତରେ ସେ
କେତେ ଲୋକଙ୍କୁ ଯା-ଆସ କରିବାର ଦେଖିଲଣି, ମନେ ମନେ
ସ୍ଥିର କରି ସାରିଲଣି ଶିକ୍ଷକ ମହାଶୟକର ଅନୁମାନ ମିଥ୍ୟା
ବୁଝି ।

ସେଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟା ବେଳେ ପାର୍କିଙ୍ଗ ଦୁହେଁ ବସିଥିଲେ ।
ଗୁରୁ ଓ ଶିଷ୍ୟ ପାଠପଢ଼ା ବ୍ୟତୀତ, ରାଜକ୍ଷତ୍ରବାଦୁକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
କେତେକ କଥା ଆଲୋଚନା କରୁଥିଲେ ।

ଗୁରୁଆଡ଼ୁ ଅସକାର । ଉଭୟେ ଉଦ୍ୟାନରୁ ବାହାର ରସ୍ତା
ଉପରକୁ ଆସିଲେ । ସହଯା ଅଦୂରରେ ଗୋଟିଏ ଅପସ୍ତମାନ
ମନୁଷ୍ୟ ମୁଣ୍ଡି ଉପ-ର ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିବା ମାତ୍ରେ ରବିହରୀର ଚମକ
ପଡ଼ିଲା । କିଏ ଏହି ଲୋକଟି ? ଲୋକଟି ଚିହ୍ନା-ଚିହ୍ନା ବୋଲି ମନେ
ହେଲା ତାର । ହଠାତ୍ ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ର ଚମକ ପରି ତାର ସ୍ମୃତିପଟରେ
ଉଦୟ ହେଲା ଜଣେ ନାମ । ଅନାଦି, ରାଜକ୍ଷତ୍ରବାଦୁକର ଶିକ୍ଷକ
ଅନାଦି ।

ରବିହରୀର ମନଭିତରେ ସମେହ ଦୋଳାନ୍ତିର ହେବାକୁ
ଲାଗିଲା ।

ଅନାଦି କି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏଠି ଲୁଚି ଲୁଚି ତା' ପ୍ରତି ସତର୍କ
ଦୃଷ୍ଟି ରଖୁଛି ?

କିନ୍ତୁ ତାର ସମେହର କଥା ସେ ବମଲ ଆଗରେ ପ୍ରକାଶ
କଲ ନାହିଁ ।

ସେହି ଦିନ ରାତିରେ—

ରାତି ସେପରି କିଛି ବେଶି ହୋଇ ନାହିଁ । ସଜେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ
ଅଧିକ ଘରେ ବସି କାଗଜପତ୍ର ଦେଖିବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଥାଆନ୍ତି,
ଭିନ୍ନ ଅନାଦି ନିଃଶବ୍ଦରେ ଆସି ଘରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ ।

କାଗଜପତ୍ର ଉପରୁ ମୁଁ ଉଠାଇ ସାମ୍ନାକୁ ବୁଲିଲେ
ସଜେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ । ଅନାଦିକୁ ଦେଖି ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ—ଖବର କଣ,
ଅନାଦି ?

ଅନାଦି ନିମ୍ନ କଣ୍ଠରେ ଉଦ୍ୟାନରେ ଲୁଚି ରହି ବିମଳ ଓ
ରଢ଼େଶ୍ୱର ଯାହା ସବୁ କଥାବାତ୍ସା ହେଉଥିଲେ ଆନୁପୂର୍ବକ
ଘଟଣାଟି ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଗଲେ ।

ସବୁ ଶୁଣି ସଜେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ କିଛି ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନୀରବ ରହି
ପରେ ଗମ୍ଭୀର ମୁହଁରେ କହିଲେ—ଶୁଣି ରଢ଼େଶ୍ୱର ଉପରେ
କଡ଼ା ନଜର ତୁମକୁ ରଖିବାକୁ ହେବ, ଅନାଦି ! ସବୁବେଳେ
ଛୁଇ ପରି ତାର ପାଖେ ପାଖେ ଥିବ...କହି ସଜେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ
ହସ୍ତାର ଖୋଲି ଦୁଇଗଣ୍ଠି ଦଶଟଙ୍କିଆ ନୋଟ୍, ତା' ହାତକୁ
ବଢ଼ାଇ ଦେଇ କହିଲେ—ଯାଅ, ମୋ କଥା ସେପରି ମନେଥାଏ ।

ଅନାଦି ନମସ୍କାର କରି ଚାଲି ଯାଉଥିଲା, ପଛରୁ ତା'କୁ
ସଜେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ କହିଲେ—ଶୁଣି, ତୁମେ ଟିକିଏ ମୋତେ ଲାଜୁକୁ
ଫାକୁ ପଠାଇ ଦିଅ । କହିବ ଜରୁରୀ କାମ ଅଛି ।

ଆଦାସ ଶୁଲିପିକା ପରେ ରାଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ପୁଣି କାଗଜପତ୍ର
ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ପ୍ରସ୍ଥାପନ କଲେ, କିନ୍ତୁ କାଗଜପତ୍ରରେ ମନ
ବଞ୍ଚାଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ପକେଟରେ ହାତ ଭର୍ତ୍ତି କରି ସିଗାରେଟ୍
ବାହାର କରିବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି, ହଠାତ୍ ଟେବୁଲର ଡ୍ରାଡ୍ରାଣପଟ୍ଟରେ
ଥିବା ଟେଲିଫୋନ୍ ଯନ୍ତ୍ରଟି ଶବ୍ଦାସ୍ପିତ ହୋଇ ଉଠିଲା ।

ହ୍ୟାଲୋ.....ପରୁରଲେ ରାଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ।

କିଏ ? ରାଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ନା ?

ସେହି ପରଚିତ କଣ୍ଠସ୍ୱର ।

ହଠାତ୍ ରାଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁଙ୍କର ମେନ୍ତୁଦଣ୍ଡ ଭେଦକରି ଆଶଙ୍କାର
ଫୁଲକୁ କମ୍ପନ ସର୍ବାଙ୍ଗରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରବାହ ପରି ଖେଳି ଗଲା ।

ସମସ୍ତ ସତ୍ତା ଯେପରି ସଜାଗ ହୋଇ ଉଠିଲା । କୌଣସି
ପ୍ରକାରେ ଭଉଁର ଦେଲେ—ହଁ, ମୁଁ ରାଜେନ୍ଦ୍ର କହୁଛି...

ଘରେ ଏକା ଅଛନ୍ତି ? ଅପର ପକ୍ଷରୁ ପୁଣି ପଚାରିଲେ ।

ହଁ, ଟିକିଏ ଅପେକ୍ଷା କରନ୍ତୁ—ଭିତର ଆଉଁ କବାଟଟାକୁ
ଆଗେ ବନ୍ଦ କରିଦିଏ ...

ରାଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ଫୋନ୍‌ଟିକୁ ରଖି ଦେଇ ଘରର କବାଟ
ବନ୍ଦ କରି ଦେଇ ପୁନର୍ବାର ଆସି ଫୋନ୍ ଉଠାଇ ସଂକେତ ଦେଲେ ।

ଆପଣଙ୍କର ମାଲ୍ ଆସି ପହଞ୍ଚି ଯାଇଛି । ପଞ୍ଚିବ ଦିନ
କେଣ୍ଟନ୍‌ମଣ୍ଡନ୍‌ ୧୦ ନମ୍ବର ଘରେ ରାତି ଠିକ୍ ଦଶଟା ବେଳେ
ଆପଣ ଆସି ପହଞ୍ଚିବେ । ସାଙ୍ଗରେ ଦୁଇ ହଜାର ଟଙ୍କା ଆଣି-
ଥିବେ । ଠିକ୍ ସମୟରେ ମାଲ୍ ଆପଣଙ୍କ ପାଖରେ ଯାଇ
ପହଞ୍ଚିବ । ... ଅପର ପକ୍ଷ ଦ୍ୱିଧାସ୍ପଦ କଣ୍ଠରେ କହିଲା ।

ଏ ଥର ଟିକିଏ ବେଶି ଡିମେଣ୍ଡ କରୁଛନ୍ତି ଆମଣ...

ରଞ୍ଜେୟବାବୁ ରହି ରହି ଉତ୍ତରଣ କଲେ ।

ଉପାୟ ଆଉ କଣ ? ପୁଲିଶ ଆଜିକାଲି କଡ଼ା ଦୃଷ୍ଟି ରଖୁଛି, ଡାକ୍ତାର ଆମଣ ବୁଝି ପାରୁଥିବେ । ଆଜ୍ଞା, ତାହାହେଲେ... କି କଥା ରହିଲା—ପିଆରି ଦିନ ରାତି ଦଶଟା... ନମସ୍କାର...

ରଞ୍ଜେୟବାବୁ ଆଉ କଣ କହିବାକୁ ଯାଉଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଆଉ ପକ୍ଷର ବକ୍ତା ସେତେବେଳକୁ ଫୋନ୍ ଛୁଡ଼ି ଦେଇଛି ।

ଆଜି ଏହା ପ୍ରଥମ ନୁହେଁ, ଫାର୍ସ ତିନି ବର୍ଷ ହେଲା ଏହି ଲୋକଣା ଓ ଅପରିଚିତ ଲୋକଟି ରଞ୍ଜେୟବାବୁଙ୍କୁ ଅର୍ଥ ବିନିମୟରେ ଯାହାର ଭାବେ ଗୋପନରେ ମାଲ୍ ସରବରାହ କରୁଛି । ପ୍ରତିଥର ଯେ ଏହିପରି ଫୋନ୍‌ରେ ଆଗେ ସମ୍ବାଦ ଦିଏ ଏବଂ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନରେ ଟଙ୍କା ପହଞ୍ଚାଇ ଦେବାକୁ କୁହେ, ତାହା ସ୍ୱସ୍ତଗତ ହେବାର ଦିନେ ଦୁଇ ଦିନ ପରେ ରଞ୍ଜେୟବାବୁ ଯାହାରେ ଅଭିଷ୍ଟ ମାଲ୍ ପାଆନ୍ତି ।

ତିନି ବର୍ଷ ହେଲା ଏହି ଗୋପନ ବ୍ୟବସାୟ ଚାଲିଛି । ଲୋକଟି କିଏ, କଣ ତାର ପରିଚୟ ଓ ସେ କେଉଁଠାରେ ଥାଏ ଏହା ରଞ୍ଜେୟବାବୁ ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ । ପ୍ରତିଥର ଏହି ଲୋକଟି କୌଣସି ଗୋଟିଏ ପବ୍ଲିକ୍ ଫୋନ୍‌ରୁ ତାଙ୍କ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରି ଆସୁଛି ।

ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ସେହି ଲୋକଟି ସହିତ ଚୁକ୍ତି ହୋଇଛି କୌଣସି ଦିନ ରଞ୍ଜେୟବାବୁ ଯଦି ତାର ପରିଚୟ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଅଭିଷ୍ଟ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତି, ସେହି ଦିନଠାରୁ ସେମାନଙ୍କର କାରବାର

ବନ୍ଦ ହୋଇଯିବ ଏବଂ ଏହି ରୁକ୍ମି ଅନୁଯାୟୀ ରାଜେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ
ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାରବାର ଚଳାଇ ଆସୁଛନ୍ତି ।

ମଦନଲଲ ଭୃତ୍ୟ ଅନାଦି ପାଖରୁ ସମ୍ବାଦ ପାଇ ଆସି
ଦେଖାକଲ ।

ମଦନଲଲ ରାଜେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କ ପାଖରେ ଅନେକ ଦିନ ହେଲେ
ଅଛି, ତାଙ୍କର ସେହେଟିଆ କହିଲେ ଚଳେ । ଲୋକଟିର ବୟସ
୪୦ ଭିତରେ । ଲମ୍ବା ଛୁଗା ମୁଣ୍ଡରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କେଶ—
ପରିପାଟୀ ହୋଇ ବ୍ୟାକୁସ୍ତ କରିଥାଏ । ଉନ୍ନତ ନାସିକା ।
ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଶ୍ୟାମବର୍ଣ୍ଣ ।

ମୋତେ ଆପଣ ଡାକିଥିଲେ ?—ପଚ୍ଚରଲ ମଦନଲଲ ।

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ବୋଧହୁଏ ଟିକିଏ ଅନ୍ୟମନସ୍କ ହୋଇ
ପଡ଼ିଥିଲେ । ମଦନଲଲର କଣ୍ଠସ୍ୱର ଶୁଣି ପ୍ରଥମେ ଚମକି ପଡ଼ିଲେ ।
ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ଭିତରେ ନିଜକୁ ସମ୍ଭାଳି ନେଇ କହିଲେ—ବନ୍ଦ, ସବୁ
କହୁଛି ।

ଆପଣ ବଡ଼ ଚିନ୍ତିତ ଦେଖାଯାଉଛନ୍ତି ! ଏ ସପ୍ତାହରେ ମାଲ
ଆସୁଛି ତ ?

ଆସିବାତ ଉଚିତ—କହି ରାଜେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ଶୁଣି ମନେ ମନେ
ଚିନ୍ତାଚକ୍ତ ହେଲେ ।

ଶୁଣନ୍ତୁ—ମାରବତା ଭଙ୍ଗ କରି ମଦନଲଲ କହିଲେ—
ଆପଣଙ୍କୁ ଅନେକଥର କହିବି କହିବି ବୋଲି ହେଉଛି, କହି
ସେପରି ସୁଯୋଗ —

ଅସହସ୍ତ୍ର କଣ୍ଠରେ ରାଜେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ କହିଲେ—ବୃଥା ଭଣିତା
ନକରି ଯାହା କହିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଛ କୁହ ।

ତୋକ ଟିକ ମଦନଲଲ କହିଲେ—ଡେଉଁ ଲେକଟା
ସାଙ୍ଗରେ ଆଜିଯାଏ କାରବାର ଚଳାଇ ଆସୁଛ ତାରି ପରିବେଶ
ଜାଣିବାଲାଗି କେବେହେଲେ ଚେଷ୍ଟା କରିଛ କି ?

ଶାନ୍ତ କଣ୍ଠରେ ସଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ କହିଲେ—ଅସୁମାନଙ୍କ
ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ‘ରୁକ୍ତି କଥା ତୁମେ’ ସବୁ ଜାଣ ।

ଜାଣିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଦଟଣା ସେପରି ସୁବଧା ଜନକ ବୋଲି
ମନେହୁଏ ନା । ଆପଣ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ହୁଏତ ଲେକଟି ସମ୍ଭବରେ
କିଛି ଜାଣିପାରନ୍ତେ । ଶୁଭନ୍ତୁ, ଆପଣ ମୋତେ କାହିଁକି ଡାକୁଥିଲେ ?

ସଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ମନେ ମନେ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ,
ମଦନଲଲ ଉତ୍ତର ଆଶାରେ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

କେତୋଟି ଅସ୍ପୃଶ୍ୟ କର ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଅତିବାହିତ ହେବାପରେ
ସଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ କହିଲେ—ଶୁଣ, ମଦନଲଲ ! ରହେଶ୍ୱରର
ପ୍ରାଇଭେଟ ଟିଉଟର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତୁମେ ଟିକଏ ଦୃଷ୍ଟି ଦିଅ ।
ଲେକଟି ସେତେ ସୁବିଧାଜନକ ବୋଲି ମନେହେଉ ନାହିଁ ।

କଣ ଏପରି ବ୍ୟତିକ୍ରମ ଦେଖିଲେ ?—ମଦନଲଲ ପଚାରିଲା ।

ବନ୍ଧୁର କଣ୍ଠରେ ସଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ କହିଲେ—ତୁମେ ଅତି
ନିହାତି ବାଜେ ତକ କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିଛ ମଦନଲଲ ।
ଯାହା କହିଲ ତାହା ଯଦି ତନା ପ୍ରତିବାଦରେ ପାଳନ କର
ତାହାହେଲେ ମୁଁ ବଡ଼ ଖୁସି ହେବ—

ଆପଣଙ୍କୁ ଖୁସି କରାଇବାଲାଗି ମୁଁ ନିଶ୍ଚୟ ଚେଷ୍ଟା କରିବି ।
ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ଖରବ ରହି କହିଲ—ମୋର କିଛି କହିବାର ଅଛି ।
ଶୁଣିବେ ?

କାହିଁ କୁହ —

ମୋର ଅତେଇଶ ଟଙ୍କା ନିହାତି ଦରକାର ! କାଲି ସକାଳେ
ତେଜ୍ ଦେଲେ ଚଳିବ—

ଟଙ୍କା !—ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ କହିଲେ ରଞ୍ଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ।
ପନ୍ଦରଦିନ ତଳେ ତୁମେ ଦୁଇଶ ନେଇଛ ଧୋର ଅଳ—

ଅଭୁତ ହସ ହସିଲା ମଦନଲଲ । କହିଲା, ଦୁନିଆ ବର୍ତ୍ତମାନ
ଟଙ୍କାରେ ଚାଲୁଛି । କୌଣସି ଭୟଲେକ ଟଙ୍କା ନହେଲେ ଚଳି
ପାରେ କି ?

ତୁମର **Philosophy** ରଖ ମଦନ । ଟଙ୍କା ଅତି
ସହଜରେ ହାତକୁ ଆସେ ବୋଲି ତୁମେ ମନେ କରୁଛ ।
ପଇସାଟିଏ ପାଇଁ ଦେହର ରକ୍ତ ପାଣି କରିବାକୁ ହୁଏ—

ଆପଣଙ୍କର ଶେଷ କଥା କଅଣ ? ଟଙ୍କା ପାଇବି ନା
ଦେବାର ଇଚ୍ଛା ନାହିଁ ?

ବରକ୍ତ କଣ୍ଠରେ ରଞ୍ଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ କହିଲେ—ତୁମେ ଯାଅ,
କାଲି ସକାଳେ ତେଜ୍ ଲେଖି ଅନାଦି ହାତରେ ପଠାଇ ଦେବି—
ଧନ୍ୟବାଦ ।—ନମସ୍କାର କରି ମଦନଲଲ ଚାଲିଗଲା ।

ରଞ୍ଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ସିଗାରେଟରେ ଅଗ୍ନିସଂଯୋଗ କରି
ଆରାମତେୟାରଟିରେ ଭଲଭାବେ ବସିଲେ । କାନ୍ଥରେ ଟଙ୍କା
ହୋଇଥିବା ମୂଲ୍ୟବାନ ଡ୍ରାଲ କ୍ଲକଟିକୁ ଚାହିଁ ଦେଖିଲେ ବଡ଼
ସାତେ ଏଗାରଟା ହୋଇଛି ।

ରହେଶ୍ୱରର ଆଖିରେ ନିଦ ନାହିଁ ।

ଅନ୍ତର ସବୁକଥା ଆଜି ତାର ଗୋଟି ଗୋଟି ହୋଇ ମାନ
ପଡ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଦୁନିଆରେ ସେ ଆତ୍ମୀୟ-ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦ-ସ୍ଥାନ ।

କେହି ଆତ୍ମୀୟ ଅଛନ୍ତି କି ନାହିଁ ଏ ବିଷୟ ଜାଣିବା ପାଇଁ
ସେ ଦିନେ ପିତାଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରିଥିଲା । ଅଜୟବାବୁ ସେହିନି ଘୃଣର
ପିଠିରେ ହତ ବୁଲାଇ ବୁଲାଇ ଅତି ସ୍ନେହାଘ୍ର ଜଣିରେ କହିଥିଲେ,
ମୋର ଗୋଟିଏ ଉପଦେଶ ଚିରଦିନ ମନେ ରଖିଥିବୁ
ରହେଶ୍ୱର । ସିଂସାରେ ଆମର କେହି ନାହିଁ । ସୁତରାଂ ନିଜର
ଚେଷ୍ଟାରେ ତୋତେ ମଣିଷ ହେବାକୁ ହେବ ।

ଏହି ଘଟଣାର ଦୁଇମାସ ପରେ ପିତା କଠିନ ବ୍ୟାଧିରେ
ଆକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇ ଶଯ୍ୟାଶାୟୀ ହେଲେ । ଅର୍ଥାଭାବ ଯୋଗୁଁ ଚିକିତ୍ସା
ମଧ୍ୟ ଯଥାଯଥଭାବେ ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ପିତା ଓ ପୁଅ ଦୁଇଦିନଯାଏ ଉପବାସୀ । କୌଣସି ପ୍ରଜ୍ଞାନର
ଆହାର ମଧ୍ୟ ଲୁଟିଲା ନାହିଁ ।

ମୃତ୍ୟୁର ଶେଷ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ବେଳେ ଦୁହେଁ ପାଖକୁ ଡାକି
ମୃଦୁସ୍ୱରରେ କହିଲେ, ବଡ଼ ଦୁଃଖ ମନରେ ରହିଗଲା, ରହି—
ତୋତେ ମୁଁ ନିଃସହାୟ ଅବସ୍ଥାରେ ଛାଡ଼ି ଯାଉଛି । ତେବେ
କୌଣସିଦିନ ଯଦି କାହାର ସାହାଯ୍ୟ ଆଶା କରୁ ତାହାହେଲେ

ମୋର ଫିଲଦାନର ବନ୍ଧୁ ରଞ୍ଜୟବାବୁଙ୍କ ପାଖକୁ ଗଲେ ସେ ସବୁ ପ୍ରକାର ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ ।

ରଞ୍ଜୟବାବୁଙ୍କର ଠିକଣା କହିଦେଲେ ଅଜୟବାବୁ ।

ଦୁଇଟାଦିନ ପରେ ସତକୁ ସତ ରଞ୍ଜୟର ପିତୃସ୍ନେହରୁ ଚିରଦିନ ପାଇଁ ବଞ୍ଚିତ ହେଲା ।

ରଞ୍ଜୟବାବୁ ରଞ୍ଜୟର ପାଖରୁ ପିତୃସ୍ନେହର ସମ୍ବାଦ ପାଇ ଦୁଃଖିତ ହେଲେ । ରଞ୍ଜୟରକୁ ପାଖରେ ରଖି ତାର ପଡ଼ାପଡ଼ିର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିବାକୁ ବୋଲି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ମଧ୍ୟ ଦେଲେ । କିନ୍ତୁ ଏକମାସ ଗୁଡ଼ିକ ହେବାପରେ ସେ କହିଲେ—
ଦେଖ ରଞ୍ଜୟର, ଏ ବର୍ଷଟା ମୋର ବ୍ୟବସାୟ ବଡ଼ ମାନ୍ଦା ଚାଲିଛି । ତେଣୁ ତୁମର ପଡ଼ାପଡ଼ିର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିପାରୁ ନାହିଁ । ତୁମେ କିଛି ଦିନ ଅପେକ୍ଷା କର । ମୁଁ ତୁମ ପାଇଁ ଖଣ୍ଡିଏ ଚାକର ଠିକ କରି ରଖିଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହିଠାରେ ଥାଇ କାମ କର । ଭଗବାନ ମୋତେ ଟିକିଏ ସୁଯୋଗ ସୁବିଧା ଦିଅନ୍ତୁ—ମୁଁ ଫେର ତୁମକୁ ନେଇ ଆସିବି ଓ ତୁମର ପଡ଼ାପଡ଼ିର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିଦେବି ।

ସେ ଆଉ ପଡ଼ି ପାରିବନାହିଁ, ଏଇ ଦୁଃଖରେ ସେ ରାତିଟା ରଞ୍ଜୟର ଆଉ ଶୋଇ ପାରିନାହିଁ ।

ତାପରେ ତ ସେ ଆସି ଚାକର ନେଲା ଯୁଏଲ୍‌ସ୍ ଜଗଦୀଶ ପ୍ରସାଦଙ୍କ ପାଖରେ ।

ସେଠାରୁ ସୁଖି ଅଭୁତରାବେ ଚାଲି ଆସିଲା ସେ ପଡ଼ାପଡ଼ି କରିବା ଲାଗି । କିନ୍ତୁ କଲେଜରେ ନାମ ଲେଖାଇବା ଦୂରେ ଥାଉ,

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କର ଅଭିନୁ ଖେମ୍ବାଲରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ସୁଦ୍ଧା
ପ୍ରାଇଭେଟ ଟିଉଟର ପାଖରେ ସେ ପଢ଼ିବ ବୋଲି ମନରେ
ସାନ୍ନ୍ଦର୍ଭ ପାଇଥିଲା ।

କିନ୍ତୁ ପ୍ରାଇଭେଟ ଟିଉଟର ଅପୂର୍ବ ବାବୁ !

ଅପୂର୍ବ ବାବୁ ଓରଫେ ବିମଳ ବାବୁ—

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ଓ ତାଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯାହା
ସବୁ ବ୍ୟକ୍ତି କଲେ ତହୁଁରା ରହସ୍ୟମୟ ପୁରୁଷ ରାଜେନ୍ଦ୍ର ବାବୁକୁ
ସନ୍ଦେହ କରିବା ନୁହେଁ କି ? ଆଜିକାର ଅଭିଜ୍ଞତାକୁ, ଅର୍ଥାତ୍
ଉଦ୍ୟାନରେ ଅନାଦର ରହସ୍ୟମୟ ଆବିର୍ଭାବ ମନରେ ଗଭୀର
ରେଖାପାତର ଖୋରାକ ଯୋଗାଇ ଦେଇଛି ।

ରାତି ସେତେବେଳେ ୧୨ଟା ବୋଧହୁଏ ।

ରହେଶ୍ୱର ଆସି ବାହାର ବାରଣ୍ଡାରେ ଛୁଡ଼ା ହେଲା ।

ନିନ୍ଦୁକ୍ତ ନିଅର ରାତି । ଜନମାନବର ଶବ୍ଦ ସୁଦ୍ଧା ଶୁଣା-
ଯାଏନା ।

ବାରଣ୍ଡାର ଶେଷ ପ୍ରାନ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାଲି ଆସିଲା ରହେଶ୍ୱର ।

ସମ୍ମୁଖରେ ସେ ଗୋଟିଏ ଘରର ଦରଜା ଦେଖି ପାରିଲା ।
ମୁହଁର କଷ୍ଟ ହାର ।

ସାମାନ୍ୟ ଟିକିଏ ଠେଲିବା ମାତ୍ରେ ଦୁଆର ଫାଙ୍କ ହେଲା ।
ଛୋଟ ଖଣ୍ଡିଏ ଆଲୋକସ୍ଥଳ ପ୍ରକାଶ । କାନ୍ଥରେ ହାତମାରି
ସୁଇଚ୍ ଖୋଜିବାକୁ ଲାଗିଲା ରହେଶ୍ୱର । ସୁଇଚ୍‌ରେ ହାତ
ପଡ଼ିବା ମାତ୍ରେ କିନ୍ତୁ ବନ୍ଧି ଜଳି ଉଠିଲା । ଛୋଟ ଅପରିସୀମ

ଘରଟି ଭିତରେ କୌଣସି ଆସ୍ବାବ୍ ପକ୍ଷ ନାହିଁ—ଶୂନ୍ୟ, ମହା-
ଶୂନ୍ୟ । ହଠାତ୍ ରହେଶ୍ୱରର ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିଲା ସେଇ ଘର ଡାହାଣ
ପଟେ କବାଟ ଦୁଇପଟେ ଉପରେ ।

ତାହା ହେଲେ ଏହି ଦୁଆରର ଆଉ ପଟେ ନିଶ୍ଚୟ ଅନ୍ୟ
ଘର ଥିବୁ, କିମ୍ବା ବାହାରକୁ ବାହାରବା ପାଇଁ ରସ୍ତା ଅଛି ।
ନିଃଶଙ୍କରେ କବାଟ ଦୁଇଟି ଖୋଲିବା ମାତ୍ରେ ଚମକ ପଡ଼ିଲା
ରହେଶ୍ୱର ।

ଦୁଆର ପାଖରୁ ଚଳକୁ ଆସିବା ଲାଗି ସିଡ଼ିର ସ୍ତମ୍ଭ ଶେଷ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲମ୍ବିଯାଇଛି । ଗୋଟିଏ ଶକ୍ତ ସମ୍ପନ୍ନ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବଳ
ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶକ ପରି ସିଡ଼ିର ମଧ୍ୟସ୍ଥଳରେ ଜଳୁଛି—ଉତ୍ତର ଶେଷ
ପାହାଚ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତ ସ୍ଥାନ ଆଲୋକିତ ।

ସିଡ଼ି ମୁଣ୍ଡରେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇ ଝୁଙ୍କି ପଡ଼ି ସିଡ଼ିର ପାହାଚ
ସେଉଁଠାରେ ଶେଷ ହୋଇଛି ସେଠାରେ ବ୍ରୋଞ୍ଜ ନିର୍ମିତ ଦୁଆର
ଉପରେ ରହେଶ୍ୱରର ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିଲା । ବ୍ରୋଞ୍ଜର କବାଟ ଉପରେ
ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବଳର ଆଲୋକ ପଡ଼ି ଉଜ୍ଜ୍ୱଳତାରେ ଆଖି ଝଲସାଇ
ଦେଉଥାଏ ।

ହଠାତ୍ ବ୍ରୋଞ୍ଜ ଦୁଆର ଖେଳିଗଲା, ଘର ଭିତରୁ
ରାଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ବାହାର ଆସିବା ମାତ୍ରେ ଭିତରୁ ଏକାନ୍ତ
ଲୋକର ମୃଦୁ ଗୁଞ୍ଜନ ଶୁଣାଗଲା । କାଳେ ରାଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ
ଇଆଡ଼କୁ ଆସି ପାରନ୍ତି ଏହି ଆଶଙ୍କାରେ ରହେଶ୍ୱର ଦୁଆର
ବନ୍ଦ କରି ନିଜ ଘର ଆଡ଼କୁ ଅତି ସନ୍ତର୍କରେ ଆଗେଇ
ଆସିଲା ।

ନିଜର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କଷ୍ଟ ଭିତରକୁ ପଶି ଆସୁଛି, ସହସା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ଚିତ ଦେଖିଲ ପରି ରମକ ପଡ଼ିଲା ରହେଶ୍ୱର । ଭୃତ୍ୟ ଅନାଦି ଠିଆ ହୋଇଛୁ ତାର ଶୟନ କଷ୍ଟ ଭିତରେ !

ଉଦୟଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ପରସ୍ପର ସହିତ ମିଳିତ ହେବା ମାତ୍ରେ ରହେଶ୍ୱର ଦେଖି ପାରିଲା ଭୃତ୍ୟ ଅନାଦିର ଚକ୍ଷୁ ଦୁଇଟି ଅସମ୍ଭବ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଦେଖା ଯାଉଛି ।

କୁଆଡ଼କୁ ଯାଇଥିଲେ ସାନବାବୁ ?

ରହେଶ୍ୱରର ବିସ୍ମୟତା ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୂର ହୋଇ ନଥାଏ । ପଚାରିଲା—ତୁ କାହିଁକି ଏତେବେଳେ ମୋ' ଘରକୁ ଆସିଛୁ ?

ମୁଁ ଏଇ ତଳ ବଖରରେ ଥାଏ । ଗୋଟାଏ କଣ ପଡ଼ିବାର ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ଦେଖିବା ପାଇଁ ଏ ଘରକୁ ଆସିଛି । ଆପଣ ଏତେବେଳେ କୁଆଡ଼କୁ ଯାଇଥିଲେ ?

କୁଆଡ଼େ ନାହିଁ । ଘର ଭିତରେ ଗରମ ହେବାରୁ ବାରଣ୍ଡାରେ ବୁଲୁଥିଲି ।

ଆଉ କିଛି ନ କହି ଅନାଦି ଘରୁ ବାହାର ଗଲା ।

ଅନାଦି ଯିବା ପରେ ରହେଶ୍ୱର ଘର ଭିତରେ ସେହିପରି ଛୁଡ଼ା ହୋଇ ସମସ୍ତ ଘଟଣାଟିକୁ ମନେ ମନେ ଆଲୋଚନା କରିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଅନାଦି—ଭୃତ୍ୟ ଅନାଦି ।

କାହିଁକି ସେ ଏତେ ରାତିରେ ତା' ଘରକୁ ଆସିଥିଲା ?

କି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ତାର ଥିଲା ? ଯାହାସବୁ କହିଲା ତାହା ସତ,
ନା ଆତ୍ମରକ୍ଷା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମିଥ୍ୟା କହିଛି ସେ ?

ଏହି ସବୁ ଶ୍ରବୁ ଶ୍ରବୁ ଶଯ୍ୟାରେ ଆସି ଶୋଇଲା ରତ୍ନେଶ୍ୱର ।
ପ୍ରାୟ ଘୋର ହେଲା ବେଳକୁ ଆଖି ଦୁଇଟି ନିଦ୍ରାରେ ମୁଦି ହୋଇ
ଆସିଲା ।

ଗାଡ଼ ନିଦ୍ରାରେ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲା ରତ୍ନେଶ୍ୱର ।

ନିଦ୍ରା ଯେତେବେଳେ ଶୁଖିଲା ନିଜେ ନିଜେ ଲଜ୍ଜିତ ହେଲା
ରତ୍ନେଶ୍ୱର । ଟାଇମ୍‌ସ୍‌ଟି ନଅଟା ବୋଲି ଦେଖିବା କରୁଛି ।
ବିଛଣା ଶୁଦ୍ଧ ନିତ୍ୟ କର୍ମ ଶେଷ ଲାଗି ତପୁର ହେଲା ସେ ।

ସଦୃଶ ସେହି ଅହେତୁକ ସନ୍ଦେହ ମନ ଭିତରେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ-
ମାରୁଥାଏ ।

ଅନାଦି—

ଭୂତ୍ୟ ଅନାଦି କି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅସମୟରେ ତାର ଶୟନ
କକ୍ଷରେ ପ୍ରବେଶ କରିଥିଲା ?

ଯଥା ସମୟରେ ରତ୍ନେଶ୍ୱର ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ଗଡ଼ରାସିରେ ସମସ୍ତ
ଘଟଣା ଜ୍ଞାପନ କଲା ।

ବିମଳ ସବୁକଥା ଶୁଣି କିଛି ଯତ୍ନାତ୍ମକ ମାରବରେ ଚନ୍ଦ୍ରାକର
କହିଲା—ରତ୍ନ ! ଏଠାରେ ତୁମର ଆଉ ଗୋଟିଏ ରାସ ସୁଦ୍ଧା
ବାସ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ବୁଲି ଆସି ତୁମେ ମୋ' ସାଙ୍ଗରେ
ଆମ ଘରକୁ ଯିବ ।

କିନ୍ତୁ ରାଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ମୋତେ ଅତିଶୟ ସ୍ନେହ କରନ୍ତି,
 ଶୀର୍ ! ବାବାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ସେ ମୋର ଯେଉଁ ଉପକାର
 କରନ୍ତି, ତାହା ମୁଁ କେବେ ଭୁଲି ପାରିବି ନାହିଁ । ତାଙ୍କୁ
 ହେୟୁଜାନ କରି ଏଠାରୁ ଚାଲିଯିବା ଉଚିତ ହେବ ବୋଲି ମୁଁ
 ମନେ କରୁ ନାହିଁ...କହିଲୁ ରହେଶ୍ୱର ।

ମୃଦୁ ହସି ବିମଳ କହିଲା, ଉପକାର ! ହଁ, ରହେଶ୍ୱର !
 ସେ ତୁମର ଉପକାର କରିଛନ୍ତି ସତ, କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ପରି ମହା-
 ପୁରୁଷ ବିନାସ୍ତୁରରେ ପରୋପକାର କରୁଛନ୍ତି ଏହା ମୁଁ ସଦୃଶ
 ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରିପାରୁ ନାହିଁ । ତାଙ୍କର ଏହି ଉପକାରର
 ଅନ୍ତରାଳରେ ବିରାଟ କୁଅଭିସନ୍ଧ ଅଛି ବୋଲି ମୋର ବିଶ୍ୱାସ ।
 ନା, ରହ ! ତୁମର ଏଠାରେ ରହିବା ଆଦୌ ନିରାପଦ ନୁହେଁ ।

. କିନ୍ତୁ, ସାର୍...

ରହ ! ମୋର ପ୍ରକୃତ ପରିଚୟ ତୁମେ ଜାଣନା । ମୋର
 ଆର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥା ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁଚ୍ଛଳ । ଅର୍ଥ ଆଶାରେ ମୁଁ ରାଜେନ୍ଦ୍ର-
 ବାବୁଙ୍କର ଶରଣାପନ୍ନ ହୋଇ ନାହିଁ । ମୋର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଭିନ୍ନ
 ମୁଖୀ ।

ବିମଳ ତାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତ କଲା । ଛୋଟଭାଇ ଅବମାନ
 ଆକର୍ଷିତ ମୃତ୍ୟୁର କାରଣ ଓ ରାଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁଙ୍କ ପ୍ରତି ସନ୍ଦେହ,
 ଆତ୍ମମାନସ ହେଲା ସେହି ସନ୍ଦେହର ନିରାସନ ଲାଗି ରାଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁଙ୍କ
 ଘର ଉପରେ ସତର୍କ ପ୍ରହର, ରହସ୍ୟ ଉଦ୍‌ଘାଟନ ଲାଗି ଅକ୍ଳାନ୍ତ
 ପରିଶ୍ରମ ଓ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ସବୁ ସେ ରହେଶ୍ୱର ଆଗରେ ଅକପଟରେ
 ବ୍ୟକ୍ତ କଲା ।

ରହେଶ୍ୱର ନିବାକ, ଏପରି ଭୟାବହ କଥା ଜୀବନରେ ସେ
ବୋଧହୁଏ ପ୍ରଥମେ ଶୁଣିଲ ଆଜି ।

ଭୃତ୍ୟ ଅନାଦି ପ୍ରବେଶ କରି ଖଣ୍ଡିଏ ମୁହଁବନ୍ଦ ଲମ୍ପାପା
ବିମଳ ହାତକୁ ବଢାଇ ଦେଇ ନିଃଶବ୍ଦରେ ଘରୁ ବାହାରି ଗଲ ।
କମ୍ପିତ ହସ୍ତରେ ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକ ଖୋଲିଲା ବିମଳ ।

ରହେଶ୍ୱର ଅବାକ୍ ବିସ୍ମୟରେ ବିମଳକୁ ଓ ବିମଳର
ହସ୍ତଧୃତ ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକକୁ ଚାହିଁଥାଏ ।

ପାଠୋଢାର ପରେ ବିମଳ ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକ ରହେଶ୍ୱର ହାତକୁ
ବଢାଇ ଦେଲା ।

ରହେଶ୍ୱର ପଢିଲା—

ଅପୂର୍ବବାବୁ ! କାଲିଠାରୁ ଆପଣଙ୍କର ଏଠାକୁ ଆସିବାର
ଦରକାର ପଡିବ ନାହିଁ । ରହେଶ୍ୱର ପାଇଁ ଗୃହ-ଶିକ୍ଷକ ଆଜି
ଅନ୍ୟ ଜଣଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରିଛନ୍ତି । ଏହି କେତେକ ଦିନର ବେତନ
ଯାହା ଆପଣଙ୍କର ପ୍ରାପ୍ୟ ତାହା ଯିବା ବେଳେ ଅଫିସରୁ ନେଇ
ଯିବେ । ଭବିଷ୍ୟ ରଞ୍ଜେନ୍...

ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକ ପଢିସାରି ରହେଶ୍ୱର ବିମଳ ଆଡ଼େ ଚାହିଁଲା ।
ଗମ୍ଭୀର ମୁଖରେ ବସିଥାଏ ବିମଳ ।

କେତୋଟି ମୁହୂର୍ତ୍ତ ମାରବରେ ଅତିବାହିତ ହେଲା ।

ମାରବତା ଭଙ୍ଗ କରି ବିମଳ କହିଲା—ଶୁଣ ରହ ! ମୋର
ଫୋନ୍ ନମ୍ବର ଓ ଠିକଣା ତୁମକୁ ଦେଇ ଯାଇଛି । ଯେତେବେଳେ
ପ୍ରୟୋଜନ ବୋଧ କରିବ ଫୋନ୍ କରିବ କିମ୍ବା ମୋର

ଠିକଣାରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିବ । ପ୍ରତି ଶନିବାର ଦିନ ତୁମର ମୋର ଦେଖା ହେବ, ତୁମେ ମୋତେ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିବ...

ଦୁଃଖୀର ରହେଶ୍ୱରର କଣ୍ଠସ୍ୱର ଦୁଃଖ ହୋଇ ଆସିଥିଲା ।
କହିଲା, କୋଉଠି ଆପଣଙ୍କର ଦେଖା ପାଇବି ଯାଉ ?

ସାମନାରେ ଯେଉଁ ହୋଟେଲ୍ ଅଛି ପ୍ରତି ଶନିବାର ସନ୍ଧ୍ୟା ୭ଟା ବେଳେ ମୁଁ ସେଠାକୁ ଆସିବି—ସେହିଠାର ତୁମର ମୋର ଦେଖା ସାକ୍ଷାତ୍ ଓ ବଥାବାନ୍ଧା ହେବ । ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆସୁଛି...

ବିମଳ ଚେପ୍ଟାର ଛୁଡ଼ି ଉଠିବା ମାତ୍ରେ ରହେଶ୍ୱର ନଇଁ ପଡ଼ି ପ୍ରଣାମ କରିବାକୁ ଗଲା । ଆଖି ତାର ଛଲ ଛଲ ହୋଇ ଆସୁଥାଏ । ବିମଳ ତାହା ଦେଖି ପାରି ସନ୍ତୁଷ୍ଟରେ ରହେଶ୍ୱରର ମୁଣ୍ଡରେ ହାତ ବୁଲାଇ ବୁଲାଇ ମୃଦୁ କଣ୍ଠରେ କହିଲା, ଛି, ରହ ! ତୁମେ କାନ୍ଦୁଛ ! ପୁଣିତ ତୁମ ସାଙ୍ଗରେ ଦେଖା ହେବ । ତୁମେ ମୋତେ ବଡ଼ ଭାଇ ବୋଲି ଡାକିବତ ?

ଡାକିବ...ରହେଶ୍ୱରର ଆଖି କୋଣରେ ଉପଚୟମାନ ଅଛି ।

ରାତି ସାତେ ନଅଟା ।

ରଜେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ଅସ୍ଥିର ଭାବେ ଆସିଥିବ ଘର ଭିତରେ ପଦ-ଭରଣ କରୁଥାନ୍ତି । ଅଦୂରରେ ଟେବୁଲ ଉପରେ ରହିଥାଏ ଦଶ ହଜାର ଟଙ୍କାର କରେନ୍ସି ନୋଟ୍ ।

ଅନାଦି ଆସିଲା ।

ଗାଡ଼ି ଆସିଛି ?—ପରୁରଲେ ରାଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ।

ହଁ—

ଡ୍ରାଇଭର କେଉଁଠି ଅଛି ?

ଗେଟ୍ ପାଖରେ ଗାଡ଼ି ରଖି ହୋଟେଲ୍‌ରେ ବସିଛି ।

ଅଜ୍ଞା, ତୁ ଯା'—

ରାଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କଳା ପୋଷାକରେ ସଜ୍ଜିତ ହୋଇ
ନୈଶ ଅଭିଯାନ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିଲେ । ହାତ ଘଡ଼ି ଆଡ଼େ ଚାହିଁ
ଦେଖିଲେ ରାସି ୯୪୫ ମିନିଟ୍ । ଆଉ ଡେରି କରିବା ଉଚିତ
ନୁହେଁ ବୋଲି ସେ ମନେ କଲେ ।

ବାହାରକୁ ଆସିଲେ ରାଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ।

ପିଆଜ ରଙ୍ଗର ପିଆଟ୍ ଗାଡ଼ିଟି ଅନ୍ତକାରରେ ଆନୁଗୋପନ
କରିବା ଭଳି ଛୁଡ଼ା ହୋଇଥାଏ । ଗାଡ଼ିରେ ବସିପଡ଼ି ରାଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ
ଶେଲ୍‌ଫ୍‌ଷ୍ଟାଟ୍‌ରେ ଗୋଡ଼ ଦେଇ କ୍ଲାର୍ ଟିପିଲେ । ଗାଡ଼ି ଖଣ୍ଡିକ
ଫାଟକ ଅତିକ୍ରମ କରି ରାସ୍ତା ଉପରକୁ ଆସିବା ପରେ ସେ
ଫୋର୍ସିଗିୟାର ଦେଲେ । ଗାଡ଼ି ନିଃଶବ୍ଦରେ ଉଲ୍‌କା ବେଗରେ
ଛୁଟିଲା ।

ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ ଗାଡ଼ିର ବେଗ କମାଇ
ଦେଲେ ସେ । ଯଥାସ୍ଥାନରେ ପହଞ୍ଚିବା ପରେ ଗୋଟିଏ ଗଛ ମୂଳେ
ଗାଡ଼ି ଖଣ୍ଡିକ ପାର୍କ କରି କ-ବୋର୍ଡ଼ରୁ ଚାବିଟିକୁ ନେଇ ପକେଟରେ
ରଖିଲେ ।

ଲଗାଲଗି କେତେ ଗୁଡ଼ିଏ ଘର ।

ନ୧ମ୍ବର ଓ ନ୯ମ୍ବର ଘରେ ଆଲୁଅ ଜଳୁଥିବା ଦେଖା-
ଗଲା । ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଘରୁ କୁଣ୍ଡିତ ଗୀତ କିଏ ଜଣେ ଗାଉଥିବାର
ଶୁଣା ଗଲା । ନିଃଶବ୍ଦରେ ଆଗେଇ ନ୧୦ମ୍ବର ଘର ପାଖରେ ଆସି
ଠିଆ ହେଲେ ରଞ୍ଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ । ଶାନ୍ତ ସତର୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାରିଆଡ଼େ
ଆଖି ବୁଲାଇ ଆଣିଲେ । ପକେଟରୁ ଟକ ବାହାର କରି ଟିପିବା
ମାତ୍ରେ ଦେଖି ପାରିଲେ ନ୧୦ମ୍ବର ଘରର ଦୁଆର ଉତର ଆଡ଼
ବନ୍ଦ ହୋଇଛି । ଟିକିଏ ଇତ୍ୟତ୍ୟତଃ ହୋଇ କବାଟ ଦୁଇଟିକୁ
ଠେଲିବା ମାତ୍ରେ ତାହା ଫାଙ୍କ ହୋଇଗଲା, ନିଃଶବ୍ଦରେ ଉତରକୁ
ପଶିଲେ ରଞ୍ଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ।

ଅନ୍ଧକାର ଓ ଅପରିଚ୍ଛନ୍ନ ଘର ଭିତରେ ।

ସେହି ଘରଟିକୁ ଅନ୍ଧକମ କରି ବାଁ-ପାଖର ଅଳ୍ପ ଉନ୍ମୁକ୍ତ
ଘର ଭିତରୁ ଆଲୋକର କ୍ଷୀଣ ରେଖା ଆସୁଥିବା ଦେଖି ସେଇ
ଘର ଭିତରେ ଆସି ଠିଆ ହେଲେ ।

ଶ୍ଳେଷ ଅସ୍ପରଶୀମ ଘରଟି ।

ଘର ମଧ୍ୟସ୍ଥଳରେ ବହୁ ପୁରାତନ ସାଗୁଆନ କାଠର ଖଣ୍ଡିଏ
ଶ୍ଳେଷ ଟେବୁଲ୍ ପଡ଼ିଥାଏ । ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ତିନି ଇଞ୍ଚର ଧୂଳି
ଜମିଥାଏ ।

ଗୋଟିଏ କୋଣରେ ଖଣ୍ଡିଏ ଶ୍ଳେଷ ମହମବର୍ଣ୍ଣ କ୍ଷୀଣାଲୋକ
ବିଶରଣ କରୁଥାଏ । ରଞ୍ଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ଘରର ଚାରିଆଡ଼େ ଦୃଷ୍ଟି
ସଞ୍ଚାଳନ କରିବାକୁ ଲାଗିବେ ।

ହଠାତ୍ ମୁହଁ କର୍ଜି କଣ୍ଠସ୍ବର ଶୁଣାଗଲା—ଟଙ୍କା ଆଣିଛନ୍ତି ?
ତମକ ପଡ଼ି ଶବ୍ଦ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଘର ଭିତରକୁ ଚାହିଁବା ମାତ୍ରେ

ରଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ଦେଖି ପାରିଲେ ଗୋଟିଏ ଗୁପ୍ତାମୁଖି କୋଣଟିରେ
ନିଶ୍ଚଳ ହୋଇ ଛୁଡ଼ା ହୋଇଛି ।

ଧୀରେ ଧୀରେ ଲୋକଟି ତାଙ୍କର ନିକଟସ୍ଥ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଅସ୍ବାସ୍ତବକ ଡେଙ୍ଗା ଲୋକଟି । ମୁଣ୍ଡରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କେଶ,
ଚେପ୍ଟା ମୁହଁ । ଅତି ଶୁଦ୍ଧ ଦୁଇଟି ଆଖି ଗୋଲଗୋଲ,
ଡାହାଣପାଖ ଗାଲରେ ଗୋଟିଏ ଲମ୍ବା କ୍ଷତଚିହ୍ନ, ମାଳ ରଙ୍ଗର
ପ୍ୟାଣ୍ଟ ତଳପାରୁ ଅଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ—ଦେହରେ ଛୁଣ୍ଟାକଳା କୋଟ୍ ।

ପକେଟରୁ ନୋଟ୍ ବାହାର କରି ରଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ
ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ରଖିଲେ । ସେହି ଲୋକଟି ଚାଲି ମାରିଲା ପରି
ବିଡ଼ାଟିକୁ ଉଠାଇ ନେଇ ବିନାବାକ୍ୟବ୍ୟୟରେ ବାହାରିଯିବା
ପାଇଁ ଖୋଲା ଦୁଆର ଆଡ଼କୁ ଆଗେଇ ଆସିଲା ।

ଶୁଣି—

ରଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁଙ୍କର ଆହ୍ୱାନ ଶୁଣି ଲୋକଟିର ଗତି ସ୍ୱରୂପ
ହୋଇଗଲା । ପଚାରିଲା—ମୋତେ ଡାକୁଛନ୍ତି ?

ଅଭ୍ୟୁତ ହସି ଓଠଟି ବଙ୍କେଇ ରଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ କହିଲେ—ଏ
ଘରେ କଣ ବୁଝାୟୁ ପ୍ରାଣୀ ଅଛନ୍ତି ?

କଣ କହିଲେ ?

ଯିବା ପାଇଁ ଏତେ ବ୍ୟସ୍ତ କାହିଁକି ହେଉଛି ?

ଆପଣଙ୍କର ଯାହା କହିବାର ଅଛି ଚଞ୍ଚଳ କହନ୍ତୁ । ବେଶି
ବେଳଯାଏ ଠିଆହେବା ହୁକୁମ ମୋର ନାହିଁ । ଲୋକଟି ବରକ୍ର
ହେଲାପରି ଜଣାଗଲା ।

ଏହି ନୋଟ୍ ବିଡ଼ାଟିକୁ ପହଞ୍ଚାଇ ଦେଲେ ତୁମେ କେତେ
ଟଙ୍କା ପାଇବ ?—

ଆପଣଙ୍କର ସେବୁରେ ଦରକାର କଅଣ ?—

କାହିଁକି ତୁମେ ରାଗୁଛ ? ଆଗେ ମଧ୍ୟ ଦୁଇଥର ତୁମକୁ କହିଛି, ଆଜି ମଧ୍ୟ କହୁଛି—ତୁମେ ଏହି ନୋଟ ବଢ଼ାଟିକୁ କେଉଁ ଠାରେ କାହାକୁ ନେଇ ଦେବ ? କହୁ କହୁ ରଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ପକେଟରୁ ଦଶ ଟଙ୍କା ଆ ଦଶଗଣ୍ଠି, ନୋଟ ବାହାର କରି ଲେକଟିର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରାଇଲେ । କହିଲେ, ମୋତେ ଯଦି ସବୁ ଖବର ଦିଅ—ତେଜି ତୁମର...

କୁସ୍ତିର ହସ୍ତରେ ଲେକଟିର ମୁହଁ ବକ୍ତୃତ ଦେଖାଗଲା । ଲେକଟି କଥାକୁହୁକ ଶ୍ରେବାଇ ଶ୍ରେବାଇ କହିଲା—ଆପଣଙ୍କର ଏଡ଼େ ଆଗ୍ରହ ଯଦି, ଗୋପନରେ ମୋତେ ଅନୁସରଣ କଲେତ ସବୁ କଥା ଜାଣି ପାରନ୍ତ ?

ରଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁଙ୍କର ଅଧର ପ୍ରାନ୍ତରରେ ମୃଦୁହସ ଖେଳିଗଲା । କହିଲେ—ମୁଁ କଅଣ ସେପରି ଚେଷ୍ଟା କରିନାହିଁ ବୋଲି ତମେ ମନେକର ? କିନ୍ତୁ ତରତର ହୋଇ ତୁମେ ଏ ଗଳରେ ପଶି ସେ ଗଳରେ ବାହାରି ହଠାତ୍ କେତେବେଳେ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇ-ଯାଅ, ଆଉ ତୁମକୁ ଖୋଜି ପାଏନା । ଛୁଡ଼ ସେସବୁ, ତୁମେ ଯଦି ଶବ୍ଦ'ରେ ରାଜି ନହୁଅ ଆଉ କିଛି ଦେଉଛି...ରଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ଆଉ ପାଞ୍ଚଗଣ୍ଠି ଦଶ ଟଙ୍କା ଆ ନୋଟ ବାହାର କରି ଲେକଟିକୁ ଦେଖାଇଲେ ।

ଅର୍ଥଲଳସାରେ ଲେକଟିର ଆଖି ଦୁଇଟି ଛୋଟ ଓ କୁହୁତ ହୋଇଆସିଲା । ଅନୁନୟ ଉଠିରେ କହିଲା—ଅନ୍ତତଃ ଆଉ ପାଞ୍ଚଗଣ୍ଠି ତା ସାଙ୍ଗରେ ମିଶାଇ ଦିଅନ୍ତୁ' ସାର...

ରାଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ଖୁସି ହୋଇ ପକେଟରେ ହାତ ଭର୍ତ୍ତି କରି କରୁ କରୁ କହିଲେ—ମୁଁ ରାଜ, ଏଥର କୁହ, ନୋଟ ବିଡ଼ାଟିକୁ ନେଇ ଭୂମି କେଉଁଠାକୁ ଯାଅ...

ରାଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁଙ୍କର ପ୍ରସାରିତ ହାତରୁ ନୋଟ ଗୁଡ଼ିକ ନେଉ ନେଉ ଲୋକଟି ରୂପା କଣ୍ଠରେ କହିଲେ—ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଶେଷ କିଛି ଜାଣେନା । ସବୁଥର ମୁଁ ଏହିପରି ନୋଟ ବିଡ଼ାଗୁଡ଼ିକ ନେଇ ଗୋଟିଏ ପାନ ଦୋକାନରେ—

ଲୋକଟିର ବାକି କଥାଗୁଡ଼ିକ ଶେଷ ହେଲା ନାହିଁ । ସହଯା ଗୋଟିଏ ଅତିଶୃଙ୍ଖଳା ଅନ୍ଧକାର ଘର ଭିତରେ ମୁହୂର୍ତ୍ତକପାଇଁ ଝଲସି ଉଠିଲା ଓ ପରମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ସେହି ଲୋକଟି ଘାଣ୍ଟି ଆଉଁ ଚକ୍ରର କରି ସଶବ୍ଦରେ ପଡ଼ିଗଲା ତଳେ । ମିଞ୍ଜି ମିଞ୍ଜି ହୋଇ ଜଳୁଥିବା ମହାବଳୀ ଖଣିକ ମଧ୍ୟ ଲିଭିଯିବାରୁ ଘରଟି ନିର୍ଜ୍ୱାଳ ଅନ୍ଧକାରରେ ଭୟଙ୍କର ହେଇ ଉଠିଲା ।

ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଗତିର ତଳେ ବସିପଡ଼ିଲେ ରାଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ।

ପ୍ରାୟ ତିନି ମିନିଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଃଶ୍ୱାସ ବନ୍ଦ କରି ଅନ୍ଧକାରରେ ବସି ରହିଲେ ସେ ।

ଆହୁରି ୧୫ ମିନିଟ ସମୟ ଅତିବାହିତ ହେବାପରେ ତାଙ୍କର ମନେହେଲା ଘର ଭିତରେ ସେ ଏକାକୀ ଅଛନ୍ତି, ଆତତାପୀ ବୋଧହୁଏ ପଳାୟନ କରିଛି ।

ସାହସ ସମ୍ପନ୍ନ କରି ରାଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ପକେଟରୁ ଟକ୍କ ବାହାର କରି ଟକ୍କ ଜାଳିଲେ ।

ଆଲୋକ ବିଚ୍ଛୁରିତ ହେବାପରେ ତଳକୁ ଚାହିଁବା ମାତ୍ରେ ଦେହର ସମସ୍ତ ରକ୍ତ ଯେପରି ପାଣି ହୋଇ ଆସୁଛି ବୋଲି ମନେହେଲା ।

ତାଜା ଲାଲ ରକ୍ତର ଡେଉଁ ଘର ଭିତରେ ।

ଉଠି ଠିଆହେଲେ ରଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ । ଦେଖିଲେ, ସେହି
ଲେକଟି ମୁହଁ ମାଡ଼ି ପଡ଼ିଛି—ପିଠିରୁ ରକ୍ତ ଗଡ଼ି ଗଡ଼ି
ସ୍ରୋତାକାରରେ ଭାସି ଯାଉଛି । ଟେବୁଲ ଉପରେ କିମ୍ବା ଘରର
କେଉଁଠି ହେଲେ ନୋଟ ବଢ଼ାଟି ନାହିଁ ।

ନିଶିଦ୍ଦେଶରେ ଘରୁ ବାହାରି ଆସିଲେ ରଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ।

ଲଲାଟ ଉପରେ ବିନ୍ଦୁ ବିନ୍ଦୁ ହୋଇ ଝାଲ ପୁଟି ଉଠିଆଏ
ନିଜର ଗାଡ଼ି ପାଖକୁ ସେ ଯେତେବେଳେ ଆସିଲେ, ରାତି ସେତେ-
ବେଳେ ସାତେ ଏଗାରଟା ।

ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ରାତି ୧୨ଟାରେ ।

ନିଜର ଶୟନ କକ୍ଷ ଭିତରେ ଗୋଡ଼ ଦେବା ମାତ୍ରେ
ଅନାଦି ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା ।

କିଛି ଖବର ଅଛି ଅନାଦି ? ପଚାରିଲେ ସେ ।

କିଏ ଜଣେ ଆପଣଙ୍କୁ ଫୋନରେ ଡାକୁଥିଲା ।

କିଏସେ କିଛି କହିଛି ?

ନା—ରାତି ସାତେ ବାରଟା ବେଳେ ଆଉ ଥରେ ଫୋନ
କରିବ କହିଛି ।

ହଁ, କେତେବେଳେ ଫୋନ କରିଥିଲା ?

ଦଶ ମିନିଟ ଆଗରୁ ।

ଆଜ୍ଞା । ତୁ ଯା...

ନିଶିଦ୍ଦେଶରେ ଅନାଦି ଘରୁ ବାହାରିଗଲା ।

କିଏ ଫୋନ କରିଥିଲା ରଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ଏ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା
କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । କିଏ ସେ ? ସେ କଣ ସେଇ...ସୋଫାରୁ

ଉଠି ରାଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ଅସ୍ଥିର ଭାବେ ଘର ଭିତରେ ପଦବୁରଣ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ସାଡ଼େ ବାରଟା ।

କାନ୍ଥ ଦଡ଼ିଟି ରାତି ସାଡ଼େ ବାରଟା ବୋଲି ଘୋଷଣା କଲ ଏବଂ ଠିକ ସେତିକିବେଳେ ଫୋନ୍ ଯନ୍ତ୍ରଟି ଶବ୍ଦାୟିତ ହୋଇ ଉଠିଲା ।

କମ୍ପିତ ପଦରେ ଆଗେଇ ଆସି ରାଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ରିସିଭରଟି ଉଠାଇ କହିଲେ—ହ୍ୟାଲୋ ।—

କିଏ ? Oh yes, Rajendra babu speaking I suppose...

ଠିକ ସେହି କଣ୍ଠସ୍ୱର । ପରିଚିତ ଗନ୍ଧାର ଅଧର ନିସ୍ତେଜ । ରାଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁଙ୍କର ସବାଙ୍ଗରେ ଯେପରି ବିଦ୍ୟୁତ ପ୍ରବାହ ଖେଳିଗଲା ।

ଘରେ ଏକା ଅଛନ୍ତି ?

ସେହି ଚିରାଚରିତ ପ୍ରଶ୍ନ ।

ରୁଦ୍ଧ ହର ଆଡ଼େ ବୁଝି ରାଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ କହିଲେ—ହଁ ଏକା ଅଛି ।

ଆପଣଙ୍କର ଆଜିକାର ବ୍ୟବହାରରେ ମୁଁ ଅତିଶୟ ବିସ୍ମିତ ହୋଇଛି । ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ମୋର କି ଚୁକ୍ତି ଥିଲା ? ମୋର ପରିଚୟ କୌଣସି ଦିନ ଜାଣିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବେ ନାହିଁ—ଏଇ ଚୁକ୍ତିରେ ଆପଣ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ ନା ?

ହଁ, କିନ୍ତୁ—ମାନେ ...

ଥାଉ, ଆପଣ ଯାହା କହିବେ ମୁଁ ଜାଣେ ।

ମନୁଷ୍ୟ ମାତ୍ରେ ଭୁଲ୍ କରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏ କଥା ଆପଣ ଭୁଲିବେ ନାହିଁ, ଦ୍ଵିତୀୟଥର ଯଦି ଆପଣ ଏପରି ଭୁଲ୍ କରନ୍ତି, ଚରଦିନ ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ସମସ୍ତ ସମ୍ପର୍କ ଶେଷ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେବି ।

କିନ୍ତୁ ଗୋଟାଏ କଥା...

ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ । ମାଲ୍ ଆପଣ ଆଗାମୀ ଶନିବାର ଦିନ ପାଇବେ । ଏଥର କିନ୍ତୁ ପାର୍ଶଲରେ ମଠାଇବ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ରଖିଛି, ଶନିବାର ସକାଳବେଳା ତାହା ଜାଣି ପାରିବେ ।

କିନ୍ତୁ ଶନିବାରଦିନ ମୋର ଜରୁରୀ କାମ ଅଛି । ମୋର ବୋଧହୁଏ ସେଦିନ ସମୟ ହେବ ନାହିଁ । କହିଲେ ଶୁଣିଯିବାକୁ ।

ସମୟ କରିନେବାକୁ ହେବ । ଜରୁରୀ କାମ cancel କରିବାକୁ ହେବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ସମୟ ଅଛି ।

ନା, ଏପରି ଜରୁରୀ କାମଯେ ତାହା cancel କରାଯାଇ ପାରେନା ।

ଜରୁରୀ ସେମିତି ନୁହେଁ । ସେଦିନ ତାମ ରହେଶ୍ଵରକୁ ନେଇ ମିଶନ ରେ ଏକ୍ସଚେନ୍ସନ୍ ତୁମର ଶ୍ରୀଜୀଉ ବିଭାଗରେ ଯୋଗ ଦେବାକୁ ଯିବ ବୋଲି ଶ୍ରୀବୁଦ୍ଧ । ଏହା ବିଶେଷ ଜରୁରୀ କାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ । ଉପର ବେଳା ସେଠାକୁ ଗଲେ ଚଳିବ । ଆଜ୍ଞା ନମସ୍କାର । ମୋ କଥା ମନେ ଥାଏ ଯେପରି ।

ଲୋକଟା ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ନା କଅଣ !

କିପରି ସେ ଜାଣିପାରିଲ ଶତବାରଦିନ ସକାଳବେଳା
ରହେଶ୍ୱରକୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ସେ ଭାଣ୍ଡାର ବବାଡ଼ ଉତ୍ସବରେ
ଯୋଗ ଦେବାକୁ ଯାହୁଁ ? ଏକା ରହେଶ୍ୱର ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କେହି
ଏକଥା ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ । ରହେଶ୍ୱରକୁ ସେ ପୁଣି ଆଜି ସକାଳ
ବେଳା କହିଛନ୍ତି ।

ରଞ୍ଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ଆଉ କ'ଣ କହିବେ ବୋଲି ଦୁଇଥର
ହ୍ୟାଲେ ହ୍ୟାଲେ ବୋଲି କହିଲେ, କିନ୍ତୁ ଅପର ପକ୍ଷରୁ କୌଣସି
ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଗଲା ନାହିଁ ।

ରସିଭରଟିକୁ ଚେତନା ଉପରେ ରଖିଦେଇ ରଞ୍ଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ
ଚନ୍ଦ୍ରା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ, କିଏ ଏହି ଲୋକଟି ? କଣ ତାର
ପରିଚୟ ?

ରତ ବଢ଼ିବାକୁ ଲାଗିଥାଏ ।

ସିଗାରେଟ ପରେ ସିଗାରେଟ ପୋଡ଼ାଇ ଭାବିବାକୁ
ଲାଗିଥାନ୍ତି ରଞ୍ଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ଟେବୁଲ ପାଖରେ ବସି ।

ସହରର ଉପପ୍ରାନ୍ତରେ ବିରାଟ ଗୋଟିଏ କୋଠା ।

ସହର ପାଖରୁ ଦୂରରେ ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ସହରର ପ୍ରାସାଦଭୂମି ।

ପ୍ରାସାଦଟି ଅଳ୍ପଦିନ ହେଲା ନିର୍ମିତ ହୋଇଛି ଏବଂ ବହୁ
ଅର୍ଥବ୍ୟୟରେ ଅତି ଆଧୁନିକ ପ୍ରଥାରେ କଂକ୍ରିଟରେ ତିଆରି
ହୋଇଛି ଘର ଖଣ୍ଡିକ ।

ଘର ପାଣ୍ଡାଳକୁ ଲାଗି ପ୍ରବାହିତା ଖରସୋଡ଼ା ମହାନଦୀ ।

ଘରର ସମ୍ମୁଖରେ ଶୋଭାମୟ ଗୋଟିଏ ପୁଲବନ୍ଧି ।

ସାମନାରେ ପ୍ରକାଶି ଲୁହା ପାଟକ ।

ଏହି ପ୍ରାସାଦର ସଭାଧିକାରୀ ବର୍ତ୍ତମାନ ବୃଦ୍ଧ ହରିଶଙ୍କର ।

ବୃଦ୍ଧ ହରିଶଙ୍କର ପୂର୍ବେ ସପ୍ତାହ ଡିପାର୍ଟମେଣ୍ଟରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ । କନ୍ୟା ରୁକ୍ମିଣୀ ବ୍ୟତୀତ ଏହି ସଂସାରରେ ତାଙ୍କର ଅନ୍ୟ ଆତ୍ମୀୟ ନାହାନ୍ତି । ବଡ଼ ବେ-ହିସାବ ହରିଶଙ୍କରବାବୁ ।

ରୁକ୍ମିଣୀ ବି. ଏ. ପାଶ କଲ ପରେ ଗୋଟିଏ ବେସରକାରୀ ବାଳିକା ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥାଏ ।

ସେଦିନ ରବିବାର । ରୁକ୍ମିଣୀ ଘରେ ଥାଏ । ହରିଶଙ୍କର ସହରଆଡ଼େ ବୁଲି ଯାଇଥାନ୍ତି ।

ସ୍କୁଲ ହଷ୍ଟେଲରେ ରୁକ୍ମିଣୀ ବରାବର ଥାଏ । ଛୁଟିଦିନ କିମ୍ବା କୌଣସି କୌଣସି ରବିବାରରେ ସେ ଏଠାକୁ ଆସି ରାତିଟା ମାତ୍ର ଏ ଘରେ କଟାଇ ସକାଳେ ଘୁଣି ଚାଲିଯାଏ ।

ପିତାପୁତ୍ରୀର କଥାବାର୍ତ୍ତା ଖୁବ୍ କମ୍ ହୁଏ ।

ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଦୁଇମହଲ ଉପରେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇ ବାହାର ଆଡ଼େ ଚାହିଁଥାଏ ରୁକ୍ମିଣୀ, ଏହି ସମୟରେ ଦେଖିପାରନ୍ତି ଖଣ୍ଡିଏ ପ୍ରକାଶି କଳାରଙ୍ଗର ସିଂହନ ବଡ଼ କାର ନିଶିଘରେ ପାଟକ ଅତିକ୍ରମ କରି ଗାଡ଼ି ବାରଣ୍ଡାରେ ଆସି ବ୍ରେକ୍ କରି ଛୁଡ଼ାହେଲ ।

ସେତେବେଳେ ଚାରିଆଡ଼େ ଅନ୍ଧକାରର କ୍ଳେଦ ବ୍ୟାପି ଯାଇଥାଏ ।

ଗାଡ଼ିର ଦରଜ! ଖୋଲି ଜଣେ ଲୋକ ସବାଙ୍ଗରେ କଳା ପୋଷାକ ଗୁଡ଼ାଇ ଗାଡ଼ିର ବାହାରକୁ ଆସି ଘର ଆଡ଼େ ଆଗେଇ ଆସିଲ ।

ନାଶିବରେ ଉପର ମହଲକୁ ଉଠିବାକୁ ଲାଗିଲ ଲୋକଟି ।

ତନି ମହଲରେ ଗୋଟିଏ ମାସ ଘର । ଘରଟି ସବୁବେଳେ
ବନ୍ଦ ଥାଏ, କେହି କେବେ ଘରଟିକୁ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି ନାହିଁ ।

ମୋଟରର ଆଗେଣ୍ଡା ଘରଟି ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି ପକେଟରୁ ଚାନ୍ଦି
ବାହାର କରି ଘର ଖୋଲି ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କଲ ।

ସ୍କୁଇର୍ ଟିପିବା ମାତ୍ରେ ଆଲୋକର ବନ୍ୟା ଘରଟି ଭିତରେ
ଖେଳିଗଲା ।

ଗ୍ରେଟ ଅଣ୍ଡ୍ରୋଆ ଘରଟି, ଆସବାବ୍ ପକ୍ଷର ବାହୁଲ୍ୟତା
ଆଦୌ ନାହିଁ ।

ଗୋଟିଏ ନେତ୍ରାଚାର ଖଟିଆ ଉପରେ ଶ୍ଵେତଶୁଭ୍ର ଶଯ୍ୟା
ବସ୍ତ୍ର ହୋଇଥାଏ ।

ଗ୍ରେଟ ଟେବୁଲ ଖଣ୍ଡିକ ଉପରେ ଲେଖା ଲେଖିର ସରଞ୍ଜାମ ।
ଗୋଟିଏ କୋଣରେ କାନ୍ଥ ଆଲମାସ ଓ ସିନ୍ଦୂର ଥାଏ ।

ଲୋକଟି ଚଟପୁରଟିରେ ଆସି ବସି ପଡ଼ିଲା ।

ବିଧାତାଙ୍କର ସୃଷ୍ଟିର ରହସ୍ୟ ମନୁଷ୍ୟର ବୋଧଗମ୍ୟରୁ
ବାହାରେ ।

ବିଧାତାଙ୍କର ସୃଷ୍ଟି ମଧ୍ୟରେ ଯୌତୁକୀକ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିକାଶ,
ପୁଣି କଳଙ୍କ ସ୍ଵରୂପ, ଦେଖାଦିଏ କୁଣ୍ଡିତ ଓ ଅସୁନ୍ଦରର କୁଣ୍ଡିତ ।

କଳା ରବର ମୁଖା ପିନ୍ଧିଥାଏ ଲୋକଟି ।

ମୁଖା ଖୋଲି ଦେବା ମାତ୍ରେ ଯେଉଁ ଭୟଙ୍କର କୁଣ୍ଡିତ
ମୁଖ ଦେଖା ଗଲା, ସେହି ମୁହଁ ଆଡ଼େ ଚାହିଁଲେ ଅତି ସାହସୀ
ବ୍ୟକ୍ତିର ମନରେ ମଧ୍ୟ ଆତଙ୍କ ଜାତ ହେବ ।

ପ୍ରକାଶ ମସ୍ତକ ।

ଅତି ବରଳ କେଶ ଗୁଡ଼ିକ, ଉଚ୍ଚ ପ୍ରଶସ୍ତ ଲଲିଟ ।

ଡାହାଣ ପାଖରେ ଭୁ ତଳେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାଶ ଗୋଲକାର ସାଂସପିଣ୍ଡ ଝୁଲୁଥାଏ । ଡାହାଣ ଆଖି ଚଷ୍ମ କୋଟର ଉପରୁ ସତେ ସେପରି ବାହାରକୁ ବାହାରି ପଡ଼ିବ ।

ବାମ ଚଷ୍ମ ନାହିଁ, ଶୂନ୍ୟ ଗର୍ଭ ବର୍ତ୍ତାସିକା ପରି ପ୍ରତ୍ୟାଶୁତ ହୁଏ । ଚେପ୍ଟା ମସ୍ତକ, ଉପର ଓଷ୍ଠ ଓଲଟି ପଡ଼ିଛି ସେପରି-
ଓଠର ତଳ ଭାଗରେ ଦାନ୍ତ ଗୁଡ଼ିକ ମୃଦୁ ସ୍ପର୍ଶରେ ଡାକ୍ଷା ।

ଲେକଟିର ଉଚ୍ଚତା ଚାରିପୁଟରୁ ବେଶି ଲୁହୁଁ । ଦେହ, ହାତ ଓ ଗୋଡ଼ରେ ବଣ ମଣିଷ ପରି ଲେମ୍ବାହତ । ଛୁଇଁ ବିଶାଳ ଓ ପ୍ରଶାସ୍ତ, ଗୁଡ଼ିର ଉଭୟ ପାଖରେ ପେକ୍ଟର ମେଜର୍ ମସ୍ଲ (Pectories Major Muscle) ଦୁଇ ଖଣ୍ଡ ଚଢ଼ିତା ପଥର ପରି ଦେଖାଯାଏ ।

ଶିଷ୍ଟ ବର୍ଜିତ ପେଶଲ ସୁଗଠିତ ବାହୁ ଦୁଇଟି ଆସୁରିକ ଶକ୍ତିର ପରିରୂପ ।

ବୁକୁ ପିଠି ଓ ଗୋଡ଼ ଦୁଇଟି ଯିଉଙ୍କ ।

କଳାରଙ୍ଗର ସୁଟ୍ ପିନ୍ଧିଥାଏ ସେ ।

କିନ୍ତୁ ସମୟ ପରେ ଲେକଟି ଚେୟାରରୁ ଉଠି ଆସି ଘରର ଆଲୋକ ଲିଭାଇ ଦେଇ ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ରକ୍ଷିତ ମାଲ ବର୍ଗର ଟେବୁଲ୍ ଲ୍ୟାମ୍ପଟିକୁ ଜଳାଇ ଦେଲା ।

ମୃଦୁ ମାଲାଭ ଆଲୋକରେ ଘରଟି ସ୍ବପ୍ନମୟ ହୋଇ ଉଠିଲା ।

ଦରର ଗୋଟିଏ ପାଖରେ ଦାମୀ ରେଡ଼ିଓ ସେଟ୍ ରହିଥିଲା,
ବୁଦ୍ଧ ଦୁଇଇବା ମାସେ ରେଡ଼ିଓରେ ଶୁଣା ଗଲା ଦକ୍ଷ ଶିଳ୍ପୀର
ଅଙ୍କୁଳ ସଞ୍ଚାଳନରେ ଗିଟାରର କରୁଣ ହୃଦୟପ୍ରାପୀ ସ୍ଵର ।

ଏହି ପ୍ରକାଶ୍ଟ ଅଟ୍ଟାଳିକାରେ ଏକ ମାସ ଭୃତ୍ୟ ଦାମୋଦର
ଓ ପାଚକ ନରହରି ବ୍ୟଞ୍ଜିତ ଆଉ କେହି ନ ଥାନ୍ତି ।

ଭୁରିଆଡ଼େ ନିବିଡ଼ ଅନ୍ଧକାରର ରାଜତ୍ଵ ।

ପାହାଚ ପାଖରେ ଦେଖା ଦେଲା ନରହରି ସହିତ ।

ବାବା କାହାନ୍ତି, ନରହରି ? ପଚାରିଲା ରୁକ୍ମିଣୀ ।

ବାବୁ ସକାଳୁ ଉଠି ବାହାରକୁ ଯାଇଛନ୍ତି, ଏତେବେଳେଯାଏ
ଫେରି ନାହାନ୍ତି... ନିବେଦନ କଲୁ ନରହରି ।

କେତେବେଳେ ଫେରିବେ ?

ମୁଁ କହି ପାରିବି ନାହିଁ, ଦିବ ! ସେ ମୋତେ କିଛି କହିଯାଇ
ନାହାନ୍ତି ।

ଆଜ୍ଞା, ମୁଁ ଟିକିଏ ଉପରୁ ବୁଲିଆସେ ।

ରୁକ୍ମିଣୀ ଉପରକୁ ଉଠିବା ଲାଗି ସିଡ଼ିର ପାହାଚରେ ଗୋଡ଼
ଦେଲା ।

ଗିଟାରର ଶବ୍ଦ କାନରେ ବାଜିବା ମାସେ ଅମଳ ଛୁଡ଼ା
ହୋଇଗଲା ରୁକ୍ମିଣୀ ।

ରୁକ୍ମିଣୀର ବୟସ ମାସ ତରଫି । ନିଶ୍ଚୟ ସୁନ୍ଦର ରୁକ୍ମିଣୀ ।
ମୁହଁଟି ଯେପରି କେହି ବୁଲିଲେ ଅଜ୍ଞାନ କରିଛି ।

ଛୋଟ ଲଲଟ, ଲମ୍ବ ଗର୍ଭୀର ସ୍ୱପ୍ନାକୁ ଆଖି ଦୁଇଟି ।

ଉନ୍ନତ ନାସା, ଗୋଲପ ପାଖୁଡ଼ା ପରି ନରମ ଦୁଇଟି ଓଠ ।

କୁଳ ପରି ଶୁଭ୍ର ଦନ୍ତ ପକ୍ତ । ମୁଣ୍ଡରେ ଫର୍ଯ୍ୟାଦ କୁହୁତ
କେଶ । ବା ପାଖରେ ଗାଲରେ ଛୋଟ ଗୋଟିଏ ଭଲ କନ୍ଦି ।

ସାଧାରଣ ମିଳ୍ ତଥାପି ରଙ୍ଗିନ ଶାଢ଼ୀ ବେଶ୍ ମାନିଆଏ
ତାକୁ ।

ଘୋଡ଼ରେ ଗପଲ ।

ଠିଆ ହୋଇ ରୁକ୍ମିଣୀ ସ୍ୱର ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥାଏ, କେଉଁ ଆଡ଼ୁ
ରେଡ଼ିଓରୁ ଗିଟାରର ଶବ୍ଦ ଆସୁଛି ତାହା ସେ ସ୍ଥିର କରି
ପାରେନା ।

ମନେ ହେଲା ଏହି ପ୍ରାସାଦ ଭିତରେ କୌଣସି ଗୋଟିଏ
ଘର ରେଡ଼ିଓ ବାଜୁଛି । ତାହା ହେଲେ ଅନ୍ୟ କେହି କି ଏ
ଘରେ ଅଛନ୍ତି ?

ବସନ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼େ ରୁକ୍ମିଣୀ ।

ତନ୍ନମହଲ ଉପରେ ଆସି ଠିଆ ହେଲା ସେ । ଏଥର ସେ
ବୁଝିପାରିଲା ଏହି ଘରଟିରେ ରେଡ଼ିଓ ଅଛି ଓ ସେହି ରେଡ଼ିଓରୁ
ଗିଟାରର ଶବ୍ଦ ଧ୍ୱନିତ ହେଉଛି ।

ମନ୍ଦମୁଗ୍ଧ କରି ରୁକ୍ମିଣୀ କବାଟଟିକୁ ଠେଲି ଦେବା ମାତ୍ରେ
କବାଟ ଦୁଇଟି ମେଲା ହୋଇଗଲା ।

ଅନ୍ଧକାରାଚ୍ଛନ୍ନ କକ୍ଷଟି, ଆଖିରେ କିଛି ମାତ୍ର ଦେଖା ଗଲା
କାହିଁ ।

ଘର ଭିତରକୁ ଆସିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଅଳ୍ପଟୁଟ ସ୍ଵର ଘୁଣା
ଗଲା, କିଏ ଯେପରି ରେଡ଼ିଓର ଚାରି ଘୁରାଇ ବନ୍ଦ କରି ଦେଲା ।

କିଏ ? କାହାର ଶିଶ କଣ୍ଠସ୍ଵର ଶୁଣା ଗଲା ଘର ଭିତରୁ ।

ମୁଁ—ମୁଁ ରୁକ୍ମିଣୀ...କ୍ଷମା କରିବେ, ଆପଣଙ୍କର
ଆନନ୍ଦରେ ବାଧା ଦେଲି...

ନା-ନା, ବାଧା କାହିଁକି ଦେବେ ? ଆପଣ ବୋଧହୁଏ
ବାବାଙ୍କ ସହିତ ଦେଖା କରିବାକୁ ଆସିଛନ୍ତି ।

ହଁ । କିନ୍ତୁ ଆପଣଙ୍କୁତ ଚିହ୍ନି ପାରିଲି ନାହିଁ ?

ମୃଦୁ ହସର ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଗଲା । କପରି ଚିହ୍ନିବେ କହନ୍ତୁ ?
କେବେତ' ଆପଣ ମୋତେ ଦେଖିନାହାନ୍ତି...

ପ୍ରକୃତରେ ସେଇୟା । ଆପଣଙ୍କର ନାମ କଣ ?

ମୋର ନାମ ? ଦେବେଶ ଦାସ ।

ମୋର ନାମ ରୁକ୍ମିଣୀ ପାସ ।

ମୁଁ ଜାଣେ ।

ଆପଣ ଜାଣନ୍ତି ? ବସ୍ତୁୟୁ ଝରି ପଡ଼ିଲା ରୁକ୍ମିଣୀର କଣ୍ଠରୁ ।

ଆପଣଙ୍କର ପିତା ହରିଶଙ୍କରବାବୁ ମୋର ବନ୍ଧୁ—ସେ
ଏଇ ଘରଟି ମୋର ବସବାସ ଲାଗି ଗୁଡ଼ି ଦେଇଛନ୍ତି ।

ଶୁଣି ଖୁସି ହେଲି । ଆପଣ ଏପରି ଅନ୍ଧକାର କରି ବସିଛନ୍ତି
କାହିଁକି ? ଆଲୁଅ ଜଳାଇ ଦିଏ ।...

ନା—ନା, ଦେବେଶ ଆଉଁ ଚକ୍ରାର କରି ଉଠିଲା ।

ବିସ୍ମୃତ ହେଲ ରୁକ୍ମିଣୀ ।

କାହିଁକି ?

ଚକ୍ଷୁ ରୋଗ ଯୋଗୁଁ ମୁଁ କଷ୍ଟ ପାଉଛି । ଆଲୁଅ ଆଦୌ ସହ୍ୟ ହୁଏନା । ଆଲେକର ତେଜରେ ଆଖି ଦୁଇଟି ଅସହ୍ୟ ଜ୍ୱାଳାରେ ମୋତେ ବ୍ୟଥିତ କରାଏ । ଆପଣ ଠିଆ ହୋଇ ରହିଲେ କାହିଁକି, ରୁକ୍ମିଣୀ ଦେବୀ ! ଦୁଆର ପାଖରେ ଆଉ ଖଣିଏ ଚେୟାର ଅଛି । ଆପଣ ନ ଥିଲେ, ବସନ୍ତ ।

ରୁକ୍ମିଣୀ ଚେୟାର ଖଣିକ ଟାଣିଆଣି ବସିଲା ।

ଦୁହେଁ ଅନ୍ଧକାରଛନ୍ନ ଘରଟିରେ ବସି ଅନେକ ସମୟଯାଏ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଲେ । ରାଜମାତ୍ର ସମୟରେ ବେଶି ସମୟଯାଏ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଚାଲିଲା ।

ଅନେକ ବେଳଯାଏ ଅପେକ୍ଷା କରି ସୁଦ୍ଧା ହରିଶଙ୍କରବାବୁଙ୍କ ଦେଖା ନପାଇ ନରହରିକୁ ସେ ଆସିଥିଲା ବୋଲି ବାବୁଙ୍କୁ ସମ୍ଭାବ ଦେବାକୁ କହି କରି ରୁକ୍ମିଣୀ ବାହାରକୁ ବାହାରିବା ମାତ୍ରେ ଗାଡ଼ି ବାରଣ୍ଡାରେ ଯେଉଁ ସିଡ଼ିଙ୍ ବଡ଼ କାର୍ ଖଣିକ ଥିଲା ସେହି କାର୍ ଭିତରୁ ଗୋଟିଏ କଣ୍ଠସ୍ବର ଧ୍ବନିତ ହେଲା—ରୁକ୍ମିଣୀ ଦେବୀ !

ରୁକ୍ମିଣୀ ହଠାତ୍ ନିଜର ନାମ ଶୁଣି ତମକି ପଡ଼ିଲା । ଯଥା ଶୀଘ୍ର ନିଜକୁ ସାଯତ କରି ନେଇ କହିଲା—କିଏ ଦେବେଶବାବୁ !

ଆପଣଙ୍କର ଯଦି ଆପଣ ନ ଥାଆନ୍ତି, ଗାଡ଼ିରେ ଉଠନ୍ତୁ—ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଗୁଡ଼ି ଦେଇ ଆସିବି ।—

ମୁଁ ଟାଉନ୍‌ବସ୍‌ରେ ଚାଲିଯିବି—ବୁଥାରେ କାହିଁକି ମୋ’
ପାଇଁ ଶ୍ରମସ୍ତ୍ରୀକାର କରିବେ ?

ଆମଣ ହଷ୍ଟେଲକୁ ଯିବେ ତ ? ମୋର ମଧ୍ୟ ସେଇ ଆଡ଼େ
କାମ ଅଛି, ଶ୍ରମ ଆଉ ଅଧିକା କଣ ?

ତେବେ ଚାଲନ୍ତୁ—

ଗାଡ଼ର ପଛ ସିଟ୍‌ରେ ବସିଲା ‘ରୁକୁଣୀ’ ।

କାର୍ ଖଣ୍ଡିକ ଫାଟକ ଅଭିମାନ କରି ମେଟାଲ ରେଡ଼
ଉପରେ ଚାଲିଲା ।

ଆଜି ଶନିବାର ।

ଶନିବାର ସକାଳବେଳା ସେ ଜଣାଇ ଦେବ ବୋଲି
କହିଥିଲା, ମାଲ୍ କେତେବେଳେ ଓ କେଉଁଠାରେ ରଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ
ପାଇବେ ।

କିନ୍ତୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ କୌଣସି ସମ୍ବାଦ ତା’
ପାଖରୁ ପାଇନାହାନ୍ତି ।

ଦ୍ଵି ପ୍ରହର ବେଳେ ରହେଶ୍ଵରକୁ ଡକାଇ ପଠାଇଲେ ସେ ।

ଧୀର କୁଣ୍ଡିତ ପଦରେ ରହେଶ୍ଵର ରଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁଙ୍କର
ଖନ୍ଦୁନ କଷରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା ।

ମୋତେ ଡାକିଲେ, ମଉସା ? ପଚାରିଲା ରହେଶ୍ଵର ।

ଶୁଣ ରହେଶ୍ଵର ! ଆଜି ମୋର ଶ୍ରଣିଜୀର ବିଷୟର । ତୁମକୁ
ମୋ’ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବାକୁ ହେବ । ଆମେ ଅବଶ୍ୟ ସେଠାରେ ବେଶି

ବେଳଯାଏ ରହିବୁ ନାହିଁ । ସେଠାରେ ନାଚ, ଗୀତ ଓ ମ୍ୟାଜିକ
ପ୍ରଭୃତି ଦେଖାଇବାର ଆୟୋଜନ କର ହୋଇଅଛି । ତୁମର କ'ଣ
ଏ ସବୁ ଦେଖିବାକୁ ମନ ବଳେ ନା ?

ରହେଶ୍ୱର ଆଖି ଦୁଇଟି ଆନନ୍ଦରେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଦେଖାଗଲା ।
ହୃଦୟ କଣ୍ଠରେ କହିଲା—ଏସବୁ ଦେଖିବାକୁ ମୋତେ ଖୁବ୍ ଭଲ
ଲାଗେ । ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ନିଶ୍ଚୟ ଯିବି ।

ତୁମର ନୂଆ ମାଷ୍ଟର କେମିତି ପଢ଼ାପଢ଼ି କରଉଛନ୍ତି ?
ଖୁବ୍ ଭଲ ଶ୍ରବେ...ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଉତ୍ତର ଦେଲା ରହେଶ୍ୱର ।
ପୁରୁଣା ମାଷ୍ଟରଙ୍କ ସହିତ ତୁମର ଆଉ ଦେଖା ହୋଇଛି କି ?
ନା । ଏଥର ମଧ୍ୟ ରହେଶ୍ୱର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଉତ୍ତର ଦେଲା ।

ତା' ପରେ କିଛି ସମୟଯାଏ କାହାର ମୁହଁରୁ ପଦେ ହେଲେ
କଥା ବାହାରିଲା ନାହିଁ ।

ଉଭୟେ ନିଶ୍ଚୁପ ।

ଉଭୟଙ୍କର କଥାବାର୍ତ୍ତା ଯେପରି ଶେଷ ହୋଇଯାଇଛି ।

କାନ୍ଥରେ ଟଙ୍କା ହୋଇଥିବା ଘଡ଼ ଆଡ଼େ ଚାହିଁଲେ ରାଜେନ୍ଦ୍ର-
ବାବୁ । ବାରଟା ବାଜିବାକୁ ଘଟିମିନିଟ୍ ବାକି । କହିଲେ—ତୁମେ
କାହା ହେଲେ ଯିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଅ, ରହ ! ତିନିଟା ବାଜିବା
ପରେ ଆମେ ଏଠାରୁ ବାହାରିବା । ତୁମେ ଶିଆପିଆ ଘାର ଟିକିଏ
ବିଶ୍ରାମ ନିଅ ।

ରହେଶ୍ୱର ଘରୁ ବାହାରି ଆସିଲା ।

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ଆରମ୍ଭ ଚେୟାରଟିରେ ଆସି ବସିଲେ ।
କାହିଁକି ସେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ଭାଦ ପଠାଇଲ ନାହିଁ ? ଆଉ କେତେ
ସମୟଯାଏ ସେ ଅପେକ୍ଷା କରିବେ ? କେତେ ସାଧାରିଣ ଲୋକଟା !
ଲେ ନଟର ଜବାବ୍‌ର ଆଦୌ ସ୍ଥିରତା ନାହିଁ ।

ସବୁ ସବୁ ନିଦ୍ରା ଲାଗିଗଲା ।

ଘଡ଼ର ପେଣ୍ଡୁଲମର ଶବ୍ଦରେ ନିଦ୍ରା ତାଙ୍କର ଭାଙ୍ଗିଗଲା ।
ଧଡ଼ଧଡ଼ ହୋଇ ଉଠ ସେ ଘଡ଼ ଆଡ଼େ ଚାହିଁ ଦେଖିଲେ ଭିନିଟା
ବାଜିଛି । ବିଲମ୍ବ ନ କରି କଲିଂବେଲ୍ ଟ୍ରାନ୍ସ କଲେ ସେ । ବାହାରେ
କି କି ଶବ୍ଦ ହେବା ମାତ୍ରେ ଭୃତ୍ୟ ଅନାଦି ଆସି ନିର୍ଦ୍ଦେଶର
ଅପେକ୍ଷାରେ ଛୁଡ଼ା ହେଲା । ରାଜେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ରହେଶ୍ୱରକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ହେବାଲାଗି ସମ୍ଭାଦ ଦେବାକୁ କହି କାର୍ ବାହାର କରିବା ଲାଗି
ଭୃତ୍ୟକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ ।

ଭୃତ୍ୟ ଅନାଦି ଆଜ୍ଞା ଶିରୋଧାରୀ କରି ପ୍ରସ୍ଥାନ କଲା ।

ନିଜ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାକୁ ଲାଗିଲେ ରାଜେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ । କିଛି
ସମୟ ପରେ ବାହାରେ ମଟରର ଦୃର୍ଘ ଶୁଣି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ
ବାହାରକୁ ଆସି ଦେଖିଲେ ରହେଶ୍ୱର ମଟର ପାଖରେ ଛୁଡ଼ା
ହୋଇଛି ।

ଡ୍ରାଇଭରକୁ ବଦାୟ ଦେଇ ନିଜେ ଡ୍ରାଇଭର ଆସନରେ
ବସିପଡ଼ି ରହେଶ୍ୱରକୁ ଭିତରେ ବସିବା ଲାଗି ଇଙ୍ଗିତ କଲେ
ସେ । ରହେଶ୍ୱର ଗାଡ଼ି ଭିତରେ ବସିବା ପରେ ଫିଆଟ୍ ଖଣ୍ଡିକ
ଉଲ୍‌ନା ବେଗରେ ମହାନଗରର ରାଜପଥ ଉପରେ ଛୁଟିଲା ।

ମାତ୍ର ପନ୍ଦର ମିନିଟ୍ ଭିତରେ ଗାଡ଼ି ଖଣ୍ଡିକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ
ସ୍ଥାନରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା ।

ମିଶନ୍‌ରେ' ଏକ୍‌ସପେକ୍ଟେନ୍ସନ୍‌.....

ରାଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁଙ୍କର ଲଗ୍ନୀ ଓ ଭଗ୍ନୀପତି ଶ୍ରୀମତୀ ବରୁଣିକା
ଓ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଗୌପୁରୀଙ୍କର ଦୈତ୍ୟ ପରି ପ୍ରକାଶ୍, ତିନି ମହଲ
ଅଟେ ନିଜା ।

ବିଦ୍ୟ ବାଦ୍ୟ ଓ ବହୁ ନରନାରୀ ଓ ଶିଶୁଙ୍କର କଳ କଣ୍ଠରେ
ସ୍ଥାନଟି ମୁଗ୍ଧପରି ।

ରାଜେଶ୍ୱର ସାଜସଜ୍ଜା ଓ ସଙ୍ଗୀତର ଆୟୋଜନ ଦେଖି
ଏକବାରେ ମୁଗ୍ଧ । ସନ୍ଧ୍ୟାର ଆଗମନ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସବୁ
ସ୍ଥାନ ବିଚିତ୍ର ଆଲୋକରେ ଝଲିମଲି ଦେଖାଗଲା । ରାଜେଶ୍ୱରର
ଦୃଷ୍ଟିରେ ସବୁ ଅମୃତ ଦେଖା ଯାଉଥାଏ ।

ରାଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ଗୋଟିଏ କୋଣରେ ଚନ୍ଦ୍ରାଗପତଳ ଛୁଆ
ହୋଇ ଜଣେ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଉଥିଲେ, ଏହି
ସମୟରେ ଜଣେ ଭବ୍ୟବ୍ୟକ୍ତି ଦୌଡ଼ ଦୌଡ଼ ଆସି କହିଲେ—
ଆପଣ ଏଇଠାରେ ଅଛନ୍ତି ରାଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ! ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ
ଅନେକ ଖୋଜିଲଣି । କିଏ ଜଣେ ଅନେକ ବେଳୁ ଆପଣଙ୍କୁ
ପୋନ୍‌ରେ ଖୋଜୁଛନ୍ତି, ଖେଳ ଦୋମହଲ ଉପରକୁ ଯାଆନ୍ତୁ... ।

ରାଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ଅସ୍ଥିରତା ବୋଧ କଲେ ଯେପରି । ଆପଣ
ନିଜର ସେ ସାଙ୍ଗ ସାଙ୍ଗ ଉପର ମହାଲରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ ।

ରସିକରଟି ଅବହେଳିତ ଅବସ୍ଥାରେ ଟେବୁଲ ଉପରେ
ପଡ଼ିଥାଏ ।

ଶୂନ୍ୟ ନିର୍ଜନ କଥା ।

ଚେତୁଲ ଉପରୁ ଯନ୍ତ୍ରଟିକୁ ଉଠାଇ ନେଇ କହିଲେ—
ହୋଇଲେ !—

ମୁଁ କହୁଛି, ରାଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ !.....

ସେହି ଚିରଚିତ ସତେଜ କଣ୍ଠ ସ୍ଵର ।

ପାଖରେ ଆଉ କେହି ଅଛନ୍ତି କି ?...

ଚିରଚିତ ପ୍ରଶ୍ନ ଅପର ପ୍ରାନ୍ତରୁ ଇଥର ସାହାଯ୍ୟରେ
ସାରି ଆସିଲା ।

ନା, ଏଠାରେ କେହି ନାହାନ୍ତି, ମୁଁ ଏକା ଅଛି...କହିଲେ
ରାଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ।

ଅପର ପ୍ରାନ୍ତରୁ ଶୁଣାଗଲା—ବର୍ତ୍ତମାନ ସାତେ-ସାତଟା
ବାଜିଛି, ଠିକ୍ ଆଠଟା ବେଳେ ରଞ୍ଜେଶ୍ଵରକୁ ଆପଣଙ୍କ ଗାଡ଼ରେ
ହୋଟେଲ-ଦି ମୁଲ୍‌ଲାଇଟକୁ ପଠାଇ ଦେବେ । ରଞ୍ଜେଶ୍ଵର
ହୋଟେଲର ମେନେଜରଙ୍କୁ ପଚାରିବ, ରାଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁଙ୍କ ନାମରେ
କୌଣସି ଚିଠି ଅଛି କି ନା ! ସେହି ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକ ପାଇଲେ ଆପଣ
ସବୁକଥା ଜାଣି ପାରିବେ ।

କିନ୍ତୁ ରଞ୍ଜେଶ୍ଵରକୁ କାହିଁକି ଏସବୁ ବିଷୟରେ ଜଡ଼ିତ
କରୁଛନ୍ତି ? ମୁଁ ନିଜେ ଯାଇ ଚିଠିଟି ନେଇ ଆସିଥାରେ...ଶେଷ
ଆଡ଼କୁ ରାଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁଙ୍କ କଣ୍ଠସ୍ଵର ଶୁଣି ହୋଇ ଆସିଲା ।

ନା...କଟୋର କଣ୍ଠ ଅପର ପାଶୁରୁ ଧୂନିତ ହେଲା
ଆଦେଶର ସ୍ଵରରେ ଅଦୃଶ୍ୟ ଲୋକଟି କହିଲା—ରଞ୍ଜେଶ୍ଵରକୁ
ହୋଟେଲକୁ ଆସି ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକ ନେଇଯିବାକୁ ହେବ ।...

କିନ୍ତୁ...

Bye....Bye....

ଶୁଣନ୍ତୁ—

ଆଉ ପାଖରୁ କୌଣସି ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଗଲା ନାହିଁ ।

ସ୍ଥିର ଭାବେ ରଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ କଣ ସବୁ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ନିରୁପାୟ...ଆଉ ତ କୌଣସି ଉପାୟ ନାହିଁ ।

ଟିକିଏ ଆଗରୁ ଫୋନ୍‌ରେ ସେ ଯାହା କହିଗଲା ସାମାନ୍ୟ ବନ୍ଦୁ ମାତ୍ର ଏପାଖ-ସେପାଖ ହୋଇ ପାରେନା ।

ରଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ରହେଶ୍ୱରକୁ ଡକାଇ ପଠାଇଲେ । ସେତେବେଳେ ନୃତ୍ୟ ଦେଖିବାରେ ବ୍ୟସ୍ତଥାଏ ସେ, ରଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁଙ୍କ ଆହ୍ୱାନରେ ବିଳମ୍ବ ନ କରି ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଆସି ଦେଖା କଲେ ।

ଆପଣ ମୋତେ ଡାକିଥିଲେ ମଉସା ?...ପରଶ୍ୱର ରହେଶ୍ୱର ।

ରହ ! ତୁମକୁ ଗୋଟିଏ ଜରୁରୀ କାମ କରିବାକୁ ହେବ...

କି କାମ, କହନ୍ତୁ...

ମୋ ଗାଡ଼ି ନେଇ ତୁମେ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ “ହୋଟେଲ-ଦ-ମୁଲ୍‌ଲଇଟ”କୁ ଯାଅ । ସେଠାରେ ପଦ୍ମସ୍ଥ ମେନେଜରଙ୍କ ପାଖରୁ ମୋ’ ନାମରେ ଆସିଥିବା ଖଣ୍ଡିଏ ଚିଠି ନେଇ ଏଠାକୁ ଫେରି ଆସ ।

ରଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ଜାଣନ୍ତୁ ରହେଶ୍ୱର ଡ୍ରାଇଭିଂ ଜାଣେ । ଡ୍ରାଇଭିଂ ଶିଖିବାପାଇଁ ନିଜେ ସେ ତାକୁ ଉତ୍ସାହର ଦେଇଥିଲେ ।

ରହେଶ୍ୱର କାଳ ବିଳମ୍ବ ନକରି ଗାଡ଼ି ନେଇ ଚାଲିଗଲା ।

ହୋଟେଲର ପାର୍କ-ସ୍ଥାଣ୍ଡରେ ଗାଡ଼ିଟିକୁ ପାର୍କ କରି ମେନେଜରଙ୍କର ଅଫିସକୁ ଆସି ତାଙ୍କ ସହିତ ରହେଶ୍ୱର ଦେଖା କଲା ।

ସାହେବ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧି କାଉଣ୍ଟର ପାଖରେ ବସିଥିଲେ ବର୍ଷୀୟାନ୍ ଉପ୍ରଲେକ ।

ନମସ୍କାର କରି ରହେଶ୍ୱର ବିନୀତ ଭାବେ ପଚାରିଲା—
ଆପଣ ନିଶ୍ଚୟ ଏହି ହୋଟେଲର ମେନେଜର !...

ଉପ୍ରଲେକଟି ରହେଶ୍ୱରର ଆପାଦନାସୂକ ସଦୃଶ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିରେ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରି ପଚାରିଲେ—କିଏ ତୁମେ ? କଣ ରୁହୁଁ ?...

ମୁଁ ରଜେନ୍ଦ୍ର ବାବୁଙ୍କ ପାଖରୁ ଆସିଛି—ରଜେନ୍ଦ୍ର ବହିଦାର ।
ତାଙ୍କର କୌଣସି ଚିଠି ଅଛି କି ?—

ହଁ ଅଛି...ମେନେଜର ଡ୍ରାୟାର ଖୋଲି ଖଣ୍ଡିଏ ସବୁଜ ଭଙ୍ଗର ଲଫାଫା ରହେଶ୍ୱରର ହାତକୁ ବତାଇ ଦେଲେ ।

ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକ ପକେଟରେ ରଖି ରହେଶ୍ୱର ନମସ୍କାର କରି ବାହାରକୁ ଆସିଲା ।

ବସ୍ତୁସ୍ଥ ବୋଧହୁଏ ତା'ପାଇଁ ଅମେଷା କରିଥିଲା

ବସ୍ତୁିତ ରହେଶ୍ୱର ଚାରିଆଡ଼େ ଦୃଷ୍ଟି ବୁଲାଇ ଆଣିଲା । ଏ
କ'ଣ ଦେଖୁଛି ସେ ! ଗାଡ଼ି ଖଣ୍ଡିକକୁ ସେ ତ' କାହିଁ ଦେଖିପାରୁ
ନାହିଁ !

ଏହିଠାରେ—ଏଇ ଗାଡ଼ି ସ୍ଥାଣ୍ଡରେ ସେ ଗାଡ଼ିଟିକୁ ପାର୍କ
କରିଥିଲା ।

ହେଉଥିଲା ଦୃଷ୍ଟି ସଞ୍ଚାଳନ କରୁ କରୁ ସେ ଫୁଟ୍‌ବାଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାଲି ଆସିଲା । ଫୁଟ୍‌ବାଲ କଡ଼ରେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇ ମନେ ମନେ ଚିନ୍ତା କରୁଛି, ଖଣ୍ଡିଏ ପ୍ରକାଶ ଡିଜ୍ ଗାଡ଼ି ପ୍ରାୟ ତା'ର ଦେହକୁ ଲାଗି ଟ୍ରେକ୍ କସି ଛୁଡ଼ା ହୋଇପାଲ ।

ସାଙ୍ଗ ସାଙ୍ଗେ ଗାଡ଼ର ଦରଜା ମଧ୍ୟ ଖୋଲିଗଲା, ଗାଡ଼ର ଫ୍ରଣ୍ଟ୍‌ସିଟ୍ ଅନ୍ଧକାରରେ ଗଲାର ସ୍ୱର ଶୁଣିଗଲା—ରହେଶ୍ୱର-ବାବୁ !

ନିଜର ନାମ ଶୁଣି ରମକ ପଡ଼ିଲା ରହେଶ୍ୱର । କମ୍ପିତ କଣ୍ଠରେ ପଚାରିଲା—କିଏ ?

ରଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ଆପଣଙ୍କୁ ନେଇଯିବାଲାଗି ଗାଡ଼ ପଠାଇଛନ୍ତି, ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇଯିବା ବୋଲି, ସେ ଆଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି ...

କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଯେଉଁ ଗାଡ଼ ନେଇ ଆସିଥିଲି ସେ ଗାଡ଼ ଗଲା କେଉଁ ଆଡ଼େ ?

ରଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁଙ୍କର ଜରୁରୀ କାମ ପଡ଼ିବାରୁ ସେ ଏଇ ଗାଡ଼ରେ ଏଠାରେ ପହଞ୍ଚି ତାଙ୍କର ଗାଡ଼ ଖଣ୍ଡିକ ନେଇ ଯାଇଛନ୍ତି ଓ ଆପଣଙ୍କୁ ଏଇ ଗାଡ଼ରେ ଫେରାଇ ନେଇଯିବାକୁ ମୋତେ ଆଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ବେଶ୍, ତାହା ହେଲେ ଚାଲନ୍ତୁ...କହି ରହେଶ୍ୱର ଗାଡ଼ର ପଛ ସିଟ୍‌ରେ ଆସି ବସିଲା ।

ଗାଡ଼ରେ ଷ୍ଟାର୍ଟ ଦେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଗତି ବଦଳିତ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ନହବା ପରେ ତୁମେ ମିଶନ୍ ଫୋନ୍ ଆସି ପୁଣି ବିବାହ ଉତ୍ସବରେ
ଯୋଗ ଦେବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୋଲମାଲ ନ କରି ତୁମ୍ଭେ ହୋଇ ବସ ।

ଗାଡ଼ି ଉଲ୍ଲୁକା ବେଗରେ ଗତି କଲୁ । ନିରୁପାୟ ରହେବାର
ମାରବରେ ବସି ରହିଲୁ ଗାଡ଼ି ଭିତରେ ।

ଘଣ୍ଟା ମିନିଟ୍ ପରେ ଗାଡ଼ି ଖଣ୍ଡିତ ଗୋଟିଏ ନିର୍ଜନ ଉଦ୍ୟାନ
ବାଟିକାର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅଟ୍ଟାଳିକା ପାଖରେ ଆସି ଛୁଡ଼ା ହେଲା ।

ରାସ୍ତାର ଶେଷ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଅବସ୍ଥିତ ଏହି ପ୍ରାସାଦଟି ଅନ୍ଧ-
କାରରେ ପ୍ରେତ ପରି ଛୁଡ଼ା ହୋଇଥାଏ । ବହୁ ଦିନର ପୁରାତନ
ଓ ସଂସ୍କାରବର୍ଜିତ ଘରଟି ।

ହୁଏତ ବିଗତ ଦିନରେ ଏଇ ଘରେ ବହୁ ବ୍ୟକ୍ତି ଚଳପ୍ରଚଳ
ହେଉଥିଲେ ।

କେତେ ହସ, ନୃତ୍ୟ ଗୀତ, ସୁଖ-ଦୁଃଖର ଓ ବେଦନାର
ସ୍ମୃତି ବିଜଡ଼ିତ ଅଶ୍ରୁତ ଇତିହାସର ସ୍ୱାସର ବହନ କରିଛି ଏହି
ଜରାଜର୍ଣ୍ଣ ଘରଟି ।

ଆଜି ଶୁଣାନର ସବୁହାର ରକ୍ତତାର ବେଦନାରେ ଯେପରି
ବିଭୀଷିକାଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇଛି ଏହି ଏକଦା ସୁପ୍ତମୟୁଧୁରୀ ।

ଗାଡ଼ିରୁ ଓହ୍ଲାଇ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଟି ରହେବାରକୁ ନେଇ ଘର
ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କଲୁ ।

ସିଡ଼ି ରାସ୍ତା ଅନ୍ଧକାରାଚ୍ଛନ୍ନ ।

ପକେଟରୁ ଟଙ୍କା ବାହାର କରି ରହସ୍ୟମୟ ବ୍ୟକ୍ତିଟି ସିଡ଼ି
ବ ଟ ଦେଇ ଉପରକୁ ଉଠିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ସାମ୍ନାରେ ଅପ୍ରଶସ୍ତ ବାରଣ୍ଡା ।

ବରପ୍ରାୟ ସିନେଟ୍ଟା ଯିବୁ ହୋଇଯାଇଛି, ଇଟା ଗୁଡ଼ିକ
ଅଳ୍ପତ ଶ୍ରାବେ ମୁଣ୍ଡ ଟେକି ଛୁଡ଼ା ହୋଇଛି । ଏଠାରେ ମଧ୍ୟ
ଅନ୍ଧକାର ।

ଅନ୍ଧକାରର ଗଜଲୁ, ଆଗ-ପଛ ଓ ଉପର ପଶ୍ଚାତର ।

ବହୁତ ଦିନରୁ ଜମିଥିବା ଧୂଳି ଓ ବାଲିର ଗନ୍ଧରେ ଶ୍ବାସ
ଯେପରି ରୁଦ୍ଧ ହୋଇ ଆସୁଥାଏ । ଅବ୍ୟବହାର ହେତୁ ପରା,
ବାସୁଡ଼ି ଓ ଚମିରି ଚଢ଼େଇଙ୍କ ବସାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଯାଇଛି ସମସ୍ତ
ଘର ଓ ବାରଣ୍ଡା ।

କୌଣସି ଗୋଟିଏ କକ୍ଷର ଗବାକ୍ଷର ଫାଲେ କବଚ
ପବନର ଆଘାତରେ ଧସ୍‌ଧସ୍‌ ହେ କରି ଉଠିଲା ଯେପରି ।
ମନେହୁଏ ଅସଂଖ୍ୟ ପ୍ରେତାତ୍ମା ଘର ଭିତରେ ଯେପରି ସନ୍ଧ୍ୟା
ପଦକ୍ଷେପରେ ବିଚରଣ କରୁଛନ୍ତି ।

ରହେଶ୍ୱର ଶିଃରୀକରେ ଲେକଟିକୁ ଅନୁସରଣ କଲ ।

ପ୍ରଥମେ ଯେଉଁ କବାଟଦ୍ୱାର ଦରଜାଟି ଅନ୍ଧକାରରେ ଅତି-
ଭୟଙ୍କର ବିଭୀଷିକାରେ ମୁଖବ୍ୟାଦନ କରିଥିଲା, ଲେକଟିର ପଛେ
ପଛେ ରହେଶ୍ୱର ସେହି ଘରଟି ଭିତରକୁ ଆସିଲା ଓ ଲେକଟି
ମଧ୍ୟ ଟକ ଜାଳି ଅନ୍ଧକାର ଦୁର୍ଗନ୍ଧିତ କଲା ।

ପ୍ରଶସ୍ତ ଘରଟି, କିନ୍ତୁ ଚଟାଣ ଉପରେ ଦୁଇ ଲକ୍ଷ ବହଳରେ
ଧୂଳି ଜମି ଯାଇଥାଏ ।

କେତେ କାଳପରେ ଧୂଳି ଉପରେ ମନୁଷ୍ୟର ପଦଚିହ୍ନ ପଡ଼ି
ଧୂଳି ବୁକୁରେ ସ୍ପନ୍ଦନ ଆଣିଲା ଯେପରି ।

ଘରର ମଧ୍ୟସ୍ଥଳରେ ଗୋଟିଏ ଟେବୁଲ୍ ଓ ଖଣ୍ଡିଏ ଦୁଇ ଖଣ୍ଡ ଚେୟାର ପଡ଼ିଥାଏ । ପୁଷ୍ପ ଜଣାଯାଏ, ଏହି ବସ୍ତୁଗୁଡ଼ିକ ସବୁଦିନ ଏଠାରେ ଥାଏନା; ଆଜି ଯେପରି ଆଣିବାର ପ୍ରୟୋଗନ ହୋଇଛି ।

ଟଙ୍ଗଟିକୁ ଟେବୁଲ୍ ଉପରେ ରଖିଦେଉ ଦେଉ ଲୋକଟି ରହେଶ୍ୱରକୁ ବସିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲା । ରହେଶ୍ୱର ଖଣ୍ଡିଏ ଚେୟାରରେ ବସି ପଡ଼ିଲା ।

କାନ୍ଥ ପାଖରେ ଭଙ୍ଗା ଗବାକ୍ଷବାଟେ ରାନ୍ଧି-ଆକାଶର କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ଦେଖାଯାଉଥାଏ ।

ସେହି ଅଂଶଟି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ମହାକୃଷ୍ଣ । ଇତହସ୍ତତଃ ବିଷିଷ୍ଟ ଶୁଦ୍ଧ ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ରୂପା ପରି ନକ୍ଷତ୍ର ଝଲ୍‌ଝଲ୍ ହେଉଥାଏ ଆକାଶରେ । ଗବାକ୍ଷର ଅଳ୍ପଦୂରରେ ଦେଖା ଯାଉଥାଏ ପ୍ରକାଶ ନକ୍ଷତ୍ରା ଗଛଟି, ଅନ୍ଧକାରରେ ଗଛର ଲମ୍ବାକୃତ ପତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଦୋହଲୁଥାଏ ଶ୍ୱେତ-ବିତାସର ପ୍ରଶ୍ନ ପାଇ ।

ରହେଶ୍ୱରର ଦୃଷ୍ଟି ପୁଣି ଘର ଭିତରକୁ ଫେରି ଆସିଲା, ଦେଖିଲା ଲୋକଟି ଆଉ ଖଣ୍ଡିଏ ଚେୟାର ଅଧିକାର କରି ବସିଛି ।

ପ୍ରକୃତିଟି ଟଙ୍ଗ ଆଲୋକରେ ଦେଖିଲା ଲୋକଟି କଳାରଙ୍ଗର ପୁନଃମିଶ୍ର ମୁଣ୍ଡରେ କଳା ଫେଲ୍‌ଟ ଟୋପି ଲଗାଇ ବସିଛି ।

ମୁହଁଟି ଲମ୍ବା ଧରଣର, ମୁହଁରେ ଫ୍ରେଜକଟ୍ ଦାଡ଼ି ।

ନିଶ୍ଚିନ୍ତରେ ବସି ଲୋକଟି ଖଣ୍ଡିଏ ପାନାମା ସିଗାରେଟ୍, ଟଣୁ ଟଣୁ ଧୂମ ଉତ୍ତାରିଣ କରୁଥାଏ ।

ସିଂହାସନଟି ଓ ଧୂଳି ଗନ୍ଧରେ ମୁଣ୍ଡ ଭିତର ହିମ୍ବିମ୍ବ
କରୁଥାଏ ରମଣୀୟତା ।

ସିଂହାସନ କାହାର ପଦଶବ୍ଦ ଶୁଣାଗଲା ।

କେହି ଉପରକୁ ଆସୁଛି ।

ଯୋଡ଼ାର ମରମର ଶବ୍ଦ ଆଗେଇ ଆସୁଛି ।

ଶବ୍ଦ ଯେମିତି ନିକଟସ୍ଥ ହେବାମାତ୍ରେ ଲୋକଟି ଉତ୍ତକର୍ଷଣ ହୋଇ
ତେୟାରରୁ ଉଠି ଛୁଡ଼ା ହୋଇଗଲା । ଆହୁରି ନିକଟରେ ଆସିଲା
ଶବ୍ଦ । ଘର ଭିତରକୁ ଆସିବାକୁ ଆଉ ଦୁଇ ତିନୋଟି ପାହାଚ
ବାକି ଅଛି ଏହି ସମୟରେ ଶୁଣାଗଲା—ତୁମର ଟକି ଲିଭାଇ ଦିଅ ।

ଲୋକଟି ଦୁଆର ଆଡ଼କୁ ଯାଉଥିଲା, ଆଦେଶ ଶୁଣି ଫେରି
ପଡ଼ି ଟକିଟିକୁ ଲିଭାଇ ଦେଲା ।

ନିରାଶ ଅନ୍ଧକାର ଶୁଣି ବ୍ୟାପୀଗଲା ଚାରିଆଡ଼େ । ନିଷ୍ଠୁର
ଅନ୍ଧକାର ।

ପ୍ରେତାତ୍ମିକ ହୋଇ ଉଠିଲା ଘରଟି ।

ସେହି ପ୍ରେତାତ୍ମିକ ଭିତରେ ଆଗନ୍ତୁକ ଆସି ଠିଆ ହେଲା ।
ହୃଦୟାନ୍ତରୀଣକୁ ନ ଦେଖିଲେ ସୁଦ୍ଧା ରହେଶ୍ୱର ବୁଝିପାରିଲା, ଘର
ଭିତରେ କୃଷ୍ଣାୟ ବ୍ୟକ୍ତିର ଉପସ୍ଥିତି ।

ରହେଶ୍ୱର ! ଟେବୁଲ ଉପରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ୟାକେଟ୍
ରଖିଲା, ତୁମେ ତାହା ନେଇ ରାଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁଙ୍କୁ ଦେବ...ଗର୍ଭାବସ୍ଥା
କଣ୍ଠରେ ଆଗନ୍ତୁକ କହିଲା ।

ରହେଶ୍ୱର ବିସ୍ମୟ ଭାବ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୂର ହୋଇ ନ ଥାଏ ।
ପଦଶବ୍ଦ ଶୁଣି ତାର ଚେତନା ଯେପରି ଫେରି ଆସିଲା । ଦୃଢ଼

ପଦକ୍ଷେପ ଯେତାର ମରୁମର ଶବ୍ଦର ମାଧ୍ୟମରେ ଉପରୁ ତଳକୁ ଯେପରି ଆସୁଛି ବୋଲି ମନେହେଲା । ସେହି ପଦକ୍ଷେପ ଯେ ଆଗନ୍ତୁକର ରହେଣ୍ଡରର ଏହା ବୁଝିବାରେ ଆଉ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ରହିଲା ନାହିଁ ।

ବୋଧହୁଏ ସିଞ୍ଚର ଅଧବାଟଯାଏ ଲୋକଟି ହୋଇଛି, ଦୂରରୁ ଶୁଣିଆସିଲା ପରି କଣ୍ଠସ୍ବର ଶୁଣାଗଲା—ଏଥର ଟକ ଜଳାଅ...

ଲୋକଟି ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଟକ ଜାଲ ଦରପୋଡ଼ା ଲାଭି-ଯାଇଥିବା ସିଗାରେଟ୍ ଖଣ୍ଡିକ ଲଗାଇବା ପାଇଁ ପକେଟରୁ ବାହାରିବା ବାହାର କଲା ।

ଟେବୁଲ ଉପରେ ପାକ୍ ଟମେଟୋ କାଗଜରେ ପ୍ୟାକ୍ ହୋଇ-ଥିବା ଯୁଡ଼ିଆଟି ରହିଥାଏ ।

ହୋଟେଲ-ଦି-ମୁଲ୍ ଲକ୍ଷ୍ମୀରୁ ଆସିବାମୟଠାରୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାହାସବୁ ଘଟିଗଲା ସବୁଗୁଡ଼ିକ ଦୁଃସ୍ବପ୍ନ ପରି ମନେହୁଏ ।

ଅନ୍ଧକାରଜନା ୧ । ୩ ଦର କୌଣସି ଏକ ସ୍ଥାନରୁ ଗୋଟାଏ ପେରୁ କକ୍ଷ ଖୋଜି କରି ଉଠିଲା ।

ବିମୁକ୍ତ ସ୍ବାବ ରହେଣ୍ଡର ବସିଥାଏ, ସେହି ଲୋକଟି ସିଗାରେଟ୍ ଖଣ୍ଡିକ ଖେପ କରି ସିଗାରେଟ୍‌ର ଶେଷାଂଶ ଝରକା ବାଟେ ବାହାରକୁ ପକାଇ ଦେଇ କହିଲା—ଏଥର ଉଠ, ତୁମକୁ ପୁଣି ମିଶନ-ରୋ'ରେ ଛାଡ଼ି ଦେଇ ଆସିବାକୁ ହେବ ।

ନିଶେଷରେ ଯୁଡ଼ିଆଟିକୁ ଟେବୁଲ ଉପରୁ ଉଠାଇ ନେଇ ଯିବାଲାଗି ଠିଆ ହେଲା ରହେଣ୍ଡର । ରାସ୍ତାର ଗୋଟିଏ କଡ଼ରେ

ଅନ୍ଧାରୀ ସ୍ଥାନରେ କାର୍ ଖଣ୍ଡିକ ରହିଥିଲା, ଉଭୟ ଗାଡ଼ିରେ
ଆସି ବସିଲେ ।

ପ୍ରାୟ କୋଡ଼ିଏ ମିନିଟ୍ ପରେ ଖଣ୍ଡିଏ ସୁଲିସ-ଭ୍ୟାନ
ଆସି ଉକ୍ତ ପ୍ରାସାଦଟିର ପାଖରେ ଆସି ଛୁଡ଼ା ହେଲା । ସାଧାରଣ
ପରିଚ୍ଛଦ ପରିହୃତ ଜଣେ ଡିଟେକ୍ଟିଭ୍ ଦୁଇଜଣ କନେଷ୍ଟବଲ ସହ
ସଦେବେଳେ ଘର ଭିତରକୁ ଆସିଲେ ମହାଶୂନ୍ୟତା
ବିରଜମାନ କରୁଛି ସମସ୍ତ ପ୍ରାସାଦଟିରେ ।

ମୁଖ୍ୟ ଶୁଧାରେ ମୁଖବ୍ୟାଦାନ କରି ଅନ୍ଧକାରରେ ବିରାଟ
ପ୍ରାସାଦଟି ଦୈତ୍ୟ ପରି ଛୁଡ଼ା ହୋଇଛି ।

ସ୍ବପ୍ନସ୍ବପ୍ନ ପାଷାଣପୁରୀ ।

ଅନ୍ଧକାରରେ ଝରକାର କବାଟ ଗୁଡ଼ିକ ପବନର ସ୍ପର୍ଶରେ
ଧସ୍‌ଧସ୍ ଓ କର୍କଶ ଶବ୍ଦ କରୁଥାଏ । ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଉପରକୁ
ଆସି ଘର ଭିତରେ ଟକ୍ ପକାଇଲେ । ଘରର ଚଟାଣରେ
ବହଳିଆ ଧୂଳି ଅସ୍ବରଣ ଉପରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ପାଦର ଚିହ୍ନ
ଇତଃସ୍ବତଃ ଫୁଟି ଦିଶୁଥାଏ, ଅଧରାଣୀ ଆଗର ଅନ୍ଧକାର ଅଭି-
ସାରର ମୁଣ୍ଡ ନେଇ ।

ରହେଶ୍ବର ରାତି ୧୦ଟାରେ ଫେରିଲା ।

ବହୁତ ବିଳମ୍ବ ହେବା ଦେଖି ରଞ୍ଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ଅଧୀର
ଚିନ୍ତାରେ ଉତ୍ସବ-ମୁଖର ପ୍ରାସାଦର ଗୋଟିଏ ନିଭୃତ ସ୍ଥାନରେ
ପଦଚୁରଣ କରୁଥିଲେ ।

ଏତେ ଭେର ହେବାର କାରଣ କଣ ? କୌଣସି ବିପଦରେ
ସେ ଆଉ ପଡ଼ି ନାହିଁତ ? ଏହି ଭାବନାରେ ସେ ସେତେବେଳେ
ଭାବନାନ୍ୱିତ । ବିବିଧ ଉତ୍ସବର ବିବିଧ ବାଦ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ଶ୍ରୁତି
ମଧୁର ସ୍ୱର ତାଙ୍କର କର୍ଣ୍ଣବିବରରେ ଆସନ୍ତା ପ୍ରବଳ ହେଉ
ନ ଥାଏ ।

ଗାଡ଼ି ଖଣ୍ଡିକ ସେ ଫେରି ଆସିଛି ତାହା ମଧ୍ୟ ସେ ଜାଣନ୍ତି
ନାହିଁ ।

ଏହି ସମୟରେ ରହେଶ୍ୱରର ଆହ୍ୱାନରେ ଫେରି ବୁଝିଲେ
ସେ ।

ଏତେ ଭେର ହେଲା କାହିଁକି ? ପଚାରିଲେ ରଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ।

ପ୍ୟାକେଟ୍ ଓ ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକ ତାଙ୍କ ହାତକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଇ
ରହେଶ୍ୱର ଆନୁରୂପକ ସମସ୍ତ ଘଟଣା ବର୍ଣ୍ଣନା କଲ ।

ତୁମ ଯାଇ ଖାଇବାକୁ ବସ, ଯିବାବେଳେ ମୁଁ ଡାକିବି...

ରହେଶ୍ୱର ସେଠାରୁ ଚାଲିଯିବା ପରେ ରଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ଚିଠି
ଖୋଲିଲେ । କିନ୍ତୁ ଲମ୍ବାପା ଉତ୍ତରେ ଖଣ୍ଡିଏ ସାଦା ଅଲେଖା
କାଗଜ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଚିଠି ସେ ପାଇଲେ ନାହିଁ ।

ବୁଝିପାରିଲେ ଏହା ସେହି ଲେକଟିର ଚିଠିଟି ।

ଉପରକୁ ଆସି ପ୍ୟାକେଟ୍‌କୁ ସେହି ଘରେଥିବା ଟେବୁଲର
ଡ୍ରାୟାର ଉତ୍ତରେ ରଖି ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସିଲେ ।

ଏଣେ ରହେଶ୍ୱର ଯେଉଁଠାରେ ନିମନ୍ତ୍ରିତମାନେ ସ୍ୱେଚ୍ଛନ
କରିବାକୁ ବସିଥିଲେ ସେହି ଆଡ଼େ ଯାଉ ଯାଉ ପଛଆଡ଼ୁ ଛୁର୍ଣ୍ଣ
ପାଇ ଫେରି ବୁଝିଲା ।

କିଏ ?

ଧୀରେ ସ୍ୱରରେ ଉଠିବ ଆସିଲ—ମୁଁ ବମଳ ।
 ବମଳ—ଅସୁବ, ତାର ଭୂତପୁତ୍ର ଗୃହ-ଶିକ୍ଷକ ।
 ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲ ରତ୍ନେଶ୍ୱର ବମଳକୁ ଅସମୟରେ ଏଠାରେ
 ଦେଖି ।

ମାଷ୍ଟରବାବୁ ! କହିଲ ରତ୍ନେଶ୍ୱର ।

ହଁ, ମାଷ୍ଟରବାବୁ—ତୁମର ଭାଇ । ଆସେ କଥା କୁହ ରତ୍ନ,
 ବଗିଚା ପାଖକୁ ଚାଲ—ନିଜନରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବା ।

ଦୁଇ ବଗିଚାରେ ପହଞ୍ଚି ଗୋଟିଏ ଅଜାଣତା ସ୍ଥାନରେ ଆସି
 ଛିଡ଼ା ହେଲେ ।

ରତ୍ନ !

କଣ ଭାଇ !

ରତ୍ନେଶ୍ୱରବାବୁଙ୍କ ଘରୁ ଚାଲିଯିବାର କଣ ହେଲା ?

ମାରବର ଠିଆ ହେଲା ରତ୍ନେଶ୍ୱର, କୌଣସି ଉଠିବ ଦେଲା
 ନାହିଁ ।

ରତ୍ନେଶ୍ୱର ପାଖରୁ କୌଣସି ଉଠିବ ନ ପାଇ ବମଳ
 କହିଲା—ତୁମର ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ କହୁଛି; ରତ୍ନ, ତୁମେ ଯେତେ ଶୀଘ୍ର
 ପାର ସେଠାରୁ ପଳାଇଯାଅ...

କିନ୍ତୁ ଆପଣ ବଶ୍ୟାସ କରିପାରିବେ ନାହିଁ ଭାଇ, ସେ ମୋତେ
 କେତେ ଭଲ ପାଆନ୍ତି । ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଁ ତାଙ୍କ ପାଖରୁ କୌଣସି
 ଦୁର୍ଘଟବ୍ୟବହାର ପାଇନାହିଁ । ଟିକିଏ ମାରବ ରହି ପୁଣି ସେ
 କହିଲା—ଆପଣ ଆଉ କେବେ ହେଲେ ମୋ' ସାଙ୍ଗରେ ଦେଖା
 କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତୁ ନାହିଁ, ଭାଇ !

କାହିଁକି ? ବିସ୍ମିତ ବଣ୍ଟର ପଛରୁଲା ବିମଳ ।

ମଉସା ଆଣ୍ଟି ଆପଣଙ୍କ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବା
ପସନ୍ଦ କରୁନାହାନ୍ତି । ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ଲୁଚି ଲୁଚି କଥାବାର୍ତ୍ତା
କରୁଛି ଜାଣି ପାରିଲେ ସେ ଶ୍ରୀକ୍ଷଣ ରଖିବେ । ଆପଣ ଶୀଘ୍ର ୧୦ ରୁ
ଗୁଲିଯାଆନ୍ତୁ ।

କିନ୍ତୁ ଗୋଟାଏ କଥା ମନେରଖ, ରହ !

ନା, ଆପଣ ଯାଆନ୍ତୁ...

ବେଶ୍, ମୁଁ ଯାଉଛି—କିନ୍ତୁ ତୁମେ ମୋ' କଥା ଥରେ
ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କର...

ବିମଳ ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ ନିଃଶବ୍ଦରେ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲା ।
ରହେଶ୍ୱର ଫେରି ଆସି ଆହାର ପବ୍ରେ ଯୋଗ ଦେଲା ।

ହମେ ଉତ୍ସବ-ରାତି ମ୍ଳାନ ହୋଇ ଆସିଲା ।

ସମସ୍ତେ ଯିବାଲାଗି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଉଛନ୍ତି, ଏହି ସମୟରେ
ଗୋଲମାଲର ଆକ୍ରାସ ଶୁଣିପାରି ଅନେକେ ଅମକ ଛୁଡ଼ା ହୋଇଗଲେ ।

ରଞ୍ଜେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ପ୍ୟାକେଟ୍‌ଟିକୁ ଯେଉଁ ଘରେ ରଖିଥିଲେ
ସେହି ଘରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ, ରହେଶ୍ୱର ସେତେବେଳେ ତଳେ
ଥାଏ । ପ୍ୟାକେଟ୍‌ଟିକୁ ନେବାଲାଗି ସେ ଡ୍ରୟାର ଖୋଲିବାକୁ
ଉଦ୍ୟତ ହେଉଛନ୍ତି, ଏହି ସମୟରେ ବାହାରୁ ଶୁଣାଗଲା—ଘର
ଭିତରକୁ ଯାଇପାରେ କି ?

କିଏ ? ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଚମକ ପରି ଚକିତରେ ଫେରି ଚାହିଁଲେ
ରଞ୍ଜେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ।

ଜଣେ ସାଧାରଣ ପୋଷାକ ପରିହାର ଉଦ୍ରବ୍ୟକ୍ତ ଦୁଆର
ମୁହଁ ପାଖରେ ଛୁଡ଼ା ହୋଇଥାନ୍ତି ।

ନମସ୍କର—ଆପଣଙ୍କୁ ଟିକିଏ ବିରକ୍ତ କରିବାକୁ ଆସିଲି...
ହସି ହସି ଉଦ୍‌ବ୍ୟକ୍ତି କରି କହିଲେ ।

ଓଡ଼ିଆମାନଙ୍କର କରି ରଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ କହିଲେ—କିନ୍ତୁ, କଣ
ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ କରି ପାରେ ?

ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଜମିଦାର ଯୁଧିଷ୍ଠିରବାବୁଙ୍କର ଝିଅଙ୍କର ଗଳାର
ବହୁମୂଲ୍ୟବାନ୍ ହାରଟି ଏହି ଉତ୍ସବର ଗୋଳମାଳ ଭିତରେ
ହେଉ ଫୋଇଯାଇଛି—

କଣ କହୁଛନ୍ତି ଆପଣ ? ବହୁତ କଣ୍ଠରେ ରଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ
ପଚାରିଲେ ।

ଘଣ୍ଟାଏ ତଳେ ଜମିଦାରବାବୁ ଫୋନରେ ହାର ହେଉ
କଥା ମୋତେ ଜଣାଇଛନ୍ତି । ଏଠାରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘର ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ
ନିମନ୍ତ୍ରଣକର ଲୁଗା ଜାମା ପ୍ରଭୃତି ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବାକୁ ଆମେ
ବାଧ ହେଉଛୁ । ଆଶାକରେ, ଆପଣ କିଛି ମନେ କରିବେ ନାହିଁ ।

ନା-ନା, ମନେ କରିବି କାହିଁକି ? ଆପଣ ନିଶ୍ଚୟ ମୋତେ
ସତ୍ କରିବେ । କିନ୍ତୁ ଆପଣଙ୍କର ପରିଚୟ...

ମୋର ନାମ ବିକାଶ ଚୌଧୁରୀ, ଶ୍ରେଣୀଲଗ୍ନାଞ୍ଜନ ମୁଁ
ଆସିଛି—

ଆପଣ ବିକାଶ ଚୌଧୁରୀ ? ଆପଣଙ୍କର ନାମ ବହୁଥର
ଶୁଣିଛି । ସ୍ବରକ୍ଷିତରେ ଦେଖି ବିଶେଷ ସୁଖୀ ହେଲି । ଏଥର ତାହା-
ହେଲେ ଆପଣଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରନ୍ତୁ ।

ଆପଣ ନିଜେ ଆପଣଙ୍କର ପକେଟ ଗୁଡ଼ିକ ଦେଖନ୍ତୁ—

ହସିହସି ରଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ପକେଟ ଗୁଡ଼ିକ ଓଲଟାଇ
ଓଲଟାଇ ଦେଖାଇଲେ ।

କନ୍ଥୁ ଅଭୟ ବସୁ ମିଳିଲ ନାହିଁ ।

ଏଥର ଟେବୁଲର ଡ୍ରୟାର ଖୋଲି ଦେଖାଯାଉ...

ଶୂନ୍ୟ, ନିରାଶ ଶୂନ୍ୟ ।

ନିରାଶାର ଡ୍ରାଏ ଅନୁଭୂତ ବିକାଶର ସଦାଞ୍ଜକୁ ଭୀଷଣ ଭାବେ ବଚଳିତ କଲ ।

ନିଜର କ୍ୟାଲିକୁଲେସନ୍ ତାହାହେଲେ ଭୁଲ୍ ! ଚିନ୍ତାରେ ଲଲଟ କୁହୁତ ହୋଇ ଆସିଲା, ବନ୍ଧୁ ବନ୍ଧୁ ସ୍ୱେଦବୀର ଦେଖା ଦେଲା ଲଲଟ ଉପରେ ।

ଅପମାନରେ ନିଜେ ନିଜେ ନିସ୍ତେଜ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା ବିକାଶ । କରୁଣ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଘରର ଯାବତୀୟ ବସ୍ତୁ ଆଡ଼େ ବୁଝି ଲକ୍ଷିତ ହସ ହସ କହିଲା—ମୁଁ ଅତି ଦୁଃଖିତ । ଆପଣଙ୍କୁ ବିରକ୍ତ କଲି ବୋଲି କିଛି ମନେ କରିବେନି । ନମସ୍କାର...

ତାପରେ ରହେଶକୁ ଧରି ନିଜ ଘରକୁ ଫେରି ଆସିଲେ ସଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ।

ନିଜ ରୁମ୍‌ର ଘରଜା ବନ୍ଦ କରିଛନ୍ତି କି ନାହିଁ ଶବ୍ଦ ସ୍ୱିଚ୍ ହୋଇ ଉଠିଲା ଟେଲିଫୋନ୍ ଯନ୍ତ୍ରଟି ।

ରିସିଭରଟିକୁ ହେଡ଼େଲ ଉଠିବୁ ଉଠାଇ ନେଲେ ସଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ।

ଅପର ପାର୍ଟିରୁ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଲା, କିଏ, ସଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ?

ହଁ, ମୁଁ ।

ଘରେ ଏକା ଅଛନ୍ତି ତ ?

ହୋଇ ଚାଲିଗଲା ପ୍ରଶ୍ନ ।

ହଁ, ଏକା ଅଛି । ସଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ।

କାରୁ ଆପଣଙ୍କ ମାଲ୍ ପାଇଛନ୍ତି ତ ?

ହଁ ।

ପୋଲିସ୍ ଆସିବା ଆଗରୁ ମୁଁ ପାର୍ଶଲଟି ଟେବୁଲ୍ ଡ୍ରପ୍ସାରୁ
ନେଇ କାର୍ ଭିତରେ ରଖି ଦେଇଥିଲି ।

ଅଗର ପ୍ରାନ୍ତର କଥା ବନ୍ଦ ହୋଇ ଯିବାରୁ ସଜେନ୍ଦ୍ରବାବୁ
ଦୁଇ ତଳିଆର ହ୍ୟାଲେ, ହ୍ୟାଲେ ବୋଲି କହିଲେ ।

କିନ୍ତୁ ଅପର ପକ୍ଷ ମାରବ ।

ଅନ୍ଧକାର ।

ନିଛୁଦ୍ର ଅନ୍ଧକାର ଘର ଭିତରୁ ରେଡ୍‌ଡିରୁ ଗୋଟିଏ ଗୀତ
ଶୁଣା ଯାଉଥାଏ ।

ଗୋଟିଏ କରୁଣ ସ୍ଵରାଣୀ ।

କିଏ ଯେପରି କେତେ ଦିନର ସଞ୍ଚିତ ବେଦନା ପ୍ରାଣ ଖୋଲି
ପ୍ରକାଶ କରୁଛି ଦରଦ ବନ୍ଧୁ ପାଖରେ ।

ଆଉଜା ହୋଇଥିବା ଦୁଆର ମେଲକରି ରୁକ୍ମଣୀ ଘର
ଭିତରକୁ ଆସିଲା ।

ଦେବେଶବାବୁ !

କିଏ ? ରେଡ୍‌ଡି ଗୀତଟି ହଠାତ୍ ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା ।

ମୁଁ ରୁକ୍ମଣୀ ।

ଆସନ୍ତୁ, ରୁକ୍ମିଣୀ ଦେବୀ ! ଆପଣ ବୋଧହୁଏ ବାବାଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ଦେଖା କରିବାକୁ ଆସିଥିଲେ ?

ହଁ । ଏଠାରେ କିଛିଦିନ ରହିଯିବ ବୋଲି ଘରୁଛି । ଅଜି ବୃକ୍ଷ ଖଣିକ ଛୁଡ଼ି ଦେଲି, ନୂଆ ବୃକ୍ଷ ଯୋଗାଡ଼ କରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏଠାରେ ଥିବି...

ବୃକ୍ଷ ଛୁଡ଼ିଲେ କାହିଁକି ?

ଆମ ସ୍କୁଲର ସେକ୍ରେଟାରୀ ରାଧାମାଧବବାବୁଙ୍କ ପାଖରୁ ଯାହାସବୁ ଶୁଣିଲି—

କଣ ଶୁଣିଲେ ?

ଶୁଣିଲି, ସ୍କୁଲର ମାଲିକ ଜଣେ କ୍ରିମିନାଲ୍ । ସ୍କୁଲର ତାଙ୍କୁ ଧରିବାପାଇଁ ଦିନରାତି ଖୋଜି ବୁଲୁଛନ୍ତି ।

ଆପଣ ହସ୍ତୁନ୍ତି, ଦେବେଶ ବାବୁ !—

ନା, ରୁକ୍ମିଣୀ ଦେବୀ ! ଆପଣ ଯେ ଜଣେ ନାରୀ ତାହା ଭଲଭାବେ ପ୍ରମାଣ କରାଇ ଦେଲେ ।

କାହିଁକି ?—

ରାଗିବେ ନାହିଁ, ରୁକ୍ମିଣୀ ଦେବୀ ! କାଳେ ଖବର ଶୁଣି ଆଜିକାଲିପରି ଅଭାବ ଅନାଟନ ସମୟରେ ଆପଣ ବୃକ୍ଷ ଖଣିକ ଛୁଡ଼ି ଦେଲେ, ଏହା ହାସ୍ୟକର ନୁହେଁ କି ?

ଆପଣ ତାହାହେଲେ ଜଣେ କ୍ରିମିନାଲ୍‌ର ସଫରରେ ରହିବାଲାଗି ପରାମର୍ଶ ଦେଉଛନ୍ତି ?

ଆପଣ ଆପଣଙ୍କର ମାଲିକଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ କଣ ଶୁଣିଛନ୍ତି ତାହା ଅବଶ୍ୟ ମୁଁ ଜାଣିନା, ରୁକ୍ମିଣୀ ଦେବୀ ! ତେବେ, ମୋ’

ମନରେ କୈଣସି ବିଷୟରେ ସ୍ଥିର ଦିକ୍ଷାନ୍ତ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ତାହା ଥରେ ଭଲଭାବେ ବିବେଚନା କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ କ ?

ଶୁଣିତୁ ପୃଥ୍ବୀରେ ଯେତେପ୍ରକାର ଅନ୍ୟାୟ ଓ ଜଘନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ଭବ ହୋଇ ପାରେ, ଏହି ଲୋକଟି ସେସବୁ କରୁଛି । ଆଜି ଦ୍ଵିପଦର ବେଳେ ବାବାଙ୍କୁ ସବୁକଥା କହିଲୁ —

କଣ କହିଲେ ସେ ?—ଦେବେଶ ବାବୁ ପଚାରିଲେ ।

କହିଲେ—ଯାହା ମୁଁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ ମନେ କରୁନାହିଁ, ତାହା ସେ କରିବାକୁ କେବେ ବାଧ୍ୟ କରିବେ ନାହିଁ ।

ସେ ଠିକ୍ କହିଛନ୍ତି, ରୁକ୍ମିଣୀ ଦେବୀ ! ଗୋଟିଏ ଚନ୍ଦ୍ର ମନେ ପଡ଼ିଲା, ଶୁଣନ୍ତୁ । ଏହି ପୃଥ୍ବୀର ଅତି ସାଧାରଣ ଗୋଟିଏ ଲୋକର ଇତିହାସର ଗୋଟିଏ ପୃଷ୍ଠା । ଗତ ମହାଯୁଦ୍ଧ ଆରମ୍ଭ ସେତେବେଳେ । ବ୍ୟବସାୟରେ ଲୋକନାଥ ମିଶ୍ର ପ୍ରଭୃତ ଅର୍ଥର ଅଧିକାରୀ ହୋଇଥିଲେ । ଭଗବାନଙ୍କ ଦୟାରୁ ଅର୍ଥବାନ ହୋଇ ସୁଦ୍ଧା ମନରେ ତାଙ୍କର ପୁଣର ଉଦୟ ଘଟି ନ ଥିଲା । ସୁସଲଭ ଆଶାରେ ସେ ଉନ୍ନତର ବିବାହ କରିଥିଲେ । ଶେଷରେ ତୃପ୍ତ ପକ୍ଷ ସ୍ତ୍ରୀ ସନ୍ତାନ ସମୃଦ୍ଧ ହେଲେ ।

ଲକ୍ଷପତି ଲୋକନାଥ ବାବୁଙ୍କ ମନରେ ଅସରନ୍ତି ଆନନ୍ଦ । ଦିନରାତି ଘରେ ଉତ୍ସବ ଚାଲିଥାଏ । ସହରର ଧାର୍ମିକ ବିକ୍ୟା ବିଶାରଦମାନେ ଦିନ ଓ ରାତି ଭିତରେ ପ୍ରାୟ ଦଶ ବାରଥର ଲୋକନାଥ ବାବୁଙ୍କ ଘରକୁ ଯା-ଆସ କରୁଥିଲେ ।

କିନ୍ତୁ ବିଧାତାଙ୍କର ଅଭିଭୂତ ଇଚ୍ଛା ।

ଯଥା ସମୟରେ ଲୋକନାଥ-ବୃହଣୀ ଗୋଟିଏ ପୁଅ ସନ୍ତାନ ପ୍ରସବ କଲେ । କିନ୍ତୁ ନବ ଜାତକର ମୁହଁ ଦେଖି

ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ କଥା ପରେ ଥାଉ ନିଜେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସୁଦ୍ଧା ତା' ଆଡ଼େ
ଭୁଲୁଣ୍ଡିଲେ ନାହିଁ ।

କାହିଁକି ? ରୁକ୍ମିଣୀ ପଚାରିଲା ।

ହୁଏ ହସ ଶୁଣାଗଲା । ଦେବବର ଦାସ ପୁଣି ଆରମ୍ଭ କଲେ—
କାହିଁକି ଜାଣନ୍ତି ? ମନୁଷ୍ୟର ଶରୀରରେ ଏପରି ଭୟଙ୍କର ଦାନବୀୟ
କୁର୍ତ୍ତାବୀ ଦେଖା ଦେଇ ପାରେ ଏହା ଯେପରି ଧାରଣାର
ଅଞ୍ଚଳ । ଶିଶୁର ଶରୀରର ଅନୁପାତରେ ମସ୍ତକଟି ଅସମ୍ଭବ ଭାବେ
ବୃହଦାକାର । ଉଚ୍ଚ ଓ ପ୍ରଶସ୍ତ ଲଲଟ । ଡାହାଣ ପାଖ ଭ୍ରୁ ତଳକୁ
ଗୋଟିଏ ଗୋଲକାର ପେଣ୍ଡୁପରି ମାଂସପିଣ୍ଡ ଝୁଲି ପଡ଼ିଥାଏ ।
ଡାହାଣ ଆଖି କୋଟରରୁ ସତେ ସତେ ବାହାରି ଆସିବ
ଯେପରି । ବାମ ଚକ୍ଷୁ ନାହିଁ, ଶୂନ୍ୟ କୋଟର ବିଶ୍ୱକାମିନୀ
ଦେଖାଯାଏ । ଚେପଟା ନାକ, ଉପର ଓଠ ଓଲଟି ପଡ଼ିଥାଏ—
ତଳ ଓଠ ଅସମ୍ଭବ ଭାବେ ମୋଟା ହୋଇ ତଳକୁ ଓହଳି
ପଡ଼ିଥାଏ ।

ରୁକ୍ମିଣୀ ଆଉଁସ୍ ସ୍ୱରରେ ଚିତ୍କାର କରି କହିଲା—ଓଃ, କି
ଭୟଙ୍କର...

ପ୍ରକୃତରେ ଭୟଙ୍କର ରୁକ୍ମିଣୀ ଦେବୀ ! ଭଗବାନ ତାକୁ
ରୂପର ଦରବାରରେ ନିଃସ୍ୱ କାଙ୍ଗାଳ କରି ପୃଥିବୀକୁ ପଠାଇଥିଲେ ।
ଦଶଟି ଗିନି ନେଇ ଲୋକନାଥ ବାରୁ ପୁଅର ମୁଖ ଦର୍ଶନ ଲାଗି
ପ୍ରସଙ୍ଗର ଦରକୁ ଆସିଥିଲେ । ନବଜାତ ପୁଅର ମୁହଁକୁ ଝିଣ୍ଟି
ଦୀର୍ଘ ଚିତ୍କାର କଲେ ସେ । ଗିନିଗୁଡ଼ିକ ହାତରୁ ଖସି ତଳେ
ପଡ଼ି ଝଟ୍ ଝଟ୍ ଶବ୍ଦ କଲା—ମାତାଲଙ୍କ ପରି ଟଳି ଟଳି ସେ
ଦୂରୁ ବାହାରି ଗଲେ । ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁହଁରୁ ଶୁଣାଗଲା—ଏଇ
ଅମଙ୍ଗଳଟାକୁ ପୋଡ଼ାଇ ମା'ର, ପୋଡ଼ାଇ ମା'ର !...ଦରର

ବିଲେଇ କୁକୁରଗୁଡ଼ାକ ମଧ୍ୟ କୁହୁଡ଼ି ସ୍ଵରରେ ଚିତ୍କାର କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ—ଦୂର କର ।

ଅମଙ୍ଗଳ ସେ—ସେ ଦୁଷ୍ଟ ଗ୍ରହ । ଏହି ପରିବାରର ଧୂମକେତୁ ।

ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଅମଙ୍ଗଳର ସୂଚନା ମଧ୍ୟ ଦେଖା ଦେଲା ।

ପରଦିନ ଲେକନାଥବାବୁଙ୍କ ହାତରୁ ଦଶ ହଜାର ଟଙ୍କାର ଗୋଟାଏ ଟ୍ରାନ୍ସାକସନ୍ ଖସିଗଲା । ତାଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀ ମାତ୍ର ୧୨ ଦଶା ଭିତରେ କଲେବରରେ ମରିଗଲେ । ହତଭାଗ୍ୟ ଶିଶୁ ! ଲେକନାଥ-ବାବୁ ଚିତ୍କାର କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ—ଏହି ଅମଙ୍ଗଳକୁ ଶୀଘ୍ର ଘରୁ ବାହାର କରିଦିଅ, ନଚେତ୍ ସେ ମୋର ସର୍ବନାଶ କରିବ ।

ଦେବବଶିବାବୁ ଝରକା ଦେଲେ ।

ରୁଦ୍ଧ ନିଃଶ୍ଵାସରେ ରୁକ୍ମିଣୀ ଶୁଣୁଥିଲା ସବୁ । କିଛି ସମୟ ପରେ ପଚାରିଲା—ଏହା ପରେ କଣ ହେଲା ?

ଏହା ପରେ ? ଶୁଣନ୍ତୁ ଏହାପରେର ଘଟଣା । ମର୍ମାନ୍ତକ ଓ ବେଦନାଦାୟକ ଅସ୍ପଷ୍ଟର ଇତିହାସ । ଦିନ ଦୁଇଟା ପରେ ଗଢ଼ୀର ରାତିରେ ଲେକନାଥବାବୁ କନା ପୁଟଳୀରେ ହତଭାଗ୍ୟ ଶିଶୁକୁ ଗୁଡ଼ାଇ ଗୋଟିଏ ଅନାଥ ଆଶ୍ରମରେ ରଖି ଦେଇ ଆସିଲେ ।

ସମସ୍ତଙ୍କର ଝୁଣା, ଅବଜ୍ଞା ଓ ଭରସାର ବହନ କରି ସୁଦ୍ଧା ତାର ମୃତ୍ୟୁ ହେଲା ନାହିଁ, ପରମାୟୁ ତାର ବଢ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ବୟସ ବୃଦ୍ଧି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କୁହୁଡ଼ିତା ଓ ଭୟଙ୍କରତା ତାର ବୃଦ୍ଧି ପାଇବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଆଶ୍ରମବାସୀ ଗ୍ରେଟ ଓ ବଡ଼ ସମସ୍ତେ ଭୁତ ପରି ତାକୁ ଭୟ କଲେ ।

ଦୃଶାରେ କେହି ତା' ଆଡ଼େ ଚାହିଁଲେ ନାହିଁ ।

ତାକୁ ଦେଖିଲେ ଇଟା ଗୋଡ଼ ଫୋପାଡ଼ନ୍ତି, ଛେପ ଓ ଖଙ୍କାର ପକାନ୍ତି ।

ମନୁଷ୍ୟର ଦୃଶା, ଅବଜ୍ଞା ଓ ନିନ୍ଦୁରତମ ଆଚରଣ ତାର ହୃଦୟରେ ପରସ୍ତ ପରସ୍ତ ହୋଇ ଜମିଗଲା ଯେପରି ।

ମନୁଷ୍ୟକୁ ସେ ଆଡ଼େଇ ଆଡ଼େଇ ଚାଲିଲା ।

ଅନାଥ ଆଶ୍ରମର ଚାରିପଟରୁ ଗୁଚ୍ଛିତ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଘର ଥାଏ, ସେଠାରେ ବସ୍ତ୍ର ଓ ଅନାବଶ୍ୟକ ଜିନିଷ ଶୁଦ୍ଧିକର ହେ । ଦିନବେଳା ସମସ୍ତଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟିର ଆଡ଼ୁଆଳରେ ଯେହୁଠାରେ ସେ ଆନୁଗୋପନ କରି ରହେ । ଝଟମ ଝଟମ ଯେତେବେଳେ ଦିନର ଆଲୋକ ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇ ଆସେ, ଗର୍ବିତ ଅନ୍ଧକାର ପୃଥ୍ବୀର ସମସ୍ତ ଆଲୋକକୁ ଗ୍ରାସ କଲା ପରେ, ସମସ୍ତେ ଯେତେବେଳେ ଶଯ୍ୟାରେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ଆରାମରେ ଆଶ୍ରୟ ନିଅନ୍ତି, ସେ ସେତେବେଳେ ଅତି ସାବଧାନରେ ଗୁପ୍ତ ସ୍ଥାନରୁ ବାହାରେ ।

ରାତିସାରା ଆଶ୍ରମ ଭିତରେ ଭୌତିକ ଗୁପ୍ତାପରି ନିଃଶବ୍ଦରେ ସେ ଘୁରି ବୁଲେ ।

ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଖରୁ ଦୃଶା, ଅବଜ୍ଞା ଓ ହତାଦର ପାଇଲେ ସୁଦ୍ଧା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ତାକୁ ଖୁବ୍ ସ୍ନେହ କରନ୍ତି—ଜଣେ ଶିକ୍ଷକ—ରାଜକଶୋର ସାମନ୍ତରା ।

ରାଜକଶୋରବାବୁ ଭୂତ୍ୟ ହାତରେ ତା' ପାଖରୁ ଖାଦ୍ୟ-ବସ୍ତୁ ପଠାଇଦିଅନ୍ତି ଓ ତାଙ୍କର ଚେଷ୍ଟାରେ ସେ ଝଟମ ଝଟମ ଲେଖାପଢ଼ା ମଧ୍ୟ ଶିଖିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଝଟମ ସେ ଆଡ଼ିର ଅସୁନ୍ଦର ଓ କୁଣ୍ଡିତ ଦେଖାଗଲା । ଗୋଡ଼ା, ପିଠିରେ କୁଜ, ଦାନ୍ତଗୁଡ଼ିକ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ । ପୃଥ୍ବୀରେ ଏକମାତ୍ର

ରଞ୍ଜକଶୋରବାରୁ ବୋଧହୁଏ ତାକୁ ସ୍ମୃତ କରୁଥିଲେ, ତାର ରୂପରେ ଏତେ ବିଶେଷଭାବେ ଯାଚୁ ।

କିନ୍ତୁ ଭଗବାନ ଯାହାକୁ ସବୁଆଡ଼ୁ ବଞ୍ଚିତ କରିଛନ୍ତି, ଏହି ସ୍ୱେଦ ଗ୍ରାଣୀ ତାର ସହ୍ୟ ହେବ କିପରି ? ତାକୁ ଯେତେବେଳେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବଦଳୁଛି, ରଞ୍ଜକଶୋରବାରୁ ସେହି ସମୟରେ ସ୍ୱର୍ଗାରୋହଣ କଲେ ।

ହତଭାଗ୍ୟର ଚରମ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ଦେଖାଦେଲା ଆସି...

ଦେବେଶବାରୁ ପୁଣି ମାରବ ହେଲେ ।

ତା'ପରେ ? ଆଗ୍ରହ କଣ୍ଠରେ ପଡ଼ିବାରୁ ରୁକ୍ମିଣୀ ।

ଦେବେଶବାରୁ ଆତ୍ମଗତ ଭାବେ କହିବାକୁ ଲାଗିଲେ—

ଭଗବାନ ତାକୁ ବଞ୍ଚିତ କରିଥିଲେ, ମନୁଷ୍ୟ ତାକୁ ଦୃଶ୍ୟ ଓ ଅବଜ୍ଞା କଲେ । ତେବେ ସୁଦ୍ଧା କଠିନ ପ୍ରାଣ ତାର ଶରୀରର ମାୟା ତ୍ୟାଗ କରିପାରିଲା ନାହିଁ । ସେ ସୁସ୍ଥ ଶରୀରରେ ଜୀବିତ ରହିଲା । ରଞ୍ଜକଶୋରବାରୁଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁର ଦୁଇଦିନ ପରେ ଅନାଥ ଆଶ୍ରମର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କର ଆଦେଶରେ ଆଶ୍ରମର ଜଗୁଆଳ ଦିନେ ଗର୍ଭୀର ଅନ୍ଧକାର ରାତିରେ ତାକୁ ବାହାରକୁ ବାହାର କରି ଦେଇ ପାଟକରେ ଶୁଦ୍ଧ ପକାଇ ଦେଲା ।

ଓଃ; କି ନିଷ୍ଠୁର ସେମାନେ... ସହାନୁଭୂତି କଣ୍ଠରେ କହିଲା ରୁକ୍ମିଣୀ ।

ଫର୍ଦ୍ଦ ନିଃଶ୍ୱାସ ଗୁଡ଼ି ଦେବେଶବାରୁ କହିଲେ—ଦିନବେଳା ନିର୍ଦ୍ଦିନ ସ୍ଥାନ ଦେଖି ସେ ଆତ୍ମଗୋପନ କରି ରହେ, ରାତିରେ ସେ ଭିକ୍ଷା ମାଗି ବୁଲେ । ଦିନବେଳା ଭିକ୍ଷକର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପିଲାମାନେ ତାକୁ ଦେଖିଲେ ତେଲ ପଥର ଫୋପାଡ଼ନ୍ତି, ଧକ୍କା ଦେଇ

ନନ୍ଦମାରେ ପକାଇ ଦିଅନ୍ତି । କୁକୁର ଗୁଡ଼ାକ ମଧ୍ୟ ତାକୁ ଦେଖିଲେ
ଅଭିଭୂତ ଶବ୍ଦ କରନ୍ତି, ତାକୁ ଗୋଡ଼ାନ୍ତି । ତେବେ ସୁଦ୍ଧା ସେ
ମରିଲ ନାହିଁ । ଅନାହାର ଓ ଅର୍ଦ୍ଧାହାରରେ ମଧ୍ୟ ଶେରରେ
ତାର ଅସୁରର ଶକ୍ତି । କି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ !

ମନୁଷ୍ୟର ଅବଜ୍ଞା ଓ ହୃଦ୍ଦା ଶିରୋଧାର୍ଯ୍ୟ କରି ଜୀବନ
ତର ଅତିବାହିତ ହୁଅନ୍ତା, କିନ୍ତୁ ତାହା ହେଲ ନାହିଁ । ମନୁଷ୍ୟର
ନିଷ୍ଠୁର ବ୍ୟବହାର ତାକୁ ଦିନେ ପାପ ପୁଣ୍ୟ ଓ ଭଲ ମନ୍ଦର
ବାହାରେ ନେଇ ଆସିଲା ।

ସ୍ବର୍ଗ ଓ ପ୍ରଳୟକାଳ ଦୃଷ୍ଟିମୁଖରେ ରହି ।

ଦୁଇଦିନ ହେବ ଅନାହାରରେ ସେ ଥାଏ ।

ଭୟଙ୍କର କୁହାରି ରୂପ ଯୋଗୁଁ ଭକ୍ଷା କେହି ଦେଲେ
ନାହିଁ । ତାକୁ ଦେଖିବାମାତ୍ରେ ଦୁଅର ବନ୍ଦ କରି ଦେଲେ ।

ରାସ୍ତାର ଗୋଟିଏ କଡ଼ରେ ଠିଆହୋଇ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସେ
ଭିଜୁଥାଏ ।

ନିକଟରେ ପ୍ରକାଶ ଗୋଟିଏ ପ୍ରାସାଦ । ଦୃଷ୍ଟିରେ ଭଜି ଭଜି
ଦେହ ହାତ ସେତେବେଳେ ଅସହ୍ୟ ଅଣ୍ଟାରେ ଶୀତେଇ ଉଠିଲା,
ସେତେବେଳେ ମେହ ପ୍ରାସାଦର ଗାଡ଼ି ବାରଣ୍ଡାରେ ଆସି ଠିଆ
ହେଲା । କାନ୍ଥକୁ ଆଢ଼କି ସେ ଠିଆ ହେଇଥିଲା, ବୋଧହୁଏ
ଟିକିଏ ତନ୍ମୁ । ସେ ସେତେବେଳେ ଅନୁଭବ କରୁଥିଲା, ସହସା
ଖୁବ୍ବୁଜର ଆଘାତରେ ଆର୍ତ୍ତ ଚିକ୍କାର କରି ଉଠିଲା ସେ ।

ଗାଡ଼ିର ବାବୁ ବୋଧହୁଏ ପ୍ରମୋଦ ବିହାର ସାରି
ଫେରିଥିଲେ, ବାଣ୍ଟୋର ସେ ବସିଥିବା ଦେଖି ହାତରେ
ଧରିଥିବା ଖୁବୁକ ଖଣ୍ଡିକ ବ୍ୟବହାର କଲେ ।

ବିଦ୍ୟୁତର ଆଦାତରେ ଜର୍ଜରିତ ହୋଇ ସପ୍ତାର କାଦୁଅରେ
ଛୁଟିକ ପଡ଼ିଲା ସେ । ଛୁଟିକ ପଡ଼ିବା ବେଳେ ଶଶି ଏ
ପଥର ଦେହରେ ମୁଣ୍ଡ ବାଜିବ ରୁ ଅନର୍ଗଳ ଭାବ ମୁଣ୍ଡରୁ ରକ୍ତ
ଝରିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ହାତଦେଇ ଚକ୍ର ପୋଛିଲା ସେ, ରକ୍ତରକ୍ତା ହାତଟିକୁ
ମୁଣ୍ଡି ବନ୍ଦ କରି ଆକାଶ ଆଡ଼େ ଚାହିଁ ଅସ୍ତ୍ରୁଟ ପ୍ରସରେ କହିଲା—
ଶୁଣି ପୃଥିବୀର ପ୍ରତ୍ୟେକ ମନୁଷ୍ୟ ଓ ସ୍ୱର୍ଗର ଦେବତାଗଣ !
ମୋର ଜନ୍ମପାଇଁ ମୁଁ ଦାସୀ ହୁଅନ୍ତି । ଯେଉଁ ଅନ୍ୟାୟ ବଞ୍ଚନାରେ
ଆଜି ସମସ୍ତ ଏକାନ୍ତ ହୋଇ ମୋ ଜୀବନକୁ ବିଷାକ୍ର କରି
ଦେଉଛ ମୁଁ ଏହାର ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବି—ନେବି...

ଧୀରେ ଧୀରେ ଅନ୍ଧକାରରେ ସେ ମିଳାଇ ଗଲା ।

ମନୁଷ୍ୟ ବଞ୍ଚନା ହେଉ, ମନୁଷ୍ୟର ନିଷ୍ଠୁରତା ଯୋଗୁଁ ଆଜି
ଯଦି ସେ ପ୍ରକୃତରେ ଜିମିନାଲ୍ ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ଏଥିପାଇଁ
ଦାସୀ କିଏ ? ଯେଉଁ ମନୁଷ୍ୟକୁ ଭୁଲ୍ମାନେ ସମସ୍ତେ ମିଳି
ଗୋଡ଼ରେ ଠେଲି ଚରମ ନିଷ୍ଠୁରତାର ପରିଚୟ ଦେଇଛ, ଆଜି
ଯଦି ସେ ବିଦ୍ରୋହୀ ହୁଏ ଏଥିପାଇଁ ଦାସୀ ଭୁଲ୍ମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷା ଓ
ବ୍ୟବହାର ।

କଥା ଶେଷ ହେଲା । ରୁକ୍ମିଣୀ ଓହ୍ଲାଇ ଆସିଲା ତଳକୁ ।

ରକ୍ତରେ ଥରକ ପାଇଁ ହେଲେ ରୁକ୍ମିଣୀର ଆଶିପତା ପଡ଼ି
ନାହିଁ । କିଏ ଯେପରି ତାର ଶଯ୍ୟାପାଖରେ ଠିଆ ହୋଇ କହୁଥାଏ—
ଆଜି ଯଦି ସେ ବିଦ୍ରୋହୀ ହୁଏ ଏଥିପାଇଁ ଦାସୀ ଭୁଲ୍ମାନଙ୍କର
ଶିକ୍ଷା ଓ ବ୍ୟବହାର—

ଆଉ ଗୋଟିଏ କଥା ମନେ ମନେ ଭାବେ ରୁକ୍ମିଣୀ । ସେ
ଯେତେବେଳେ ଦେବେଶ ଦାସଙ୍କ ପାଖରୁ ବିଦାୟ ନେଇ ତଳକୁ

ଓହ୍ଲାଇ ଆସୁଥିଲା, ଦୁଆର ପାଖରେ ଗୋଟିଏ ଛୁଆମୁଣି ଯେତେବେଳେ ସେ ଦେଖି ପାରିବୁ ବୋଲି ମନେ ହେଲା । କେତେବେଳେ ସେହି ମୁଣି ଅନ୍ଧକାରରେ ମିଳେଇ ଗଲା । ତେବେ ତାହା କଣ ତାର ମନର ଭ୍ରମ ! ନା, ନିଜର ଛେକୁ ସେ ଅବଶ୍ୟାସ କରି ପାରେନା । ନିଶ୍ଚୟ କେହି ଅନ୍ଧକାରରେ ଠିଆ ହୋଇ ସେମାନଙ୍କର କଥାବାର୍ତ୍ତା ଶୁଣୁଥିଲା । କିଏ ସେ ? ସେ କଣ ପୁଲିସର ଗୁପ୍ତଚର !

ପୁଲିସର ଗୁପ୍ତଚର, ଏହା ମନରେ ଉଦୟ ହେବାମାତ୍ରେ ଛୁକୁଣୀର ସଙ୍ଗୀତ ଦେଇ ଗୋଟାଏ ଝାଲ ବୋହି ଗଲା । ତାହା ହେଲେ କଣ ପୁଲିସ ଦେବେଶବାବୁଙ୍କ ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ରଖିଛି ? କାହିଁକି—ଦେବେଶବାବୁଙ୍କୁ ସେମାନେ ସନ୍ଦେହ କରିବାର କି କାରଣ ଥାଇପାରେ ?

କେତେବେଳେ ମନେପଡ଼େ ଯାଏ ଆଉ ଏକ ସନ୍ଧ୍ୟାବନା । ଆଜି ଯେଉଁ ଇତିହାସ ସେ କହିଗଲେ ତାହା କଣ ନିଜ ଜୀବନର ଇତିହାସ ? ଜୀବନର ଉପୁଲିପିକୁ ସେ ପୁନରୁଦ୍ଧାର କଲେ ?

ନା-ନା-ତାହା କେବେ ନୁହେଁ ! ଏହା ହୋଇ ପାରେନା । ସେ ଯାହାଙ୍କ କଥା କହିଲେ, ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣେ ଡିମିନାଲ୍ । ଅସୁନ୍ଦର, କୁସ୍ଥିତି ସେ ଦେଖିବାକୁ । ଅବଶ୍ୟ ଦେବେଶବାବୁଙ୍କୁ ମୋ ଦେଖି ନାହିଁ, ତେବେ କଥାବାର୍ତ୍ତାରୁ ମନେହୁଏ ସେ ଖୁବ୍ ଭଦ୍ର—ମାଜିଟ ଓ ଶିକ୍ଷିତ । କଥାବାର୍ତ୍ତା ଦ୍ଵାରା ଲେକର ପ୍ରକୃତି ଓ ରୂପ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଧାରଣା ଆସିଥାଏ । ଦେବେଶବାବୁ ଦେବୋପମ ବ୍ୟକ୍ତି ।

ଛୁକୁଣୀ ଆଉ ଭାବ ପାରେନା । ମୁଣ୍ଡ ତାର ଗୋଲମାଲ ହୋଇ ଆସିଲା । ଆଖି ଦୁଇଟି ବନ୍ଦ କରି ଗୋଇବା ଲାଗି ଚେଷ୍ଟା କଲା ସେ ।